

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH POMORSKEGA ZAKONIKA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pomorski zakonik je bil po večletnem usklajevanju sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije na seji 23. marca 2001 ter objavljen v Uradnem listu RS, št. 26/01. Spremenjen je bil z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-A z dne 27. februarja 2002 (Uradni list RS, št. 21/02) in Zakonom o dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-B z dne 19. decembra 2003 (Uradni list RS, št. 2/04). Prvo uradno prečiščeno besedilo zakona je bilo objavljeno v Uradnem listu RS, št. 37/04. Zakon je bil nato spremenjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah državljanov Republike Slovenije – ZDL1A z dne 26. oktobra 2005 (Uradni list RS, št. 98/05) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-C z dne 26. aprila 2006 (Uradni list RS, št. 49/06). Drugo uradno prečiščeno besedilo zakona je bilo objavljeno v Uradnem listu RS, št. 120/06. Nato sta bila sprejeta Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-D z dne 26. oktobra 2010 (Uradni list RS, št. 88/10) in Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-E z dne 13. julija 2011 (Uradni list RS, št. 59/11). Zadnje uradno prečiščeno besedilo je bilo objavljeno v Uradnem listu RS, št. 62/16, po spremembah in dopolnitvah v letu 2016, in sicer z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-F z dne 21. aprila 2016 (Uradni list RS, št. 33/16). V letu 2017 je bil zakon spremenjen in dopolnjen po skrajšanem postopku (PZ-G, Uradni list RS, št. 41/17) zaradi določitve pravnih podlag za izdajo podzakonskih aktov in uskladitve z drugimi zakoni. V letu 2018 sta na spremembe Pomorskega zakonika vplivala Zakon o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18) in Zakon o prenehanju veljavnosti Zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 31/18). Zadnje spremembe in dopolnitve so bile sprejete leta 2021 (PZ-H, Uradni list RS, št. 18/21) zaradi prenosa zakonodaje Evropske unije. Za tem je bil objavljen tudi Popravek Zakona o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika (PZ-H), Uradni list RS, št. 21/21, s katerim se odpravlja napaka, ki je nastala pri pripravi vsebinskega kazala Uradnega lista RS, št. 18/21.

Večina sprememb in dopolnitev Pomorskega zakonika je bila potrebna zaradi prilagajanja zakonodaji Evropske unije in mednarodni zakonodaji. Pravna ureditev pomorskega prometa mora slediti razvoju tehnologije v pomorstvu in informatizaciji procesov. V mednarodnem pravu in pravu Evropske unije se nenehno sprejemajo novi pravni akti, ki spreminjajo oziroma dopolnjujejo obstoječe pravne akte, s katerimi se mora Pomorski zakonik uskladiti. S Pomorskim zakonikom se delno prenaša oziroma je ustvarjena pravna podlaga za prenos 19 direktiv Evropske unije v pravni red Republike Slovenije, ki so v celoti prenesene s podzakonskimi akti.

Tokratne spremembe vsebujejo določitev izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe kot pristojnost Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in ne več kot gospodarske javne službe, ki jo zagotavlja država. Po veljavni ureditvi se redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe izvaja na podlagi koncesijske pogodbe, strokovni nadzor nad rednim vzdrževanjem pa izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo (26., 43. in 44. člen Pomorskega zakonika). Glede na vsebino pogodbenega razmerja in načina opravljanja gospodarske javne službe gre po vsebini za javno naročilo, saj je izvajalec storitve v celoti plačan iz proračuna in ne od uporabnikov storitev. Pristojbine, ki jih zavezanci plačujejo Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, so nenamenski prihodek proračuna (30. člen Pomorskega zakonika). Zaradi navedene ureditve je Ministrstvo za finance resornemu ministrstvu, pristojnemu za pomorstvo, v medresorskem usklajevanju sprememb in dopolnitev koncesijskega akta za izvajanje gospodarske javne službe (to je Uredbe o načinu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe, Uradni list RS, št. 36/13, 35/14 in 24/18) z dopisom št. 007-45/2018-4 z dne 28. 2. 2018 predlagalo, da pristopi k spremembi Pomorskega zakonika v delu, ki se nanaša na izvajanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe.

Zaradi učinkovitosti, ekonomičnosti in smotrnosti izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe se določi, da se ta strokovna naloga opravlja znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v enakem obsegu, kot se je izvajala dosedanja obvezna gospodarska javna služba. To je v pristaniščih, namenjenih za javni promet (koprskem tovornem pristanišču in drugih pristaniščih), krajevnih pristaniščih, vojaških pristaniščih in izven območij naštetih pristanišč, razen v marinah in športnih pristaniščih. V marinah in športnih pristaniščih se redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti tako kot po obstoječi ureditvi izvaja kot obvezna

gospodarska javna služba.

V novem 26.c členu se določi pravna podlaga v krovnem zakonu za stalno pripravljenost uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Do sedaj se je stalna pripravljenost zagotavljala na podlagi splošne zakonodaje, in sicer na podlagi tretjega odstavka 32. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21), ki določa, da javnim uslužbencem pripada dodatek za stalno pripravljenost, in 5. člena Uredbe o delovnem času v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 115/07, 122/07 – popr., 28/16, 40/17 in 44/19), ki določa razporeditev polnega delovnega časa v posebnih okoliščinah. Delovni čas je lahko razporejen kot delo v izmeni, delo v deljenem delovnem času, kot nočno delo ali drugače. Zaradi dela, ki mora biti opravljeno brez prekinitve oziroma določenega dne ali v določenem roku zaradi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali v izjemnih okoliščinah, pa se lahko uvede dežurstvo ali drugačno obliko pripravljenosti za delo.

Naloge, na katere se nanaša stalna pripravljenost, mora Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvajati brez prekinitve oziroma v najkrajšem možnem času. Poleg pristojnosti na podlagi Pomorskega zakonika, so naloge, ki zahtevajo pripravljenost uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, določene tudi z drugimi predpisi. Zakon o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 9/11) v prvem odstavku 14. člena določa, da reševanje ljudi in plovil vodi in izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v sodelovanju s policijo. Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) v prvem odstavku 35. člena določa, da službo za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah ter za iskanje na morju sestavljajo v skladu s predpisi in mednarodnimi akti med drugim tudi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo s koordinacijskim centrom za iskanje in reševanje na morju, ki neposredno vodi iskanje in reševanje na morju oziroma, ki kot koordinator služb državnih organov, ki delujejo na morju, zagotavlja usklajenost delovanja služb in Služba za varstvo obalnega morja z izvajalskimi organizacijami. V skladu s petim odstavkom 161. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) opravlja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo tudi strokovne naloge t.i. Službe varstva obalnega morja. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah – ZV-1B (Uradni list RS, št. 57/12) v 28. členu med drugim določa, da organ v sestavi ministrstva, pristojnega za pomorstvo, prevzame tudi kadre, ki neposredno opravljajo operativne naloge, od dosedanjega izvajalca gospodarske javne službe urejanja voda. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je določena tudi kot organ državne uprave, ki upravlja z informacijskimi sistemi in deli omrežja oziroma izvaja informacijske storitve, nujne za nemoteno delovanje države ali za zagotavljanje nacionalne varnosti (Sklep o določitvi nosilcev sektorjev kritične infrastrukture Republike Slovenije in z njimi sodelujočih državnih organov, št. 80200-1/2018/10 z dne 5. 7. 2018). Glede na navedeno se za iskanje in reševanja na morju, zagotavljanje inšpekcijskega nadzora nad ladjami, ki so bile udeležene v pomorski nesreči, odzivanje v primeru onesnaženja morja, in delovanje komunikacijskih in nadzornih sistemov uredi stalna pripravljenost. Na podlagi splošne zakonodaje je na Upravi Republike Slovenije za pomorstvo dnevno v pripravljenosti do 10 zaposlenih.

Stalna pripravljenost ni posebej urejena s predpisi, ki urejajo uslužbenski sistem (Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPdVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb, in Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPdVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1). Glede na primerjalno ureditev v nekaterih specialnih zakonih na področju javnega sektorja, kjer je nujno, da je uslužbenec izven delovnega časa dosegljiv za opravljanje delovnih nalog, se predlaga ureditev stalne pripravljenosti v krovnem zakonu. Primerljivo je stalna pripravljenost urejena za policiste v 71. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Posebni pogoji dela so urejeni tudi za gasilce v 14.a členu Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19, 189/20 – ZFRO, 39/22 in 117/22 – ZVNDN-C).

Določbe Pomorskega zakonika se dopolnijo tudi z določbo o zavarovanju uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v času opravljanja dela za primer nesreče pri delu. Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US) v drugem odstavku 2. člena določa, da se sredstva proračuna lahko uporabljajo za financiranje funkcij državnih in občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in druge namene, ki so opredeljeni z ustavo, zakoni ali občinskimi predpisi ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov. Ker predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu (Zakon o varnosti in zdravju pri delu, Uradni list RS, št. 43/11), ne določajo obveznosti sklenitve nezgodnega zavarovanja za uslužbenca, se v novem 26.č členu določi pravna podlaga, da Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko zavaruje uslužbenca v času opravljanja dela za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt, trajna izguba splošne delovne zmožnosti ali začasna izguba delovne zmožnosti, če opravljajo operativno delo ali drugo nevarno delo. Primerljiva ureditev je določena v 214. členu Zakona o letalstvu Uradni list RS, št. 81/10 –

uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19), 83. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji, petem odstavku 86.a členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22) in osmem odstavku 14.a člena Zakona o gasilstvu. Delovna mesta, na katerih so uslužbenci Uprave Republike Slovenije za pomorstvo zavarovani, so delovna mesta pristaniških nadzornikov, pomorskih inšpektorjev in javnih uslužbencev, ki opravljajo naloge varstva obalnega morja pred onesnaženjem, ter uslužbencev, ki opravljajo naloge, pri katerih obstajajo večja tveganja za nastanek delovne nesreče. Ta delovna mesta so navedena v izjavi o varnosti z oceno tveganja, ki jo pripravi pooblaščen inženir za varstvo pri delu in se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. V zadnjih desetih letih (od leta 2011) se je zgodila manj kot ena delovna nezgoda letno, za katero je predvideno zavarovanje.

Med pristanišča za posebne namene, pod katera po 37. členu Pomorskega zakonika spadajo športna pristanišča, turistična pristanišča (marine), krajevna pristanišča in druga pristanišča, se doda nova kategorija šolsko pristanišče. Fakulteta za pomorstvo in promet, Univerze v Ljubljani, in srednja šola Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran uporabljata pristanišče z akvatorijem pred Centrom za usposabljanje na morju v Portorožu. Prostor je namenjen izključno za usposabljanje in izobraževanje dijakov, študentov ter pomorščakov. Prostor je namenjen tudi izvajanju vaj na morju, kot so reševanje iz vode, preživetje v vodi, veslaški treningi in regate, ki so del usposabljanja ali izobraževalnega programa. Ta prostor ni bil nikoli namenjen komercialnim ali komunalnim privezom. Izobraževalni ustanovi skrbita za ta prostor že od leta 1960, in sicer z vzdrževanjem infrastrukture, čiščenjem vodnega in obvodnega prostora ter skrbita za varnost udeležencev in uporabnikov infrastrukture. Študentom in dijakom pomorske smeri ter bodočim pomorščakom zagotavljata varen prostor, v katerem si pridobivajo izkušnje in znanje na morju, kot sta upravljanje in vzdrževanje plovil, uporaba rešilnih sredstev za preživetje v morju ter veslanje.

Na obravnavanem območju je za rabo vode za namen pristanišča in sidrišča izdano vodno dovoljenje št. 35537-5/2013, katerega nosilec je Občina Piran. Univerza v Ljubljani je imetnica vodnega dovoljenja za neposredno rabo morja za drugo rabo, to je za postavitvev pomola za potrebe centra za usposabljanje za reševanje na morju št. 35521-25/2017 z dne 2. 11. 2017, in sicer za določen čas do 31. 10. 2047. Univerza v Ljubljani je imetnica stavbne pravice, in sicer za rekonstrukcijo obstoječega pomola in gradnjo novega pomola na nepremičnini z ID znakom parcela 1/17 k.o. 2716 Morje. Med deležniki Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Upravo Republike Slovenije za pomorstvo, obema izobraževalnima ustanovama in Občino Piran je bila sklenjena Pogodba o ustanovitvi posebne pravice uporabe javnega dobra in ureditvi medsebojnih razmerij ob gradnji pomola, ki ureja način uporabe pomola in akvatorija. Status tega območja pa ni definiran v skladu s Pomorskim zakonikom.

Med nameni uporabe pristanišč, kot so športno, turistično, krajevno in drugo pristanišče, ni namena, ki bi ustrezal šolskemu pristanišču. Z določitvijo posebne kategorije šolsko pristanišče se določi in v bodoče trajno zagotovi, da je prostor pred izobraževalnima ustanovama namenjen izvajanju usposabljanja in izobraževanja ter pristajanju, shranjevanju, prezimovanju in oskrbovanju plovil, ki se uporabljajo za usposabljanje in izobraževanje.

Določbe o odprtju pristanišča za javni promet ali posebne namene (39. člen Pomorskega zakonika) in določbe o gradnji ali obnovi objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju (64. člen Pomorskega zakonika), se prenovijo. Določbe se uskladijo z določbami Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21), ki se nanašajo na pridobivanje projektnih pogojev in mnenj (42. in 43. člen), ter se podrobneje določi dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti v postopku pridobivanja obratovalnega oziroma gradbenega dovoljenja. Določbe Pomorskega zakonika, ki urejajo pridobivanje obratovalnega oziroma gradbenega dovoljenja so namreč presplošne in določajo, da Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda gradbeno dovoljenje po ugotovitvi, da so izpolnjeni predpisani pogoji za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil. Pogoji so predpisani z Odredbo o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pristanišča za varnost plovbe in varen privez plovil (Uradni list RS, št. 32/02), ki je bila izdana na podlagi 39. člena Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 26/01 in 21/02).

Pri izvajanju določb in vodenju postopka izdaje obratovalnega dovoljenja oziroma soglasja v gradbenem postopku Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ugotavlja, da so zakonske določbe in določbe podzakonskega akta preohlapne in pomanjkljive ter da jih je treba izboljšati. Pomanjkanje določitve strokovnih podlag, ki so podlaga za izdajo mnenj oziroma projektnih pogojev, pomeni za stranke pravno negotovost glede vprašanja, na čem temelji odločitev organa.

V postopku pridobivanja obratovalnega dovoljenja in soglasja z vidika varnost plovbe Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zahteva številne listine in dokumentacijo, s katero investitor oziroma upravljalec pristanišča zagotavlja, da je zagotovljena varnost plovbe. Te listine dokazujejo na primer navigacijske značilnosti območja obravnave, prometne in plovne smeri, globine, obalo, priveze in sidrišča, hidrografske, meteorološke in oceanografske značilnosti. Stranka mora predložiti tudi pravila upravljanja pristanišča in vzdrževanja reda v pristanišču, dokumente o zagotovljeni požarni varnosti, pridobljeno uporabno dovoljenje. Nekatere dokumente pa mora v skladu s pravili splošnega upravnega postopka organ pridobiti sam, kot na

primer vodno dovoljenje in načrt upravljanja z odpadki. Zaradi olajšanja izvedbe postopka se konkretizira pojem varnosti plovbe na način, da se določi, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev varnosti plovbe in varnega priveza plovil mora stranka predložiti. Sestav vseh dokazil, ki jih stranka predloži v postopku in ne predstavljajo novosti, se v skladu z mednarodno prakso imenuje maritimna študija.

Na letni ravni vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo približno dva postopka izdaje obratovalnega dovoljenja. Gre za strokovno zahtevne postopke, kjer je potrebno ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji za varnost plovbe. V ugotovitvenem postopku se izvede ogled na kraju po določbah splošnega upravnega postopka. V specialnem področnem zakonu ni opredeljene strokovne dokumentacije, ki se uporablja kot dokaz v postopku, kot je to opredeljeno v gradbeni zakonodaji. Postopkov izdaje projektnih pogojev in mnenj je letno do deset, ki so lahko po vsebini enostavni ali strokovno zelo zahtevni. Do sedaj ni bilo vloženih pravnih sredstev v teh postopkih.

Z zakonom je določena pravna podlaga za izvajanje nadzora pomorskega prometa s tehničnimi sredstvi, ki se izvaja v nadzornem centru Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Glede na opredelitev možnih posegov in glede na to, da se nadzor izvaja s stalnim videonadzorom in drugimi oblikami nadzora s tehničnimi sredstvi gre za primer obdelave osebnih podatkov, ki zahteva obvezno predhodno izvedbo ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov pred začetkom take obdelave s ciljem ustrezne naslovitve vseh tveganj predlaganih sprememb na zasebnost. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je v ta namen izdelala Oceno vplivov na varovanje osebnih podatkov v okviru načrtovanega sistema nadzora varnosti plovbe na morju, št. 0070-2/2021/___ z dne _____ (v nadaljnjem besedilu: ocena učinkov). V oceni učinkov so zaradi resnega posega v zasebnost opredeljeni ukrepi za naslovitev vseh analiziranih in prepoznanih možnih tveganj. Predlagani ukrepi za izvajanje oblik nadzora so analizirani z vidika skladnosti z načelom sorazmernosti v takšnem obsegu, da so učinkoviti, nujni in potrebni za doseganje zasledovanih zakonitih ciljev ter so časovno in vsebinsko zamejeni. Seznam obdelav, za katere je ocena učinkov obvezna, je opredeljen v 35. členu Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (Uredba 2016/679/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES, UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 1).

Namen ocene učinka je, da se pravočasno identificirajo tveganja glede obdelave osebnih podatkov in predvidijo ustrezni ukrepi za njihovo obvladovanje, ki se nato odražajo v zakonski ureditvi. Tako se z novim 57.b členom tega zakona določi, da je namen obdelave podatkov zagotavljanje varnosti plovbe in iskanje in reševanje na morju. Podatki se morajo brisati v 30 dneh od pridobitve, razen če so potrebni zaradi preiskave pomorske nesreče, kazenskega postopka ali postopka o prekršku. Izrecno se določi prepoved uporabe podatkov ter sledenje plovilom v druge namene. Izvajanje stalnega videonadzora se omeji na način, da pri tem ne bo možna identifikacija posameznika ali plovila (izvajanje panoramskega snemanja). Kamere, s katerimi se izvaja stalno snemanje, morajo biti ves čas usmerjene stran od obalnih območij. Le v izrednih okoliščinah (iskanje in reševanje, ali kadar je to nujno potrebno za varnost plovbe, kot npr. grozeča nevarnost pomorske nesreče in podobno) se lahko videonadzorni sistem fokusira na kritično območje. Ker pri takem videonadzoru lahko pride do možnosti določljivosti posameznikov, se izrecno določi časovno omejenost izvajanje takega ukrepa.

Določbe o spremljanju in upravljanju pomorskega prometa, za kar je pristojna Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v skladu s 26. členom Pomorskega zakonika, se spremenijo in dopolnijo v 57. členu in novem 58.a členu Pomorskega zakonika. Določi se, da Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotavlja storitev spremljanja in upravljanja pomorskega prometa z uporabo tehničnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: služba VTS) na območju teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: območje VTS). Dopolni se tudi pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta vlade, ki je že določena v 65. členu Pomorskega zakonika, in sicer tako, da se naša na sistem za upravljanje, spremljanje in nadzor (VTS).

Služba VTS (Vessel Traffic Management and Information Service – storitev upravljanja in spremljanja pomorskega prometa) je služba, ki jo na kopnem zagotavljajo organi za izboljšanje varnosti in učinkovitosti plovbe, varstva človeškega življenja na morju ter zaščite morskega okolja. Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (konvencija SOLAS) v Pravilu V/12 določa t.i. Vessel Traffic Services in predvideva, da pogodbenice vzpostavijo službo VTS, kjer menijo, da obseg prometa in posledično stopnja tveganja to upravičujejo. Mednarodna pomorska organizacija (IMO) je na podlagi Pravila V/12 z Resolucijo A.1158(32) sprejela smernice za službo VTS (Guidelines for Vessel Traffic Services). Smernice opredeljujejo službo VTS kot storitve, s katerimi se dejavno vpliva na ladijski promet in se odziva na razvoj dogodkov znotraj območja VTS z namenom povečanja varnosti in učinkovitosti plovbe, zagotavljanja varnosti človeškega življenja na morju in zaščite okolja. V skladu s smernicami je namen službe VTS, da:

1. zagotavlja pravočasne in relevantne informacije glede dejavnikov, pomembnih za manevriranje ladij in podporo pri sprejemanju odločitev na ladijskem mostu,
2. nadzira in ureja pomorski promet z namenom zagotavljanja varnosti in učinkovitosti,
3. se odziva na nevarne dogodke.

Države pogodbenice morajo sprejeti predpise, s katerimi zagotovijo pravno podlago za izvajanje pravila V/12 konvencije SOLAS z določitvijo pristojnih organov in izvajanja storitev.

Iz Resolucije o nacionalnem programu razvoja pomorstva Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 87/10 in 75/16 – ReNPRP30) kot tudi Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16) izhaja, da so razvojni cilji za izboljšanje varnosti plovbe usmerjeni v razvoj dejavnosti Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, nadgradnjo njenega obstoječega sistema nadzora nad plovbo, ki vključuje tudi vzpostavitev posebnega nadzornega centra VTS.

Direktiva 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/75/EGS (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/59/ES) v 3. členu določa, da sistem za nadzor plovbe (VTS) pomeni storitev, namenjeno izboljšanju varnosti in učinkovitosti pomorskega prometa ter varstvu okolja, ki je zmožna poseči v promet in se odzvati na prometne razmere, ki nastanejo na območju VTS. Pravna podlaga za vzpostavitev sistema VTS je bila določena leta 2017 z dopolnitvijo 65. člena Pomorskega zakonika, in sicer tako, da vlada določi način izvajanja sistema za nadzor plovbe (VTS). Uredba o nadzoru pomorskega prometa (Uradni list RS, št. 94/10, 26/12 in 84/15), ki prenaša Direktivo 2002/59/ES, v 3. členu določa pomen izraza sistem za nadzor plovbe (VTS), vendar drugih določb o delovanju službe VTS ne vsebuje. Zato se za izvajanje službe VTS dopolni določbe Uredbe o nadzoru pomorskega prometa ter na njeni podlagi sprejme tudi podzakonski akt ministra (Pravilnik o službi VTS).

Leta 2012 je Republika Slovenija Evropski komisiji v odgovoru v neformalnem postopku (pilotni projekt) glede prenosa Direktive 2002/59/ES pojasnila, da se na območju Republike Slovenije zagotavlja varnost plovbe s samodejnim sistemom identifikacije (AIS bazno postajo) in nacionalnim informacijskim sistemom za izmenjavo podatkov ter komunikacijsko opremo VHF in VHF DSC (zelo visoko frekvenčno digitalno selektivno klicanje). Izpostavljeno je bilo, da ne glede na to, da je tako spremljanje in upravljanje ladijskega prometa učinkovito, si Republika Slovenija prizadeva za izpeljavo postopkov in pridobitev sredstev za nadgradnjo opreme.

Iz ocene tveganja za nesreče na morju, 1. 6. 2018, (izdelovalec Univerza v Ljubljani, Fakulteta za pomorstvo in promet) izhaja, da so dogodki, ki predstavljajo tveganje za nastanek nesreč v slovenskem morju, dogodki na plovni poti oziroma na privezu, kot so nasedanje ladij ob plovni poti oziroma bližini obale, trčenje ladij ob pristajanju in trčenje ladij v manevriranju ali plovbi, nameren ali nenameren izpust nevarnih snovi ter požar na ladji. Večina tveganj za nesreče na morju izhaja iz pomorske in posledično kopenske dejavnosti. Največ nesreč se zgodi med manevriranjem prihoda in odhoda iz pristanišča, manj pa med plovbo. Vzrok za nesreče v slovenskem morju je najpogosteje slabo vreme in nepazljivost posadke. Tveganje za nesreče na morju pa je povezano z razvojem pristaniške in splošno pomorske dejavnosti.

Računsko sodišče je v reviziji sistema upravljanja intervencij v primeru nenadnega onesnaženja Jadranskega morja oktobra 2021 v Porevizijskem poročilu št. 320-2/2020/67 z dne 4. 10. 2021 predstavljene ukrepe Uprave Republike Slovenije za pomorstvo glede analize stopnje izvajanja storitev VTS in analize pristaniških nadzornikov za delo operaterjev VTS ocenilo kot zadovoljive.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je začela z zagotavljanjem pogojev za vzpostavitev službe VTS, kot sta nakup in nadgradnja potrebne opreme, že leta 2004. Vzpostavitev Centra Republike Slovenije za nadzor prometa in upravljanje v kriznih situacijah, kot temelj za vzpostavitev storitev VTS, je bila zaključena s primopredajo med Upravo Republike Slovenije za pomorstvo in izvajalcem 28. 1. 2021. Center za nadzor prometa kot tehnično opremljen prostor omogoča izvajanje nadzora varnosti plovbe in tudi večjo učinkovitost pri akcijah iskanja in reševanja, z vzpostavitvijo službe VTS pa bo omogočeno tudi izvajanje nalog in pooblastil te službe.

Nadzor varnosti plovbe pomeni ukrepanje v primeru zaznanih kršitev ali neposrednih nevarnosti in velja za vsa plovila (tako čolne kot ladje) na celotnem območju pod jurisdikcijo Republike Slovenije. Služba VTS, kot storitev za povečanje varnosti in učinkovitosti pomorskega prometa, ki deluje na območju VTS, pa zajema sodelovanje s plovili, za katere se v podzakonskem aktu vlade določi, da morajo sodelovati s službo VTS, pri čemer lahko posega v prometne tokove ne glede na zaznane kršitve.

Določba o pristojnosti pristaniških nadzornikov iz 58. člena Pomorskega zakonika, ki izvajajo nadzor nad varnostjo plovbe, se izboljša oziroma konkretizira na podlagi ocene Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, da bi dopolnitev določbe pripomogla k boljši in učinkovitejši izpeljavi postopkov nadzora. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je pri izvajanju nadzora ugotovila, da je potrebno za zagotavljanje nadzora nad varnostjo plovbe pristaniškim nadzornikom, ki nimajo pooblastil po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14), zagotoviti ustrezno pravno podlago za izvajanje postopkov nadzora, saj izvajajo nadzor za področje čolnov na podoben način kot inšpektorji. Predlog zakona jim daje posebna pooblastila, ki se nanašajo na dostopanje do posebnih naprav ter njihovo uporabo. Ta pooblastila so sicer ožja kot pooblastila, ki jih ima inšpektor, a vendar širša od pooblastil uradne osebe, ki nima posebnih pooblastil, razen tistih določenih po splošnem upravnem postopku. Na letni ravni Uprava Republike za pomorstvo izda približno do pet odločb, ko se glede čolnov izreče prepovedi ali odredbe skladno s Pomorskim zakonikom. Pritožb v upravnem postopku je do ena na leto. Glede na

navedeno se pristaniškim nadzornikom določijo pravice, ki nimajo pooblastil po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. Z dopolnitvijo določbe o izvajanju nadzora lahko pristaniški nadzornik fotografira ali snema na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje in napeljave ter druge predmete, ki so predmet nadzora. Uporablja lahko tudi naprave za nadzor hitrosti in pozicije plovil ter naprave, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, reproducira listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente. Zaradi varstva osebnih podatkov se posebej določi tudi vpogled v evidence, ki se vodijo pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

Določbe Pomorskega zakonika o prepovedi upravljanja plovila pod vplivom alkohola in psihotropnih snovi, ki sledijo ureditvi sorodnih določb v Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 156/21 – uradno prečiščeno besedilo in 161/21 – popr.), se niso bistveno spremenile od sprejetja Pomorskega zakonika leta 2001 (63. člen Pomorskega zakonika). Nazadnje so bile te določbe novelirane z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 49/06), zato jih je treba prenoviti. Zakon o pravilih cestnega prometa je bil od takrat že večkrat noveliran in sledi izkušnjam obsežne sodne prakse na tem področju, ureditev v Pomorskem zakoniku pa temu ni sledila. Veljavna ureditev Pomorskega zakonika tudi ne upošteva posebnosti pomorskega prometa, ki se izvaja na morju, in zato zahteva primerljivo ureditev postopkov preverjanja, tako da se plovilo varno ustavi in umakne iz pomorskega prometa do najbližjega ustreznega pristanišča. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, ki izvaja nadzor nad prepovedjo upravljanja plovila pod vplivom alkohola in psihotropnih snovi, je v zadnjih petih letih izvedla pet preskusov alkoholiziranosti, vendar zaradi povečanja sezonskega prometa s plovili za rekreacijo ugotavlja, da je možno povečanje kršitev teh določb in zato je posodobitev določb nujna.

Zakon določa in dopolnjuje pravne podlage za podzakonska predpisa vlade in ministra, ki se nanašajo na strokovno usposobljenost pomorščakov in merila za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov. Strokovna usposobljenost pomorščakov je že določena z Uredbo o pooblastilih pomorščakov (Uradni list RS, št. 85/14 in 131/21), zato se določba prvega odstavka 152. člena Pomorskega zakonika o usposobljenosti pomorščakov samo redakcijsko dopolni. Pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta, ki se nanaša na zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, je že določena, vendar ne vsebuje pravne podlage za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov. Pravilnik o zdravstvenih pregledih pomorščakov (Uradni list RS, št. 72/17 in 4/20), ki ga izda minister za zdravje s soglasjem ministra za infrastrukturo, določa splošne in posebne zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, način, postopek in pogoje opravljanja predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov ter obvezne imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim. Z dopolnjeno pravno podlago tretjega odstavka 152. člena Pomorskega zakonika bodo s Pravilnikom o zdravstvenih pregledih pomorščakov po vzoru Pravilnika o zdravstvenih pogojih voznikov motornih vozil (Uradni list RS, št. 14/18 in 17/22) določena tudi merila za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov. Trenutno je cena za zdravstvene preglede, ki jih opravljajo pooblašteni zdravniki, prepuščena trgu oziroma izvajalcem storitve pregledov pomorščakov.

Zakon vsebuje določbo, s katero se v pravni red Republike Slovenije prenesejo spremembe kodeksa Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2018. Konvencija o delu v pomorstvu (Uradni list RS – MP, št. 2/16) je bila sprejeta leta 2006 in spremenjena z amandmaji leta 2014, 2016 in 2018. Amandmaje iz leta 2014 in 2016 je Državni zbor ratificiral, in sicer z Zakonom o ratifikaciji Sprememb iz leta 2014 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in Sprememb iz leta 2016 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006 (Uradni list RS – MP, št. 3/20), amandmaji iz leta 2018 pa še niso ratificirani. Določbe amandmajev iz leta 2018 se nanašajo na veljavnost pogodbe o zaposlitvi pomorščaka, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu zaradi piratstva ali oboroženega roba ladje, in na upravičenost do plače v tem obdobju. Sprememba pravila 2.1 Pogodbe o zaposlitvi pomorščakov določa, da vsaka članica sprejme predpise, s katerimi se bo veljavnost pogodbe o zaposlitvi pomorščaka nadaljevala, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega roba ladje ne glede na to, ali je datum, določen za njen iztek, potekel ali je katera od strank podala obvestilo o njeni začasni ali dokončni prekinitvi. Glede pravila 2.2 Plače, pa določa, da če je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega roba ladje, se plače in druge upravičenosti po pogodbi o zaposlitvi pomorščakov, ustreznem kolektivnem sporazumu ali veljavni domači zakonodaji, vključno z nakazilom katerih koli dodelitev, še naprej izplačujejo v celotnem obdobju ujetništva, dokler pomorščak ni izpuščen na prostost in ustrezno vrnjen v domovino v skladu z določbami o repatriaciji, ali če pomorščak umre med ujetništvom, do dneva smrti. Ne glede na to, da v slovenskem ladijskem registru trenutno ni vpisanih trgovskih ladij v redni mednarodni plovi, za katere bi se uporabljale določbe Konvencije o delu v pomorstvu, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi, se dopolni določba 154.d člena.

Zaradi uvedbe digitalizacije upravnih postopkov v pomorskem prometu in olajšanja komunikacije z upravljalci oziroma lastniki plovil se uvaja nove možnosti vročanja. Ob upoštevanju posebnosti pomorskega prometa v

slovenskem morju in koprskem tovornem pristanišču, v katerega so vključene predvsem tuje ladje in ladjarji, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji, je pomembno učinkovito vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov. Ureditev Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) posebnosti vročanja v pomorskem prometu izrecno ne ureja. Zato se v Pomorskem zakonu uvaja rešitev vročanja preko pomorskih agencij, ki zastopajo ladjarje (65. člen Pomorskega zakonika). Tudi lastnik ali solastnik ladje, ki ni državljan Republike Slovenije ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, lahko pred vpisom ladje v register namesto pooblaščenca za sprejemanje upravnih in sodnih pisanj v Republiki Sloveniji sporoči naslov varnega elektronskega predala, ki ustreza zahtevam pravnega oziroma upravnega postopka, ki se objavi tudi na državnem portalu eUprava (210. člen Pomorskega zakonika). Prav tako se zaradi pospešitve postopkov in zaradi preprečitve nastanka težjih posledic uvaja prostovoljna možnost lastnikov plovil, da posredujejo elektronske naslove in kontaktne podatke, ki se jih vpiše v list B glavne knjige slovenskega ladijskega registra (215. člen Pomorskega zakonika).

Zaradi uskladitve z materialnimi določbami in določitve ustrezne sankcije se dopolnijo določbe o prekrških. Predlog zakona vsebuje tudi nekaj manjših sprememb oziroma redakcijskih popravkov.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je izboljšanje zagotavljanja varnosti plovbe na področju vzdrževanja objektov za varnost plovbe, zagotavljanje spremljanja, upravljanja in nadzora ladijskega prometa, zagotavljanje stalnega nadzora z videonadzorom, učinkovito izvajanje postopkov pridobivanja obratovalnega dovoljenja ter projektnih pogojev in mnenj v gradbenih postopkih, povečanje učinkovitosti pomorskega prometa in digitalizacija postopkov, uskladitev določb z drugimi zakoni in mednarodno zakonodajo ter odprava redakcijskih pomanjkljivosti.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelu sorazmernosti, ki zahteva presojo upravičenosti, nujnosti, primernosti in proporcionalnosti predpisovanja obveznosti z urejanjem družbenih razmerij in poseganjem v pravice za doseganje ciljev, ki jih ni mogoče doseči z drugimi, blažjimi posegi.

Predlog zakona sledi tudi načelu samoomejevanja, ki zahteva od zakonodajalca odgovorno odločitev za urejanje družbenih razmerij s predpisi ter s tem poseganje v družbena razmerja in človekove pravice in svoboščine le v obsegu, ki je nujno potreben za doseg zastavljenih ciljev.

Upoštevano je tudi načelo potrebnosti pravnega urejanja področja, ki postavlja pred zakonodajalca nujnost poglobljene analize politike (ki se uvaja na novo ali spreminja in dopolnjuje), iz katere izhajajo vprašanja, ki jih je treba urediti, vzroki za nastanek problemov, natančno določeni cilji in načini urejanja. Pri tem se odločitve za urejanje s predpisi sprejemajo restriktivno, to je samo v primerih, ko se oceni, da z drugimi vrstami ukrepov zastavljenih ciljev ni mogoče doseči ali zagotoviti njihovega izvrševanja.

Načelo določnosti je upoštevano tako, da se pripravi splošno razumljive in jasne predpise, kar zagotavlja pravno varnost, zaupanje v pravo in enakost pred zakonom ter onemogoča različno tolmačenje oziroma uporabo predpisov v praksi.

Z načelom poenostavitve se predpostavlja enostavne postopke z možnostjo uporabe modernih sredstev in brez nepotrebnih obremenitev, preglednost predpisov z razumno strukturo, pravilno in enotno uporabo strokovnih pojmov, kodifikacijo posameznih področij, preprečuje spreminjanje enega predpisa z določbami v drugem predpisu ter odlaganje začetka uporabe že veljavnega predpisa, če ni za to posebej utemeljenih razlogov.

2.3 Poglavitne rešitve

Določbe o izvajanju rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe v obliki gospodarske javne službe, ki jo zagotavlja država, se spremenijo tako, da je redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe naloga Uprave Republike Slovenije za pomorstvo (26., 43. in 44. člen Pomorskega zakonika). Ta storitev ima že sedaj naravo javnega naročila in ne koncesijskega razmerja, saj se financira iz državnega proračuna. Pristojbino, ki je prihodek državnega proračuna, plačujejo zavezanci Upravi Republike Slovenije za pomorstvo (drugi odstavek 30. člena Pomorskega zakonika). Veljaven način zagotavljanja te službe ni ustrezen, saj izvajalec kot podjetje zasleduje poslovni interes, dejavnost kot taka pa nima narave tržne dejavnosti. Brezhibno delovanje objektov za varnost plovbe je bistveno za zagotavljanje varnosti plovbe, zato je nujno potrebno, da se dejavnost vzdrževanja teh objektov zagotavlja nemoteno in z namenom dosega najvišje stopnje varnosti plovbe in ne zasledovanja poslovnih interesov izvajalcev te storitve.

Za opravljanje storitve bo Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, ki je do sedaj opravljala strokovni nadzor nad rednim vzdrževanjem objektov za varnost plovbe, uporabljala obstoječo opremo in svoja plovila ter strokovno znanje znotraj kadrovskih kapacitet. Posamezne specifične aktivnosti, ki presegajo strokovnost uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, kot na primer podvodni pregledi, pa bodo opravljali zunanji izvajalci, izbrani v skladu z javno-naročniško zakonodajo. Dolgoročno bo treba za doseg optimalnega delovanja objekte za varnost plovbe posodobiti in avtomatizirati, nabaviti sodobnejšo opremo in usposobiti kader za upravljanje te opreme.

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati Uredba o načinu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe (Uradni list RS, št. 36/13, 35/14 in 24/18), ki pa se uporablja do izteka koncesijske pogodbe, na podlagi katere se izvaja gospodarska javna služba rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe. Vlada Republike Slovenije je po izvedenem postopku sklenitve javno naročniškega javno-zasebnega partnerstva po odprtem postopku izdala odločbo o podelitvi koncesije za izvajanje gospodarske javne službe vzdrževanja objektov za varnost plovbe, št. 01405-2/2021/4 z dne 28. 4. 2021. Pogodba je bila sklenjena 31. 5. 2021 za obdobje dveh let, to je do 31. 5. 2023, ko prevzame izvajanje vzdrževanje objektov za varnost plovbe Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Določi se pravna podlaga v krovnem zakonu za uslužbence Uprave Republike Slovenije za pomorstvo za stalno pripravljenost in posebno zavarovanje v času opravljanja dela za primer nesreče pri delu (novi 26.c in 26.č člen). V krovnem zakonu se uredi stalna pripravljenost po vzoru policistov, ki imajo pripravljenost urejeno v 71. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji, in gasilcev v 14.a členu Zakona o gasilstvu. Naloge, na katere se nanaša stalna pripravljenost, ki so iskanje in reševanja na morju, zagotavljanje inšpekcijskega nadzora nad ladjami, ki so bile udeležene v pomorski nesreči, odzivanje v primeru onesnaženja morja, in delovanje komunikacijskih in nadzornih sistemov, mora Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvajati brez prekinitve oziroma v najkrajšem možnem času. Stalna pripravljenost se odredi, kadar ni mogoče drugače zagotoviti popoldanskega ali nočnega dela, dela med prazniki ali drugimi dela prostimi dnevi za izvajanje navedenih nalog. Predpogoj za odreditev stalne pripravljenosti je torej zagotovitev drugih oblik prerezporeditve dela. Uslužbenec Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, ki mu je pripravljenost odrejena, mora biti dosegljiv in se mora na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti nujno delo zglasiti v najkrajšem možnem času. Ker pravna podlaga za odrejanje stalne pripravljenosti ni urejena na enoten način v predpisih, ki urejajo uslužbenska razmerja, se zaradi eksplicitne določitve primerov, v katerih je možno odrediti stalno pripravljenost kot posebni delovni pogoj, to uredi in določi v Pomorskem zakoniku. Delovna mesta, za katere se lahko odredi stalna pripravljenost, so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Posebno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo se določi za primere nesreče pri delu, katere posledica je smrt, trajna izguba splošne delovne zmožnosti ali začasna izguba delovne zmožnosti, če opravljajo nevarno delo. Primerljiva ureditev je določena v 214. členu Zakona o letalstvu Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19), 83. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji petem odstavku 86.a členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, in osmem odstavku 14.a člena Zakona o gasilstvu. Delovna mesta, na katerih so uslužbenci Uprave Republike Slovenije za pomorstvo zavarovani, so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Določba o vrstah posebnih pristanišč (37. člen Pomorskega zakonika) se dopolni tako, da se doda novo kategorijo pristanišča, in sicer šolsko pristanišče. Določi se, da je šolsko pristanišče namenjeno izvajanju usposabljanja in izobraževanja ter pristajanju, shranjevanju, prezimovanju in oskrbovanju plovil, ki se uporabljajo za usposabljanje in izobraževanje (38. člen Pomorskega zakonika). Na podlagi te dopolnitve se pri izdaji obratovalnega dovoljenja določi, da gre za šolsko pristanišče in namene za, katere se lahko uporablja. Fakulteta za pomorstvo in promet, Univerze v Ljubljani, in srednja šola Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, ki usposabljata in izobražujeta bodoče pomorščake, lahko uporabljata pristanišče z akvatorijem pred Centrom za usposabljanje na morju v Portorožu, v te namene.

Določbe o odprtju pristanišča za javni promet ali posebne namene in določbe o gradnji ali obnovi objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju (39. in 64. člen Pomorskega zakonika), se prenovijo tako, da se uskladijo z določbami Gradbenega zakona (42. in 43. člen). Določi se obveznost pridobitve projektnih pogojev in mnenja za gradbene posege, ki lahko vplivajo na varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil. Poleg tega se te določbe dopolnijo in konkretizirajo z namenom lažjega vodenja postopka pridobitve obratovalnega dovoljenja ter projektnih pogojev in mnenja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja projektne pogoje in mnenje, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji varnosti plovbe in varnega priveza plovil. Te pogoje stranka izkazuje s skupkom dokazil o izpolnjevanju pogojev, ki za stranko ne predstavljajo novosti, in se jih v skladu z mednarodno prakso imenuje maritimna študija. Maritimna študija je strokovna podlaga, ki zagotavlja, da se pri prostorskih posegih v morje in izvajanju dejavnosti v pristaniščih v največji možni meri upošteva vidik varnosti plovbe v pristanišču in varnost uporabe

priveznih mest. Maritimna študija mora biti izdelana v skladu s predpisi, mednarodno sprejetimi tehničnimi standardi ter pravili stroke in zadnjim stanjem tehnike. Evropske in mednarodne tehnične smernice se skladno z razvojem pristaniške infrastrukture stalno izpopolnjujejo, uvajajo se informacijske tehnologije modeliranja pomorskega prometa v pristanišču, pri čemer je potreben multidiplislinarni pristop. Upoštevajo se tehnična pravila in smernice strokovnih organizacij, kot na primer Stalno mednarodno združenje kongresov navigacije (Permanent International Association of Navigation Congresses, PIANC), Mednarodni pomorski forum naftnih družb (Oil Companies International Marine Forum, OCIMF), Mednarodno združenje za pomorske navigacijske pripomočke (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities (IALA), Mednarodne varnostne smernice za naftne tankerje in terminale (International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals, ISGOTT). Vsebina maritimne študije zajema celovito študijo vseh možnih vplivov na varnost vplovitve, in sicer: privezovalne sheme za tipična plovila, za katera je pristanišče načrtovano, navigacijske, hidrografske in meteorološko oceanografske značilnosti akvatorija oziroma posega v prostor, tehnične značilnosti obale in plovil, ki jim je objekt pristaniške infrastrukture namenjen, ukrepe za zagotavljanje varnosti med plovo ter ves čas, ko je plovilo v pristanišču in postopke v izrednih razmerah. Na zahtevo Uprave Republike Slovenije za pomorstvo vsebuje tudi uporabo simulacijska informacijska oprema. Pri projektiranju privezov zahtevnih pristanišč je namreč potrebno izvesti virtualne simulacije vplovitve, priveza ter izplovitve karakterističnih plovil v vseh vremenskih razmerah tudi najbolj neugodnih. Pri izdelavi maritimne študije sodelujejo strokovnjaki z izkušnjami na področju varnosti plovbe in varnega priveza plovil, gradbene ali pomorske stroke ter uporabe simulacijskega modeliranja pomorskega prometa v pristaniščih ali drugih delih morja. Po vzoru Gradbenega zakona (peti odstavek 14. člena) strokovnjaki, vsak za svoj del s podpisom jamčijo, da maritimna študija izpolnjuje predpisane zahteve. Za sklenitev zavarovanja pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju ali tretji osebi v zvezi z maritimno študijo, pa se smiselno uporabljajo predpisi o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti, Uradni list RS, št. 61/17).

V postopku pridobivanja obratovalnega dovoljenja, ki se izda na pisno vlogo investitorja oziroma upravljalca pristanišča, zgoraj navedenih dokazil oziroma maritimne študije ni treba predložiti, če je bila ta že predložena v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo pred izdajo obratovalnega dovoljenja presodi še, ali so izpolnjeni pogoji za varnost plovbe z ogledom na kraju samem, prav tako se preveri stanje in spremembe meja obale in morskih globin, red v pristanišču, osvetljenost, ali obstaja ustrezno vodno dovoljenje in uporabno dovoljenje, ali je potrjen načrt ravnanja z odpadki in načrt požarne varnosti ter druge pogoje, odvisno od vrste pristanišča, kot so predpisani s podzakonskim aktom. Zakon v obeh določbah predvideva izdajo podzakonskega akta ministra, v katerem se določi pogoje za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil ter vsebino vloge za pridobitev obratovalnega dovoljenja, izdelavo maritimne študije in sodelovanje strokovnjakov.

Za zagotavljanje stalnega nadzora ter iskanja in reševanja se določi, da lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvaja videonadzor dela morja, kjer je to potrebno za zagotavljanje varnosti plovbe. Poleg tega lahko snema komunikacijo z udeleženci pomorskega prometa na delovnem radijskem VHF pomorskem kanalu ter ugotavlja položaj in hitrost plovbe plovil ter druge podatke o poteku pomorskega prometa z napravami za nadzor pomorskega prometa, ki se uporabljajo v pomorskem prometu v skladu z mednarodnimi predpisi. Videonadzor se izvaja na način, da pri tem ni možna obdelava osebnih podatkov, razen kadar je to nujno potrebno za iskanje in reševanje ali zagotavljanje varnosti plovbe. V tem primeru se videonadzor lahko izvaja na način, pri katerem je možna določitev posameznika, ali snemanje obalnega območja, vendar največ toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za opravljanje te naloge.

Določi se rok hrambe pridobljenih posnetkov, ki vsebujejo osebne podatke, in sicer največ 30 dni od njihove pridobitve. Izjema velja, če so podatki potrebni v postopku preiskovanja pomorske nesreče, kazenskem postopku ali postopku o prekršku. Po predpisanem roku se podatki samodejno brišejo. Pri pregledovanju in izvozu videoposnetkov se vse osebne podatke anonimizira. Prepovedana je uporaba osebnih podatkov za druge namene, ki jih zakon ne določa. Videonadzorni sistem tudi ne omogoča sprotnega ali naknadnega sledenja plovilom, razen če je to potrebno za namene iskanja in reševanja.

Način dodeljevanja pravic, uporabniških imen in gesel določi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo z internim aktom, s katerim uredi dostope do osebnih podatkov z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel, za vsak vpogled pa je treba navesti podlago in razlog. Zagotovljena mora biti tudi revizijska sled v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Na podlagi 35. člena Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov je Uprava Republike Slovenije za pomorstvo opravila oceno učinka predvidenih dejanj obdelave na varstvo osebnih podatkov, v kateri je upoštevana narava, obseg, okoliščine in namen obdelave, ki lahko povzroči veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznikov. Predlagani ukrepi za izvajanje oblik nadzora so analizirani z vidika skladnosti z načelom sorazmernosti v takšnem obsegu, da so učinkoviti, nujni in potrebni za doseganje zasledovanih zakonitih ciljev ter so časovno in vsebinsko zamejeni.

Oprema, ki se uporablja za nadzor, se nahaja v nadzornem centru Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, ki lahko prispeva k znatnemu znižanju verjetnosti nastanka izrednega dogodka oziroma nesreče.

Ključni senzori in sistemi, ki se uporabljajo pri nadzoru, so pomorski radar, obalne analogne in digitalne radijske VHF postaje, AIS radijske postaje, radijski linki in oprema za določanje smeri izvora radijskega signala, dnevne in nočne kamere, meteorološke postaje, senzori plimovanja in senzori vidljivosti, oprema za korekcijo DGPS (diferencialni globalni sistem za določanje položaja). Oprema je bila financirana v okviru projekta Evropske unije.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je na podlagi 26. člen Pomorskega zakonika pristojna za spremljanje in upravljanje pomorskega prometa ter nadzor nad izvajanjem pomorskega prometa. Z dopolnitvijo 57. člena in novim 58.a členom Pomorskega zakonika ter dopolnitvijo pravne podlage za izdajo podzakonskega akta vlade, se določi, da Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotavlja storitev spremljanja in upravljanja pomorskega prometa z uporabo tehničnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: služba VTS) na območju teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: območje VTS). V novem 58.a členu se določi pravice in obveznosti organov in strank v pomorskem prometu. Podrobneje pa bo način izvajanja sistema VTS določen z Uredbo o nadzoru pomorskega prometa in podzakonskim aktom ministra, Pravilnikom o službi VTS. Zakonske določbe vsebujejo navedbo, da služba VTS zajema interakcijo z udeleženci pomorskega prometa in odzivanje na razmere na območju VTS z namenom zagotavljanja in izboljšanja varnosti in učinkovitosti plovbe, varnosti človeškega življenja na morju, zaščite morskega okolja ter izvajanja iskanja in reševanja na morju na območju VTS. Interakcijo izvajajo usposobljeni pristaniški nadzorniki (operaterji VTS), in sicer s sprejemanjem in posredovanje podatkov o pomorskem prometu in odreditvijo prepovedi ter izdajanjem odredb, opozoril in navodil. Območje VTS, v katerem poteka komunikacija med operaterji VTS in plovili, se objavi na način, ki je običajen v pomorstvu, in sicer s posredovanjem informacije Mednarodni pomorski organizaciji, v obvestilih za pomorščake, pomorskih kartah v klasični in elektronski obliki in na spletnih straneh v skladu z smernicami IALA. Plovilo, ki se nahaja območju VTS, za katerega je predpisano sodelovanje s službo VTS, mora posredovati predpisane podatke, upoštevati prepovedi, odredbe, opozorila in navodila, razen če bi s tem ogrozilo človeška življenja, varnost plovbe ali morskega okolja, o čemer obvesti službo VTS. Predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo lahko v izjemnih primerih začasno omeji izvajanje službe VTS. Na primer, ko so tehnične omejitve, kot so okvare ali motnje na tehnični opremi, ki omogoča izvajanje službe VTS, primeri hekerskih napadov, nezadostno število usposobljenih nadzornikov zaradi bolezn ali drugih razlogov, itd.

Izboljšanje določbe o izvajanju nadzora pristaniških nadzornikov se kaže v dopolnitvi določb 58. člena Pomorskega zakonika, s katerimi se jim doda pravice po vzoru Zakona o inšpekcijskem nadzoru. Z dopolnitvijo določbe o izvajanju nadzora lahko pristaniški nadzornik fotografira ali snema na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje in napeljave ter druge predmete, ki so predmet nadzora. Uporablja lahko tudi naprave za nadzor hitrosti in pozicije plovil ter naprave, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, reproducira listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente. Zaradi varstva osebnih podatkov se posebej določi tudi vpogled v evidence, ki se vodijo pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

Določbe Pomorskega zakonika o prepovedi upravljanja plovila pod vplivom alkohola in psihotropnih snovi se prenovi po zgledu Zakona o pravilih cestnega prometa. Jasno se opredeli kršitve in določi postopke ter ukrepe pristaniških nadzornikov, ki delujejo znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Določi se, da oseba, ki upravlja čoln, ne sme upravljati čolna v pomorskem prometu, niti ga začeti upravljati, če je pod vplivom alkohola. Količina alkohola v organizmu je določena s koncentracijo alkohola v krvi ali tej ustrezno koncentracijo alkohola v izdihanem zraku. Opredeli se, kdaj se šteje, da je oseba pod vplivom alkohola glede na gram alkohola na kilogram krvi ali miligram alkohola v litru izdihanega zraka. Šteje se, da je pod vplivom alkohola tudi pri nižji koncentraciji alkohola od predpisane, če kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Posebnost je predpisana za osebo, ki upravlja čoln za javni prevoz potnikov ali čoln za gospodarski namen, ki ne sme imeti alkohola v organizmu. Podrobno se določi način ugotavljanja upravljanja plovila pod vplivom alkohola z ustreznimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom. Slednji je zdravniški pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu, in odvzem vzorcev krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma tkiv zaradi ugotavljanja prisotnosti alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi.

Pristaniški nadzornik, ki ugotovi prekomerno stopnjo alkohola, kot je dovoljeno, osebi prepove nadaljnjo plovbo in upravljanje čolna, lahko tudi začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Predviden je tudi ukrep za druge udeležence pomorskega prometa, ki so očitno pod vplivom alkohola, zaradi česar je njihovo ravnanje v prometu nezanesljivo, in ovirajo ali ogrožajo pomorski promet. Tudi za te osebe sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje pomorskega prometa.

Predlagane določbe upoštevajo tudi posebnosti pomorskega prometa, ki se izvaja na morju, in zato zahteva primerljivo ureditev postopkov preverjanja, tako da se plovilo varno ustavi in umakne iz prometa do najbližjega ustreznega pristanišča oziroma se ugotovi, da lahko plovilo upravlja druga usposobljena oseba. Proučevana je bila tudi variantna rešitev, da bi del določb, ki se nanašajo na ugotavljanje prisotnosti

psihotropnih snovi in prevoz oseb na strokovni pregled, zaradi večje izkušenosti in varnosti izvajala Policija, vendar se je ta rešitev izkazala za neustrezno. Če bi osebe v postopku grozile ali ogrožale varnost pristaniških nadzornikov, ti lahko vedno zaprosijo intervencijo policije.

Ustrezno materialnim določbam je treba prilagoditi tudi prekrške. Ker uživanje alkohola in psihotropnih snovi vpliva na varnost pomorskega prometa, je potrebno globe ustrezno zvišati. Na novo določene višine glob so primerljive globam, določenim za podobne prekrške v cestnem prometu, ki morajo delovati predvsem odvračilno. Globe se določijo v različnih razponih glede na količino izmerjenega alkohola. Posebej so določene globe za osebe, ki upravljajo plovilo za prevoz potnikov ali gospodarski namen. Ker so globe predpisane stopenjsko, se s plačilnim nalogom izreče globo glede na izmerjeno količino alkohola in namen uporabe plovila. Posebej se določijo tudi globe za ravnanje v nasprotju z odredbo pristaniških nadzornikov.

Pomorski zakonik se v treh delih dopolnjuje z določbami, ki omogočajo lažje komuniciranje s plovili. Namen predlaganih rešitev je hitro in ekonomično vodenje postopkov ter odziv v primeru ogroženosti varnosti plovbe. V 65. členu se določi, da če družba, ki upravlja tujo ladjo, nima sedeža v Republiki Sloveniji, lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo osebno vroča dokumente poveljniku ali družbi, ki upravlja ladjo, tudi tako, da jih vroči v varen elektronski predal pomorske agencije, ki je opravila prijavo prihoda ladje. Posebna ureditev se nanaša na odločbe ali sklepe Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, izdane v upravnem ali prekrškovnem postopku na podlagi Pomorskega zakonika. V 210. členu se lastniku plovila, ni državljan Republike Slovenije ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, omogoči, da lahko namesto imenovanja pooblaščenca za sprejemanje upravnih in sodnih pisanj v Republiki Sloveniji, sporoči naslov varnega elektronskega predala, ki ustreza zahtevam pravnega oziroma upravnega postopka, ki se objavi tudi na državnem portalu eUprava. V 215. členu se določi, da se lahko v list B slovenskega ladijskega registra na podlagi privolitve lastnika vpisujejo tudi podatke za stike (elektronski naslov ali telefonska številka) za nujne primere. Ti podatki niso javni in se lahko uporabijo samo za namene iskanja in reševanje na morju ali varstva človeškega življenja ali morskoga okolja.

Z dopolnitvijo pravne podlage z merili za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov se omogoči sprememba oziroma dopolnitev Pravilnika o zdravstvenih pregledih pomorščakov, ki ga izda minister za zdravje s soglasjem ministra za infrastrukturo. Pravilnik že določa splošne in posebne zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, način, postopek in pogoje opravljanja predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov ter obvezne imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim. Z dopolnjeno pravno pa bodo po vzoru Pravilnika o zdravstvenih pogojih voznikov motornih vozil določena tudi merila za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov.

Z dopolnitvijo določbe o pogodbi o zaposlitvi pomorščakov, se v pravni red Republike Slovenije prenesejo spremembe kodeksa Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2018. Določbe amandmajev iz leta 2018 se nanašajo na veljavnost pogodbe o zaposlitvi pomorščaka, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu zaradi piratstva ali oboroženega ropa ladje, in na upravičenost do plače v tem obdobju. Določba o pogodbi o zaposlitvi pomorščakov se dopolni tako, da se določi, da veljavnost pogodbe o zaposlitvi ne preneha, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega ropa ladje ne glede na to, ali je datum, določen za njen iztek, potekel ali je katera od strank podala obvestilo o njeni začasni ali dokončni prekinitvi. Poleg tega se določi, da plače in druge upravičenosti po pogodbi o zaposlitvi, se izplačujejo v celotnem obdobju ujetništva, dokler pomorščaku ni zagotovljeno povratno potovanje v skladu ali če pomorščak umre med ujetništvom, do dneva smrti.

Določbe o prekrških se uskladijo z materialnimi določbami in redakcijsko popravijo. Določbe se dopolnijo z globo, če pristanišče obratuje brez obratovalnega dovoljenja, ker ne izpolnjuje formalnih pogojev za varno obratovanje (976. člen Pomorskega zakonika). Dodatno se določi sankcija za ribiško plovilo, ki ni opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS) ali ga ne uporablja, za plovilo, ki se nahaja v območju VTS in ne sodeluje s službo VTS, če plovilo ne izobesi zastave Republike Slovenije in če ne obvesti pomorskega inšpektorja ali ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti (978. člen Pomorskega zakonika). Sankcije za upravljanje plovila, če za to oseba ni usposobljena (985. člen Pomorskega zakonika) ali je pod vplivom alkohola ali psihotropnih snovi, se ločeno uredi v novem členu (987. člen Pomorskega zakonika). Doda se globo za odgovorno osebo in poviša globo določena za fizično osebo, ki povzroči nesrečo (988. člen Pomorskega zakonika).

Redakcijski popravki se nanašajo na posodobitev direktiv (1. člen tega zakona, 3. člen Pomorskega zakonika), izdajo dovoljenj za vodne prireditve (2. člen tega zakona, 26. člen Pomorskega zakonika), objavo osebnih podatkov na državnem portalu eUprava (3. člen tega zakona, 26.b. člen Pomorskega zakonika in 32. člen tega zakona, 210. člen Pomorskega zakonika), pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe (5. člen tega zakona, 30. člen Pomorskega zakonika), določbe o varnosti plovbe (9. člen tega zakona oziroma 41.a člen Pomorskega zakonika, 16., 17. in 25. člen tega zakona oziroma 59., 62. in 145. člen

Pomorskega zakonika, 22. člen tega zakona oziroma 65.a člen Pomorskega zakonika, 23. člen tega zakona oziroma 75. člen Pomorskega zakonika, 24. člen tega zakona oziroma 81. člen Pomorskega zakonika), izrecno določitev pravne podlage za že izdan akt vlade (26. člen tega zakona, 152. člen Pomorskega zakonika), spremembe Konvencije o delu v pomorstvu (27. člen tega zakona, 154. člen Pomorskega zakonika), uskladitev določb o prepovedi upravljanja plovil pod vplivom alkohola za pomorščake (29. člen tega zakona, 157. člen Pomorskega zakonika) in popravek imena Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (30. člen tega zakona, 204. člen Pomorskega zakonika).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Na finančna sredstva za državni proračun vplivajo določbe o izvajanju vzdrževanja objektov za varnost plovbe v okviru Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, stalna pripravljenost in nezgodno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, videonadzor, služba VTS, zagotavljanje odstranitve poškodovanega, nasedlega ali potopljenega plovila ali plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja. Vsa sredstva se zagotavljajo v okviru finančnega načrta Ministrstva za infrastrukturo, Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, na podprogramu 130503 – Nadzor in varnost vodnega prometa, na proračunskih postavkah Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

Vzdrževanje objektov za varnost plovbe se trenutno izvaja kot gospodarska javna služba, ki jo zagotavlja država. Sredstva za izvajanje te strokovne naloge so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0001 – Varnost in nadzor vodnega prometa ter infrastruktura, na proračunski postavki 766140 – Vzdrževanje objektov in opreme – varnost plovbe, v višini 250.000 EUR letno.

Pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe, ki jih na podlagi 30. člena Pomorskega zakonika plačujejo zavezanci Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, so nenamenski prihodek državnega proračuna. V letu 2021 so zaradi vpliva epidemije COVID-19 in posledično manjšega vplutja ladij, predvsem potniških, znašala 2.229.738,58 EUR. V letu 2020 je bila na pobudo gospodarstva zaradi zmanjšanja škodljivih posledic epidemije COVID-19 na gospodarstvo pristojbina zmanjšana za 50% za enkratne in mesečne pristojbine, in je znašala 2.326.364,15 EUR. V obdobju pred pandemijo so bili prihodki iz naslova objektov za varnost plovbe višji, in sicer: 4.702.465,74 EUR za leto 2019, 4.615.100,29 EUR za leto 2018 in 4.822.574,32 EUR za leto 2017.

Višina sredstev za izvajanje strokovne naloge vzdrževanja objektov za varnost plovbe znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo se v primerjavi s sredstvi za zagotavljanje gospodarske javne službe ne bo bistveno spremenila, ker se obseg izvajanja strokovne naloge ne spreminja. Poraba sredstev je v letu 2023 načrtovana v višini 145.835 EUR (stroški za obdobje od junija do decembra). V letu 2024 ostajajo načrtovana proračunska sredstva v ta namen na enaki ravni kot do sedaj, v višini 250.000 EUR. Sredstva so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0001 – Varnost in nadzor vodnega prometa ter infrastruktura, na proračunski postavki 766410 – Vzdrževanje objektov in opreme – varnost plovbe.

Povečanje kadrovskega načrta je predvideno zaradi povečanja obsega nalog, ki jih bo morala izvajati Uprava Republike Slovenije za pomorstvo. Gre za več operativnih nalog, ki jih bodo izvajali uslužbenci, strokovno – tehnični delavci. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je leta 2016 ob prevzemu posameznih nalog Službe varstva obalnega morja (SVOM), ki se izvajajo na morju, od izvajalca koncesionarja prevzela kadre, opremo in drobni inventar za potrebe čiščenja oziroma odpravo posledic onesnaženj na morju. Skupaj je na Upravo Republike Slovenije za pomorstvo iz tega naslova prešlo 6 oseb, čeprav iz dokumentacije izhaja, da so bile (ob prehodu aktivnosti na Upravo Republike Slovenije za pomorstvo in tudi kasneje) potrebe po kadrih ob prenosu nalog na SVOM ocenjene na 8 oseb. Glede na to, da obstoječih kadrov te službe ne bo možno obremeniti še z dodatnimi strokovno tehničnimi nalogami vzdrževanja objektov za varnost plovbe, se načrtuje zaposlitev dveh dodatnih javnih uslužbencev z namenom zagotovitve izvajanja tako nalog varstva obalnega morja in prevzema dodatnih nalog vzdrževanja objektov za varnost plovbe. Sredstva za stroške dela so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače. Za leto 2023 se ocenjuje stroške v višini 31.750 EUR (polletni stroški dela), za leto 2024 pa 63.500 EUR. Za posebna specialna dela, kot so podvodna dela, dela za katera je potrebno imeti posebno usposobljenost, kot so npr. varilci, elektroinštalaterska dela, pa bodo na podlagi ustreznih postopkov oddaje naročil, izvajali zunanji izvajalci (letni strošek je težko predvidljiv, ker je odvisen od različnih okoliščin, tudi nepredvidljivih).

Stroški dela, ki izhajajo iz stalne pripravljenosti, so v zadnjih treh letih znašali: 2019 – 108.554 EUR, 2020 – 113.241 EUR, 2021 pa 123.342 EUR. Predlagana ureditev tovrstnih stroškov ne bo bistveno spreminjala. Sredstva so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače. Načrtovana sredstva so v letih 2023 in 2024 nekoliko višja (izhajajoč iz povišanja osnovnih plač), in sicer v letu 2023 – 130.000 EUR ter v letu 2024 – 140.000 EUR.

Finančne posledice za nezgodno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v zadnjih treh letih znašajo 1500 EUR za 41 oseb. Za leto 2023 in 2024 se sredstva ocenjuje na 2.433,80 EUR na leto ob predpostavki, da se zavaruje 43 oseb (vključena tudi novo zaposlene – vzdrževanje objektov za varnost plovbe) in da znaša letna premija z DPZP na osebo 56,60 EUR. Finančna sredstva se zagotavljajo na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 336310 – Materialni stroški.

Za izvajanje videonadzora na morju in nadzora z uporabo drugih tehničnih sredstev je investicija že izvedena in ni predvidenih dodatnih finančnih posledic za proračun.

Glede zagotavljanja pogojev za financiranje vzpostavitve in delovanja službe VTS, sta nakup in nadgradnja potrebne opreme potekala že od leta 2004, pa vse do vzpostavitve centra za nadzor prometa na morju v januarju 2021. Za stroške dela šestih novo zaposlenih operaterjev VTS so v letu 2023 zagotovljena v višini 145.700 EUR (upoštevajoč dejstvo, da bodo zaposlitve realizirane proti koncu druge polovice leta), za leto 2024 pa sredstva v višini 291.400 EUR. Sredstva so načrtovana na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače, tako za leto 2023 kot za leto 2024.

Sredstva za usposabljanje VTS operaterjev ter za naloge iskanja in reševanja so načrtovana v višini 153.229 EUR za leto 2024, na ukrepu št. 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 336310 – Materialni stroški.

Sredstva za odstranitev poškodovanega, nasedlega ali potopljenega plovila ali plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja, če zavezanec za odstranitev ni znan, se zagotavljajo na ukrepu 2432-16-0001 – Varnost in nadzor vodnega prometa ter infrastruktura, na proračunski postavki 555610 – Materialni stroški za pomorski promet. V zadnjih treh letih stroški za odstranitev plovil niso nastali, zato so za leti 2023 in 2024 sredstva načrtovana vsako leto v višini 50.000 EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so v državnem proračunu zagotovljena v okviru finančnega načrta Ministrstva za infrastrukturo, Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, na podprogramu 130503 – Nadzor in varnost vodnega prometa, v sprejetem državnem proračunu, Proračun Republike Slovenije za leto 2023 (Uradni list RS, št. 187/21).

Sredstva za redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0001 – Varnost in nadzor vodnega prometa ter infrastruktura, na proračunski postavki 766410 – Vzdrževanje objektov in opreme – varnost plovbe. Za izvajanje teh nalog se načrtuje zaposlitev dveh javnih uslužbencev na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače.

Sredstva za nezgodno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0002 - Podpora - varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 336310 – Materialni stroški.

Sredstva za stroške dela operaterjev VTS so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora - varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače.

Za stroške dela, ki izhajajo iz stalne pripravljenosti, so sredstva so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0002 – Podpora – varnost in nadzor vodnega prometa, na proračunski postavki 303910 – Plače.

Sredstva za odstranitev poškodovanega, nasedlega ali potopljenega plovila ali plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja, če zavezanec za odstranitev ni znan, so zagotovljena na ukrepu 2432-16-0001 – Varnost in nadzor vodnega prometa ter infrastruktura, na proračunski postavki 555610 – Materialni stroški za pomorski promet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Določbe, ki se urejajo s tem zakonom, niso posebej urejene v pravnem redu Evropske unije.

– vzdrževanje objektov za varnost plovbe:

Na **hrvaškem** izvaja storitev Družba Plovput d.o.o., ki je bila ustanovljena z Zakonom o Plovputu (Narodne novine br. 73/97), s katerim so določene tudi njene naloge: vzdrževanje plovnihi poti in radijske službe. Sredstva za opravljanje dejavnosti družbe se zagotavljajo iz plačil za uporabo objektov za varnost plovbe in iz cen za uporabo radijskih storitev, ki jih plačujejo plovila, ter drugih virov. Večje investicije se financirajo iz proračuna, če družba nima na voljo dovolj javnih sredstev. Družba deluje v javnem interesu.

V **Franciji** skrbijo za vzdrževanje objektov za varnost plovbe Interegionalne direkcije za pomorske zadeve, ki so v okviru posebne službe del ministrstva, pristojnega za pomorstvo (Le service des Phares et Balises). (<http://www.dirm.mediterranee.developpement-durable.gouv.fr/le-service-des-phares-et-balises-r91.html> in <http://www.dirm.nord-atlantique-manche-ouest.developpement-durable.gouv.fr/signalisation-maritime-phares-balises-r46.html>).

V **Italiji** skrbi za svetilnike in druge objekte za varnost plovbe italijanska vojna mornarica skladno z zakonom iz leta 1911. Pri tem sodeluje vojaško in civilno osebje. V ta namen je organizirana posebna tehnična baza, ki deluje v okviru italijanske vojne mornarice (<http://www.marina.difesa.it/EN/history/fari/Pagine/today.aspx>).

– maritimna študija:

Francoska zakonodaja (*Code des transports Version consolidée au 9 septembre 2019*) v 3. knjigi ureja morska pristanišča. Poudarek je predvsem na postopku ustanovitve pristanišča. T. i. avtonomno pristanišče je samo odgovorno za varno obratovanje. V ta namen se izdelujejo t.i. *l'étude de la navigabilité* (študija plovnosti), kjer se obravnava podobna vprašanja varnosti plovbe, kot jo predvideva ta predlog zakona za maritimno študijo.

Hrvaška zakonodaja ne pozna sistema obratovalnih dovoljenj. V Pomorskem zakoniku ureja v 54.a členu maritimno študijo, ki jo mora izdelati investitor, ministrstvo, pristojno za pomorstvo pa jo potrdi pred izdajo prostorskih ali gradbenih aktov, ki se nanašajo na pristanišče ali akvatorij pristanišča. Maritimna študija mora zajemati najmanj navigacijske, meteorološko-oceanografske in hidrografske vidike akvatorija oziroma posega u prostor, tehnično-tehnološki in navigacijski vidik, pogoje za varnost plovbe in zaščito morja pred onesnaženjem ter postopke v izrednih razmerah. Poseben zakon (Zakon o pomorskem dobru i morskim lukama, NN 158/03, NN 38/09, NN 141/06, NN 56/16) nalaga pristaniškim upravam skrb za varno delovanje pristanišč, vladi pa, da izda predpis za določitev pogojev za varno delovanje pristanišč. V podzakonskem aktu (Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke, NN 110/04) pa je predpisano, da je maritimna študija obvezna pred začetkom uporabe pristanišča ali pred vsako spremembo glede obratovanja pristanišča (sprememba namembnosti in podobno).

Gradbene posege v pristaniščih **Italije** načrtuje Autorità di Sistema Portuale (v nadaljevanju: ASP), ki je javni in neprofitni organ in deluje v javnem interesu v skladu z zakonodajo (Decreto legislativo 4 agosto 2016, n. 169, Riorganizzazione, razionalizzazione e semplificazione della disciplina concernente le Autorità portuali di cui alla legge 28 gennaio 1994, n. 84, in attuazione dell'articolo 8, comma 1, lettera f), della legge 7 agosto 2015, n. 124). Nadzor nad tem organom izvaja ministrstvo, pristojno za infrastrukturo in promet. ASP izdaja med drugim tudi dovoljenje za uporabo pristanišča in podeljuje koncesije. ASP z namenom načrtovanja razvoja pristanišč načrtuje izdelavo več študij, v katerih se podrobno obravnava različne vidike obratovanja pristanišča, kot so npr. pomorska meteorologija (studio meteomarina), študija plovbe (studio di navigabilità).

Na **Danskem** je pred začetkom del na morju potrebno zaprositi za dovoljenje pristojna organa: dansko upravo za obalo, če gre za marine, oziroma dansko agencijo za promet in gradnje, če gre za komercialna pristanišča. Če bi poseg lahko vplival na varnost plovbe, je potrebno upoštevati splošne smernice za gradbene posege na morju. V primeru večjih sprememb v pristanišča je potrebno analizirati tveganja za plovbo. Potrebno je preučiti, ali je ladijski promet še varen in ali je pri izvedbi del potrebno sprejeti posebne ukrepe za varnost plovbe. Obravnava se fizične spremembe v načrtu pristanišča, najdaljše ladje, ki jih pristanišče lahko sprejme, globine v pristanišču, omejitve hitrosti, posebne pogoje vezane na sidranje na tem območju in druge podatke, ki vplivajo na varnost plovbe.

– služba VTS:

V **Italiji** so osnove za nadzor pomorskega prometa urejene v dekretu (Decreto Legislativo 19 agosto 2005, n. 196), ki določa, da je pomorska uprava ekskluzivno pristojna, da za namen zagotavljanja varnosti plovbe, upravlja opremo in naprave na kopnem, ki sprejemajo podatke AIS in za sprejem radijskih komunikacij. Pomorska uprava upravlja tudi z opremo in napravami za nadzor ladijskega prometa. Ti podatki se lahko posredujejo drugim pristojnim organom znotraj EU in organom pristojnim za nacionalno varnost in zaščito, kadar jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog. Posebnih zakonodajnih smernic za službo VTS ni. Upoštevajo se smernice IALA (št. 1111 - Priprava operativnih in tehničnih zahtev za zmogljivost za VTS).

V **Franciji** je podlaga v Prometnem zakoniku (Code des transports), ki v členu L5211-4 določa, da lahko

pristojni organ za varnost plovbe predpiše obvezno uporabo plovne poti, ali sheme ločene plovbe, pri opravljanju neškodljivega prehoda. Ta določba je podlaga za izdajo dekreta, ki ga izda organ Conseil d'Etat, s katerim podrobneje določi pogoje za izvajanje teh pravil. Predpisane so tudi globe za kršitve.

Podrobnejša ureditev ter vzpostavitev službe VTS je prepuščena regionalnim pristojnim organom. Služba VTS je tako vzpostavljena s predpisom Arrêté Interpréfectoral relatif à la Zone Maritime et Fluviale de Régulation du Grand Port Maritime de Marseille, à la réglementation du Service de Trafic Maritime et à diverses mesures relatives à la sûreté au sein du Grand Port Maritime de Marseille. VTS je opredeljen v členu 5 – Service du trafic maritime portuaire (STM). Upravljajo ga kapitanije z namenom izboljšanja varnosti in učinkovitosti plovbe ter zaščite okolja.

Danska pomorska uprava (Søfartsstyrelsen) je pristojni organ v skladu s smernicami IMO, ki sprejema predpise za urejanje storitev VTS, določa nivo storitev in razglašča območja VTS. Danska admiralska flota (Admiral Danish Fleet) izvaja službo VTS v območju Storebælt – the Great Belt VTS, Danska agencija za pomorsko varnost (Danish Maritime Safety Agency) pa na območju Øresund – the Sound VTS in skupaj delujeta kot Danska VTS uprava v skladu s smernicami IMO. Izvajanje VTS službe v območju Storebælt je določeno s predpisom Bekendtgørelse om skibsmeldesystemet Beltrep og sejlads under Østbroen og Vestbroen i Storebælt in smernicami Danske pomorske uprave za storitve VTS v danskih vodah (Guidance no. 9680 of 16 December 2010 issued by the Danish Maritime Authority – Guidance on vessel traffic services (VTS) in Danish waters), ki so sprejete na podlagi poglavja 6(1)(iii) Zakona o varnosti na morju (Lov om sikkerhed til søs).

Na **Hrvaškem** službo VTS ureja Pomorski zakonik (75. a, 75.b in 75.c člen), ki je po vsebini in sistematiki precej podoben slovenski pravni ureditvi. Nadzor in upravljanje pomorskega prometa sledi cilju povečanja varnosti in učinkovitosti pomorskega prometa ter zaščite morskega okolja. Storitve VTS je opredeljena z nalogami zbiranja podatkov o plovilih in pomorskem prometu, nujenju podatkov o plovilih in nujenju podpore in nasvetov plovilom, ter organizacije plovbe in upravljanje pomorskega prometa.

Nadzor in upravljanje pomorskega prometa se izvaja preko sodelovanja pristojnih organov ministrstva pristojnega za pomorstvo ter kapitanij, s plovili, ki se nahajajo ali plujejo skozi območje nadzora in upravljanja. Območje nadzora in upravljanja pomorskega prometa obsega notranje morske vode, teritorialno morje in zaščiteni ekološko ribolovni pas Republike Hrvaške.

Za izvajanje nadzora in upravljanja pomorskega prometa je pristojna služba nadzora in upravljanja pomorskega prometa ministrstva in kapitanije v sodelovanju z luškimi upravami in družbo Plovput in Hrvaškim hidrografskim inštitutom. Služba lahko pri izvajanju pristojnosti zaprosi za pomoč in sodelovanje Obalne straže Republike Hrvatske, policije, in druge pristojne organe operativnega nadzora. Pristojnosti, organizacijo in način dela službe ter sodelovanje z drugimi organi ureja Pravilnik o sigurnosti pomorske plovitve u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske te načinu i uvjetima obavljanja nadzora i upravljanja pomorskim prometom (NN 79/2013).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Ureditev izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe kot redne strokovne naloge Uprave Republike Slovenije za pomorstvo pomeni odpravo administrativnih bremen za organ, saj s prenehanjem izvajanja storitve kot gospodarske javne službe ni več treba izpeljati postopka izbire izvajalca gospodarske javne službe. Poleg tega je z izvajanjem storitve znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo zagotovljena kontinuiteta in neprekinjenost delovanja storitve, saj ta ne bo odvisna od vsakokratne izbire izvajalca gospodarske javne službe. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo bo morala za izvajanje vzdrževanja objektov za varnost plovbe dodatno usposobiti kader in izvesti javno naročilo za pridobitev zunanjih izvajalcev za opravljanje specifičnih storitev (na primer za podvodne preglede).

Zakon podrobneje določa, katera dokazila, ki se v skladu z mednarodno prakso imenujejo maritima študija, mora stranka predložiti v postopku pridobivanja projektnih pogojev ali mnenja oziroma obratovnem dovoljenju. Stranka mora ta dokazila, s katerimi se izkazuje varnost plovbe v pristanišču, predložiti tudi po veljavni zakonodaji. Do teh dokazil lahko pride tudi v primeru postavitve izvedenca v postopku, pri čemer je postopek postavitve izvedenca bolj formaliziran in predstavlja večjo administrativno in časovno oviro. Zato te spremembe ne prinašajo dodatnega finančnega bremena za stranke.

Za izvajanje videonadzora na morju in nadzora z uporabo drugih tehničnih sredstev, ki se izvaja v nadzornem centru Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, bo potrebna manjša reorganizacija znotraj organa in redna usposabljanja operaterjev. Sredstva za zagotavljanje storitve so zagotovljena v okviru projekta Evropske unije.

Zakon predvideva vzpostavitev službe VTS, ki vključuje predpisano komuniciranje med udeleženci pomorskega prometa na območju VTS. Komunikacija poteka po ustaljenih pomorskih poteh in je koristna tako za upravljalce plovil pri načrtovanju varne plovbe in za pristaniške nadzornike za kvalitetno izvajanje nadzora in urejanja s ciljem zagotavljanja varnosti in učinkovitosti pomorskega prometa.

Zakon predvideva nove možnosti komunikacije s strankami v pomorskem prometu z uporabo elektronskega naslova, kar bo olajšalo in pospešilo izvedbo upravnih postopkov.

Zakon predvideva tudi opustitev posebnega postopka za določitev imena ladje, ker se ime ladje določi v odločbi o vpisu, kar pomeni zmanjšanje administrativnega bremena.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi olajšanja izvedbe postopka pridobivanja obratovalnega dovoljenja ter projektnih pogojev in mnenj v gradbenem postopku se konkretizira pojem varnosti plovbe na način, da se določi, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev varnosti plovbe in varnega priveza plovil mora stranka predložiti. Sestav vseh dokazil se imenuje maritimna študija.

Z določitvijo možnosti komuniciranja preko varnega elektronskega predala, se olajša postopek komuniciranja strank z javno upravo in pospeši izvedbo upravnih postopkov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Vzpostavitev službe VTS, ki vključuje predpisano komuniciranje med udeleženci pomorskega prometa na območju VTS, prispeva k varnosti plovbe in posledično tudi k zmanjšanju ogroženosti morskega okolja.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za: /

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Določitev pravne podlage za merila za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov pozitivno vpliva na socialni položaj pomorščakov, zaposlenost in trg dela ter zdravstveno varstvo. To velja tudi za določbo o pogodbi o zaposlitvi pomorščaka, katere veljavnost ne preneha, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega roba ladje, in se zato v celotnem obdobju izplačujejo plače in drugi prejemki. Na standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela vplivajo tudi določbe o stalni pripravljenosti in neznodnim zavarovanjem za uslužbence Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za: /

6.6 Presoja posledic za druga področja

Določbe zakona, ki se nanašajo na vzdrževanje objektov za varnost plovbe kot redne strokovne naloge Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, določbe o izvajanju videonadzora, spremljanje in upravljanje pomorskega prometa v okviru službe VTS, ukrepanje pristaniških nadzornikov, novosti glede prepovedi upravljanja plovil pod vplivom alkohola in psihotropnih snovi, uskladitev prekrškov, vplivajo na izboljšanje varnosti plovbe.

Določbe o določitvi šolskega pristanišča, kot pristanišča za posebne namene, pozitivno vplivana usposabljanje in izobraževanje pomorščakov.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Novosti sprejetega zakona bodo predstavljene na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo in Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa je v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo in Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek zakona je bil objavljen na E-demokraciji __. _____ 2022. Zainteresirana javnost je lahko podala mnenja, predloge in pripombe do __. _____ 2020.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (prvi stavek: osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe; drugi stavek: znesek plačila, ki ga je oseba v ta namen prejela)

Zunanji strokovnjaki niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Bojan Kumer, minister,
- mag. Alenka Bratušek, državna sekretarka,
- Srečko Janša, generalni direktor,
- Ivan Govše, sekretar, vodja Sektorja za pomorstvo,
- Jadran Klinec, direktor Uprave Republike Slovenije za pomorstvo,
- mag. Alenka Andrijašič, sekretar

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Pomorskem zakoniku (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo, 41/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZPVZRZECEP, 18/21 in 21/21 – popr.) se v 3. členu v petem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– Direktiva 2009/15/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije, pooblaščenec za tehnični nadzor in pregled ladij, ter za ustrezne ukrepe pomorskih uprav (prenovitev) (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 47), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1243 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o prilagoditvi več zakonodajnih aktov, v katerih je določena uporaba regulativnega postopka s pregledom, členoma 290 in 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 198 z dne 25. 7. 2019, str. 241, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/1243/EU);«.

Tretja alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 146), zadnjič spremenjena z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2021/1206 z dne 30. aprila 2021 o spremembi Priloge III k Direktivi 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta o pomorski opremi glede veljavnega standarda za laboratorije, ki jih uporabljajo organi za ugotavljanje skladnosti za pomorsko opremo (UL L št. 261 z dne 22. 7. 2021, str. 45);«.

Deseta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– Direktiva 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/75/EGS (UL L št. 208 z dne 5. 8. 2002, str. 10), zadnjič spremenjena z Uredbo 2019/1243/EU;«.

Enajsta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– Direktiva 2003/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o posebnih zahtevah glede stabilnosti ro-ro potniških ladij (UL L št. 123 z dne 17. 5. 2003, str. 22), zadnjič spremenjena z Uredbo 2019/1243/EU;«.

2. člen

V 26. členu se v prvem odstavku:

- v osmi alineji za besedo »pristanišča« doda besedilo »in drugih delih morja« in
- v osemnajsti alineji za besedo »plovbe« doda besedilo »in izvajanje vzdrževanja objektov za varnost plovbe v pristaniščih, namenjenih za javni promet, krajevnih pristaniščih, vojaških pristaniščih in izven območij naštetih pristanišč, razen pristanišč iz drugega odstavka 45. člena tega zakona«.

3. člen

V 26.b členu se štirinajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa so na državnem portalu eUprava javno dostopni podatki o izgubljenih, uničenih in ukradenih listinah iz tega člena: organ, pristojen za izdajo listine, serijska številka, datum izdaje in veljavnosti, datum naznanitve pogrēitve, uničenja ali kraje, podatki o veljavnosti in spletno preverjanje veljavnosti listin iz prvega odstavka tega člena, tako da se z vnosom določenih podatkov prikaže rezultat, da je listina veljavna oziroma neveljavna. Namesto pogrēšane, uničene ali ukradene veljavne listine iz tega člena se na zahtevo stranke izda novo listino.«.

4. člen

Za 26.b členom se dodata nova 26.c in 26.č člen, ki se glasita:

»26.c člen

Stalna pripravljenost je poseben delovni pogoj, pri katerem se mora uslužbenec Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, ki mu je pripravljenost odrejena, v najkrajšem času od vpoklica, ki ga določi predstojnik, zglasiti na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti nujno nalogo. Pripravljenost se ne šteje v delovni čas. Če uslužbenec med pripravljenostjo začne opravljati delo, se mu čas opravljanja dela šteje v delovni čas.

Stalno pripravljenost odredi predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, kadar ni mogoče drugače zagotoviti popoldanskega ali nočnega dela, dela med prazniki ali drugimi dela prostimi dnevi za izvajanje naslednjih nalog:

- iskanja in reševanje na morju,
- inšpekcijskega nadzorstva in ukrepanja ob nesrečah na ladjah,
- odziva v primeru onesnaženja morja,
- neprekinjenega delovanja komunikacijskih in informacijskih sistemov, ki so potrebni za zagotavljanje varnosti pomorskega prometa.

Delovna mesta, ki vsebujejo pogoj iz prvega odstavka tega člena, so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

26.č člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zavaruje uslužbence v času opravljanja dela za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt, trajna izguba splošne delovne zmožnosti ali začasna izguba delovne zmožnosti, če opravljajo nevarno delo.

Delovna mesta iz prejšnjega odstavka so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.«.

5. člen

V 30. členu se v tretjem odstavku besedilo »mesečno ali letno« črta.

6. člen

V 37. členu se za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»– šolska pristanišča;«.

7. člen

V 38. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Šolsko pristanišče je namenjeno izvajanju usposabljanja in izobraževanja ter pristajanju, shranjevanju, prezimovanju in oskrbovanju plovil, ki se uporabljajo za usposabljanje in izobraževanje.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

8. člen

39. člen se spremeni tako, da se glasi:

»39. člen

Pristanišča smejo biti odprta za javni promet ali za posebne namene, če imajo obratovalno dovoljenje, ki ga izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, ko ugotovi, da so izpolnjeni predpisani pogoji za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda po ugotovitvi, da so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in če je za pristanišče pridobljeno uporabno dovoljenje, dovoljenje za odprtje pristanišča za javni promet ali za posebne namene (obratovalno dovoljenje). Dovoljenje se izda na pisno vlogo investitorja oziroma upravljalca pristanišča.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko v postopku izdaje obratovalnega dovoljenja po potrebi odredi izvedbo poskusne vplovitve in/ali izplovitve ter priveza tipičnega plovila.

Investitor oziroma upravljalca pristanišča mora nemudoma obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo, če se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih je bilo izdano obratovalno dovoljenje. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko v primeru bistvenih sprememb pristaniške infrastrukture, namena pristanišča ali spremenjenih pogojev obratovanja, ki lahko vplivajo na varnost plovbe, odredi investitorju oziroma upravljalcu pristanišča predložitev maritimne študije iz 64. člena tega zakona.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v celoti ali delno prekliče veljavnost obratovalnega dovoljenja, če ugotovi, da pristanišče ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz prvega odstavka tega člena.

Pogoje za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil ter vsebino vloge za izdajo obratovalnega dovoljenja predpiše minister.«.

9. člen

V 41.a členu se besedilo »pristaniški delavci« nadomesti z besedilom »delavci, ki zagotavljajo dejavnosti, ki so potrebne za nemoteno delovanje pristanišča iz prejšnjega člena«.

10. člen

V 43. členu se besedilo »prve, druge in tretje« nadomesti z besedilom »prve in druge«. Za prvim stavkom se doda nov stavek, ki se glasi: »Gospodarska javna služba iz tretje alineje prejšnjega odstavka je izbirna občinska gospodarska javna služba in se izvaja samo v marinah in športnih pristaniščih.«.

11. člen

V 44. členu se v prvem odstavku črta tretja alineja.

Tretji odstavek se črta.

12. člen

V 57. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotavlja storitev spremljanja in upravljanja pomorskega prometa z uporabo tehničnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: služba VTS) na območju teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: območje VTS).«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »iz prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »ter spremljanja in upravljanja pomorskega prometa iz prvega in drugega odstavka tega člena«.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo četrti do sedmi odstavek.

13. člen

Za 57.a členom se doda nov 57.b člen, ki se glasi:

»57.b člen

Za zagotavljanje stalnega nadzora v skladu s prvim odstavkom 57. člena tega zakona ter iskanja in reševanja lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvaja videonadzor dela morja, kjer je to potrebno za zagotavljanje varnosti plovbe, snema komunikacijo z udeleženci pomorskega prometa na delovnem radijskem VHF pomorskem kanalu ter ugotavlja položaj in hitrost plovbe plovil ter druge podatke o poteku pomorskega prometa z napravami za nadzor pomorskega prometa, ki se uporabljajo v pomorskem prometu v skladu z mednarodnimi predpisi.

Videonadzor za zagotavljanje stalnega nadzora se izvaja na način, da pri tem ni možna obdelava osebnih podatkov. Kadar je to nujno potrebno za iskanje in reševanje ali zagotavljanje varnosti plovbe, se videonadzor lahko izvaja na način, pri katerem je možna določitev posameznika ali se snema obalna območja, vendar največ toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za opravljanje te naloge.

Posnetki iz prvega odstavka tega člena, ki vsebujejo osebne podatke, se hranijo največ 30 dni od njihove pridobitve, razen če so ti podatki potrebni v postopku preiskovanja pomorske nesreče, kazenskem postopku ali postopku o prekršku, nato pa se podatki samodejno brišejo. Pri pregledovanju in izvozu videoposnetkov je treba vse osebne podatke anonimizirati, razen če obstoji zakonska podlaga za obdelavo teh osebnih podatkov.

Prepovedana je uporaba osebnih podatkov za druge namene, razen če tako določa zakon. Videonadzorni sistem ne omogoča sprotne ali naknadnega sledenja plovilom, razen za namene iz prvega odstavka tega člena.

Dostopi do osebnih podatkov morajo biti urejeni z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel, za vsak vpogled pa je treba navesti podlago in razlog. Zagotovljena mora biti mora revizijska sled v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov. Podroben sistem dodeljevanja pravic, uporabniških imen in gesel določi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo z internim aktom.«.

14. člen

V 58. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Pristaniški nadzornik ima pri opravljanju nalog nadzorstva nad varnostjo plovbe naslednje pravice:

- fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete, ki so predmet nadzora,
- uporabljati naprave za nadzor hitrosti in pozicije plovil in uporabljati naprave, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo,
- reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
- vpogled v evidence iz 26.b člena tega zakona.«.

15. člen

Za 58. členom se doda nov 58.a člen, ki se glasi:

»58.a člen

Služba VTS zajema interakcijo z udeleženci pomorskega prometa in odzivanje na razmere na območju VTS z namenom zagotavljanja in izboljšanja varnosti in učinkovitosti plovbe, varnosti človeškega življenja na morju, zaščite morskega okolja ter izvajanja iskanja in reševanja na morju na območju VTS, ki ga izvajajo usposobljeni pristaniški nadzorniki (operaterji VTS), in sicer s:

1. sprejemanjem in posredovanjem podatkov o pomorskem prometu;
2. odreditvijo prepovedi ter izdajanjem odredb, opozoril in navodil.

Območje VTS se objavi na način, ki je običajen v pomorstvu.

Plovilo, ki se nahaja na območju VTS, za katerega je predpisano sodelovanje s službo VTS, mora:

1. posredovati predpisane podatke,
2. upoštevati prepovedi, odredbe, opozorila in navodila, razen če bi s tem ogrozilo človeška življenja, varnost plovbe ali morskega okolja, o čemer obvesti službo VTS.

Predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo lahko v izjemnih primerih začasno omeji izvajanje službe VTS.

16. člen

V 59. členu se v tretjem odstavku besedilo »pristaniški nadzornik v spremstvu usmeri plovilo« nadomesti z besedilom »lahko pristaniški nadzornik na stroške lastnika plovila odredi spremstvo ali vleko plovila«.

17. člen

V 62. členu se besedilo »ga v spremstvu usmeri v najbližje ustrezno pristanišče« nadomesti z besedilom »ravna v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona«.

18. člen

63. člen se spremeni tako, da se glasi:

»63. člen

Voditelj čolna ali član posadke (v nadaljnjem besedilu: oseba, ki upravlja čoln) ne sme upravljati čolna v pomorskem prometu, niti ga začeti upravljati, če je pod vplivom alkohola.

Oseba, ki upravlja čoln, ima lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kaže znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Oseba, ki upravlja čoln za javni prevoz potnikov ali čoln za gospodarski namen, ne sme imeti alkohola v organizmu.

Pod vplivom alkohola je oseba, ki upravlja čoln, če ima v organizmu več alkohola, kot je določeno v prejšnjem odstavku, ali če tudi pri manjši koncentraciji alkohola kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu.

Količina alkohola v organizmu je določena s koncentracijo alkohola v krvi ali tej ustrezno koncentracijo alkohola v izdihanem zraku.

Če je oseba, ki upravlja čoln, pod vplivom alkohola, se ugotavlja z ustreznimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom. Strokovni pregled obsega zdravniški pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu, in odvzem vzorcev krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma tkiv zaradi ugotavljanja prisotnosti alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki vplivajo na zmožnost varne udeležbe v pomorskem prometu.

Če se s preizkusom ugotovi, da ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu pristaniški nadzornik prepove nadaljnjo plovbo in upravljanje čolna, in lahko začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna, zoper druge udeležence pomorskega prometa, ki so očitno pod vplivom alkohola, zaradi česar je njihovo ravnanje v prometu nezanesljivo, in ovirajo ali ogrožajo pomorski promet, pa sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje pomorskega prometa.

Pristaniški nadzornik ob začasnem odvzemu listine izda potrdilo o začasnem odvzemu.

Listina, ki je bila odvzeta zaradi plovbe pod vplivom alkohola, za prekršek pa ni predpisan redni sodni postopek, se vrne imetniku najkasneje 24 ur od odvzema oziroma po iztrežnitvi.

Če na čolnu ni druge osebe usposobljene za upravljanje čolna, pristaniški nadzornik ravna v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona.«

19. člen

Za 63. členom se dodata nova 63.a in 63.b člen, ki se glasita:

»63.a člen

Voditelj čolna ali član posadke ne sme upravljati čolna, niti ga začeti upravljati, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za upravljanje čolna.

Če pristaniški nadzornik sumi na uporabo prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi odredi hitri test na prepovedane droge. Če je hitri test pozitiven, pristaniški nadzornik osebi odredi strokovni pregled na prepovedane droge in odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna ter ravna v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona.

63.b člen

Pristaniški nadzornik sme zaradi ugotovitve, ali ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu alkohol ali več alkohola, kot je dovoljeno, izvesti preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Neposrednemu udeležencu pomorske nesreče pristaniški nadzornik odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola.

Če pristaniški nadzornik s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku (v nadaljnjem besedilu: indikator alkohola v izdihanem zraku) ugotovi, da ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, izpolni zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušena oseba. Če ta oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, iz katerega je razvidno, da ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, mu pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled. Če preizkušena oseba odkloni strokovni pregled, se vpiše vzrok odklonitve v zapisnik, prav tako pa se šteje, da se strinja z rezultatom preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku.

Oseba, ki ji je bil odrejen preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, mora ravnati po odredbi pristaniškega nadzornika. Če preizkus odkloni, pristaniški nadzornik prepove nadaljnje upravljanje čolna, ter začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Če zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, oseba, ki upravlja čoln, ne more opraviti preizkusa, mu pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled. Če zdravnik, ki opravi strokovni pregled, ugotovi, da je pod vplivom alkohola, pristaniški nadzornik prepove osebi, ki upravlja čoln, nadaljnjo plovbo in ji začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled tudi v primeru, če oseba ne opravi odrejenega preizkusa po navodilih proizvajalca.

Za odklonitev preizkusa ali strokovnega pregleda šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje osebe, ki upravlja čoln, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa oziroma strokovnega pregleda ali poškoduje oziroma uniči vzorec za analizo.

Pristaniški nadzornik izpolni zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti tudi v primeru, če oseba, ki upravlja čoln, odkloni neposredno odrejen preizkus z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ali strokovni pregled.

Osebi, ki kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu, rezultat preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pa kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, odredi pristaniški nadzornik strokovni pregled, pri katerem se smiselno uporabljajo določbe o pravilih cestnega prometa.«.

20. člen

64. člen se spremeni tako, da se glasi:

»64. člen

Za gradnjo ali obnovo objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju, je potrebno pridobiti projektne pogoje in mnenje z vidika varnosti plovbe, ki jih izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Investitor mora pred izdajo mnenja Uprave Republike Slovenije za pomorstvo predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev varnosti plovbe in varen privez plovil (maritimno študijo), če gre za posege, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje ali gre za posege v pristanišču v primerih iz četrtega odstavka 39. člena tega zakona, razen če Uprava Republike Slovenije za pomorstvo pri presoji projektnih pogojev meni, da poseg bistveno ne vpliva na varnost plovbe.

Maritimna študija, ki je izdelana v skladu s predpisi, mednarodno sprejetimi tehničnimi standardi ter pravili stroke in zadnjim stanjem tehnike, zajema privezovalne sheme za tipična plovila, za katera je pristanišče načrtovano, navigacijske, hidrografske in meteorološko oceanografske značilnosti akvatorija oziroma posega v prostor, tehnične značilnosti obale in plovil, ki jim je objekt pristaniške infrastrukture namenjen, ukrepe za zagotavljanje varnosti med plovbo ter ves čas, ko je plovilo v pristanišču in postopke v izrednih razmerah.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko zahteva, da se pri izdelavi maritimne študije uporabi simulacijska informacijska oprema, če je to potrebno glede na zahtevnost pogojev za varnost plovbe.

Strokovnjaki z izkušnjami na področju varnosti plovbe in varnega priveza plovil, gradbene ali pomorske stroke ter uporabe simulacijskega modeliranja pomorskega prometa v pristaniščih ali drugih delih morja, ki sodelujejo pri izdelavi maritimne študije, vsak za svoj del s podpisom jamčijo, da maritimska študija izpolnjuje predpisane zahteve.

Za sklenitev zavarovanja pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju ali tretji osebi v zvezi z maritimno študijo, se smiselno uporabljajo predpisi o arhitekturni in inženirski dejavnosti.

Investitor je dolžan prijaviti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo med gradnjo vsake tri mesece, ali pogosteje, če tako odloči Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, ter ob zaključku del, vse spremembe meja obale ali morskih globin. Podatke o spremembah meja obale ali morskih globin, ki morajo biti v skladu s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO), mora investitor posredovati Geodetskemu inštitutu Slovenije.

Geodetski inštitut Slovenije preveri skladnost podatkov iz prejšnjega odstavka s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO). Geodetski inštitut Slovenije ob morebitni neskladnosti zahteva od investitorja ustrezne dopolnitve ali popravke podatkov.

Pogoje iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena predpiše minister.«.

21. člen

V 65. členu se v prvem odstavku za besedo »potnikov« doda besedilo »ter druge podatke v skladu z mednarodnimi pogodbami«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Če družba, ki upravlja tujo ladjo, nima sedeža v Republiki Sloveniji, lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo osebno vroča dokumente poveljniku ali družbi, ki upravlja ladjo, tudi tako, da jih vroči v varen elektronski predal pomorske agencije, ki je opravila prijavo prihoda ladje v skladu s prvim odstavkom tega člena. Če je treba osebno vročitev opraviti po prijavi odhoda ladje, se lahko vroči v varen elektronski predal pomorske agencije, ki je opravila to prijavo. Pomorska agencija mora dokument nemudoma poslati stranki.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Ladja mora posredovati tudi druge podatke, ki jih zaradi varnosti plovbe določi vlada ali so določeni z mednarodnimi pogodbami.«.

Dosedanji četrti do sedmi odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

V dosedanjem osmem odstavku, ki postane deveti odstavek, se besedilo »petim in šestim« nadomesti z besedilom »sedmim in osmim«, besedilo »petega in šestega« nadomesti z besedilom »sedmega in osmega« ter se za besedilom »sistema za« doda besedilo »spremljanje, upravljanje in«.

Dosedanji deveti odstavek postane deseti odstavek.

22. člen

V 65.a členu se v petem odstavku namesto besedila »in zdravstveni inšpektorat« doda besedilo »ter Nacionalni inštitut za javno zdravje, zdravstvena, fitosanitarna in veterinarska inšpekcija«.

23. člen

V 75. členu, ki postane prvi odstavek, se besedilo »je treba« nadomesti z besedilom »mora lastnik ali imetnik«, na koncu odstavka se za piko doda stavek, ki se glasi: »Če ta oseba ni znana, krije stroške odstranitve Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Za odstranitev stvari iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe III. poglavja Sedmega dela tega zakona.«.

24. člen

V 81. členu se v tretjem odstavku črta besedilo »in za ladje, ki jih glede na njihovo vrsto in izkušnost poveljnika določi za vsak posamezen primer Uprava Republike Slovenije za pomorstvo«.

25. člen

V 145. členu se v petem odstavku besedilo »v spremstvu usmeri plovilo v najbližje ustrezno pristanišče« nadomesti z besedilom »ravna v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona«.

26. člen

V 152. členu se v prvem odstavku na koncu odstavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »na podlagi pogojev, ki jih predpiše Vlada.«.

V tretjem odstavku se za besedo »boleznim« doda besedilo »in merila za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede«.

27. člen

V 154. členu se v petem odstavku besedilo »(Uradni list RS – MP, št. 2/16, v nadaljnjem besedilu: Konvencija o delu v pomorstvu)« nadomesti z besedilom », s spremembami (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o delu v pomorstvu)«.

28. člen

V 154.d členu se prvem odstavku v točki g) za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:
»– veljavnost pogodbe o zaposlitvi ne preneha, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega roba ladje ne glede na to, ali je datum, določen za njen iztek, potekel ali je katera od strank podala obvestilo o njeni začasni ali dokončni prekinitvi. Plače in druge upravičenosti po pogodbi o zaposlitvi, se izplačujejo v celotnem obdobju ujetništva, dokler pomorščaku ni zagotovljeno povratno potovanje v skladu z 155. členom tega zakona ali če pomorščak umre med ujetništvom, do dneva smrti;«.

29. člen

V 157. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:
»Za ugotavljanje psihofizičnega stanja člana posadke, vpliva alkohola ali drugih psihotropnih snovi se smiselno uporabljajo določbe 63., 63.a in 63.b člena tega zakona.«.

30. člen

V 204. členu se v četrti odstavku spremeni tako, da se glasi:
»Uprava Republike Slovenije za pomorstvo določi ime ladje v odločbi o vpisu ladje v register, klicni znak in MMSI številko pa določi Agencija za komunikacijska omrežja in storitve.«.

31. člen

V 208. členu se za sedmim odstavkom doda nov osmi odstavek, ki se glasi:
»Register se za namen pridobivanja točnih in ažurnih podatkov povezuje s poslovnim registrom Slovenije in registrom frekvenc za radijska dovoljenja, za prevzem naslednjih podatkov: matična številka, sedež, klicni znak in MMSI številka.«.

32. člen

V 210. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:
»Če lastnik ali solastnik ladje ni državljan Republike Slovenije ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, mora pred vpisom ladje v register imenovati pooblaščenca za sprejemanje upravnih in sodnih pisanj v Republiki Sloveniji ali sporočiti naslov varnega elektronskega predala, ki ustreza zahtevam pravnega oziroma upravnega postopka. O imenovanju pooblaščenca mora obvestiti organ, pristojen za vodenje registra. Če lastnik ali solastnik ladje po njenem vpisu prekliče pooblastilo in ne imenuje drugega

pooblaščenca za sprejemanje pisanj, se sodna pisanja vročajo s pritrditvijo na sodno desko, upravna pisanja pa na desko Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in na državnem portalu eUprava.«.

33. člen

V 215. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»V list B se lahko na podlagi privolitve lastnika vpisujejo tudi podatke za stike (elektronski naslov ali telefonska številka) za nujne primere, kot je iskanje in reševanje na morju ali varstvo človeškega življenja ali morskega okolja. Za potrebe sodnega ali upravnega postopka se v primerih iz 210. člena tega zakona vpisuje tudi varen elektronski predal. Ti podatki niso javni in se ne smejo uporabiti za druge namene.«.

34. člen

V 976. členu se v prvem odstavku v 8. točki za besedo »plovil« doda besedilo »ali nima obratovalnega dovoljenja«.

35. člen

V 978. členu se v prvem odstavku v 27. točki beseda »četrti« nadomesti z besedo »peti«, v 28. točki se beseda »peti« nadomesti z besedo »sedmi«, beseda »sedmim« pa z besedo »devetim«, v 33. točki se beseda »osmi« nadomesti z besedo »deseti«.

Na koncu 34. točke se pika nadomesti s podpičjem in se dodajo nove 35., 36, 37 in 38. točka, ki se glasijo:

»35. če ribiško plovilo ni opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS) ali ga ne uporablja (osmi odstavek v povezavi z devetim odstavkom 65. člena);

36. če ne plovilo, ki se nahaja v območju VTS, ne sodeluje s službo VTS (tretji odstavek 58.a člena);

37. če ne izobesi zastave Republike Slovenije (prvi odstavek 16. člena, 19. in 202. člen);

38. če ne obvesti pomorskega inšpektorja ali ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti (tretji odstavek 186. člena).«.

V drugem odstavku se na koncu namesto pike postavi vejica in se doda besedilo »razen za prekršek iz 1. točke prejšnjega odstavka.«.

V tretjem odstavku se črta število »1.,« in se števila »29., 30., 31. ali 32.« nadomestijo s števili »25., 29., 30., 31., 32., 37. ali 38.«.

36. člen

V 985. členu, ki postane nov prvi odstavek, se črta druga točka.

Dosedanja 3. in 4. točka postaneta 2. in 3. točka.

Za novim prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če upravlja čoln in za to ni usposobljen (144. člen).«.

37. člen

Za 987. členom se doda nov 987.a člen, ki se glasi:

»987.a člen

Oseba, ki upravlja plovilo, ki ravna v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 63. člena, ali tretjim odstavkom 157. člena tega zakona, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu;

2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;

3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;

4. najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Če oseba iz prejšnjega odstavka upravlja plovilo za javni prevoz potnikov ali plovilo za gospodarski namen, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 600 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
2. 1.200 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
3. 1.800 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
4. najmanj 2.400 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 63.a člena tega zakona, se kaznuje za prekršek z globo 900 eurov.

Z globo najmanj 1.200 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki upravlja plovilo, če ravna v nasprotju z zahtevo ali odredbo iz šestega odstavka 63. člena tega zakona ali tretjega odstavka 63.b člena tega zakona.«.

38. člen

V 988. členu se prvi odstavek spremeni, tako da se glasi:

»Če je zaradi prekrška pri vožnji s čolnom nastala nesreča, ki je imela za posledico premoženjsko škodo ali lahko telesno poškodbo, se pravna oseba oziroma samostojni podjetnik kaznujeta z globo 2.100 eurov, odgovorna oseba z globo 1.800 eurov posameznik pa z globo 1.200 eurov.«.

V drugem odstavku se za besedo »plovbe« doda vejica in besedilo »ogrožal sebe ali druge osebe«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

39. člen

Vlada izda predpis iz 21. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Minister izda predpis iz 8. in 20. člena v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Minister pristojen za zdravstvo izda s soglasjem ministra predpis iz 26. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

40. člen

Obratovalna dovoljenja in soglasja z vidika pogojev za varnost plovbe izdana pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo v veljavi.

41. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o načinu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe (Uradni list RS, št. 36/13, 35/14 in 24/18), uporablja pa se do izteka koncesijske pogodbe, dne 31. 5. 2023, na podlagi katere se izvaja gospodarska javna služba rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe.

42. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 15. člen Pravilnika o pomorskih knjižicah (Uradni list RS, št. 5/02, 96/03 in 80/07).

43. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen 58.a člen tega zakona, ki se začne uporabljati z uveljavitvijo podzakonskega akta vlade.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Redakcijski popravek. Določba o seznamu direktiv, ki se s Pomorskim zakonikom prenašajo v slovenski pravni red, se dopolni z novimi spremembami direktiv, in sicer z Uredbo 2019/1243/EU (ki spreminja Direktivo 2009/15/ES, Direktivo 2002/59/ES in Direktivo 2003/25/ES) ter Delegirano direktivo Komisije 2021/1206/EU (ki spreminja Direktivo 2014/90/EU).

K 2. členu:

Redakcijski popravek. Besedilo 26. člena se uskladi s 74. členom Pomorskega zakonika, ki določa, da Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izdaja dovoljenja za vodne prireditve in druge aktivnosti na vodi v območju pristanišča in drugih delih morja. Zato se besedilo dopolni tako, da je pristojnost Uprave Republike Slovenije za pomorstvo izdajanje dovoljenj za vodne prireditve in druge aktivnosti na vodi v območju pristanišča in tudi drugih delih morja.

Izvajanje vzdrževanja objektov za varnost plovbe se določi kot pristojnost Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in ne več kot gospodarska javna služba, ki se izvaja v obliki koncesije. Zaradi učinkovitosti, ekonomičnosti in smotrnosti izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe se določi, da se ta naloga opravlja znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Sprememba te določbe je povezana s spremembo 43. in 44. člena Pomorskega zakonika (10. in 11. člen tega zakona). Določbe Pomorskega zakonika se spremenijo tako, da izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo vzdrževanje objektov za varnost plovbe v enakem obsegu, kot se je izvajala dosedanja gospodarska javna služba, to je v pristaniščih, namenjenih za javni promet (koprskem tovornem pristanišču in drugih pristaniščih), krajevnih pristaniščih, vojaških pristaniščih in izven območij naštetih pristanišč, razen v marinah in športnih pristaniščih (drugi odstavek 45. člena Pomorskega zakonika). Drugih vsebinskih sprememb glede izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe zakon ne določa.

K 3. členu:

Redakcijski popravek. Besedilo 26.b člena se popravi tako, da je usklajeno z objavo podatkov na državnem portalu eUprava, ki v skladu z Uredbo o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22 in 89/22) med drugim zagotavlja vpogled v osebne podatke fizične osebe, na katero se podatki nanašajo. Podatki o izgubljenih, uničenih in ukradenih listinah, ki so se do sedaj objavljali na spletni strani Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, se objavijo na državnem portalu eUprava. Podobno določbo vsebuje Zakon o voznikih (šesti odstavek 70. člena, Uradni list RS, št. 92/22 – uradno prečiščeno besedilo). Dodatno se uredi enotna zakonska pravna podlaga za izdajo nove listine v primeru kraje, pogrešitve ali uničenja po vzoru Zakona o voznikih (drugi odstavek 65. člena).

K 4. členu:

Dodata se nova 26.c in 26.č člen za določitev pravne podlage v krovnem zakonu za stalno pripravljenost in posebno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Določi se, da je stalna pripravljenost poseben delovni pogo. Uslužbenec Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, ki mu je pripravljenost odrejena, se mora v najkrajšem času od vpoklica, ki ga določi predstojnik, zglasiti na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti nujno nalogo. Pripravljenost se ne šteje v delovni čas. Če pa uslužbenec med pripravljenostjo začne opravljati delo, se mu čas opravljanja dela šteje v delovni čas. Naloge, na katere se nanaša stalna pripravljenost, mora Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvajati brez prekinitve oziroma v najkrajšem možnem času. Te naloge so iskanje in reševanja na morju, zagotavljanje inšpekcijskega nadzora nad ladjami, ki so bile udeležene v pomorski nesreči, odzivanje v primeru onesnaženja morja ter neprekinjeno delovanje komunikacijskih in informacijskih sistemov, ki so potrebni za zagotavljanje varnosti pomorskega prometa. Predpogoj za odreditev pripravljenosti je, da se za izvajanje navedenih nalog najprej zagotovi popoldansko ali nočno delo, delo med prazniki ali drugimi dela prostimi dnevi. Šele kadar ni mogoče drugače zagotoviti izvajanja navedenih nalog, se odredi stalno pripravljenost. Delovna mesta, katerim se lahko odredi stalna pripravljenost, se določi z internim aktom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Gre za delovna mesta pristaniških nadzornikov, pomorskih inšpektorjev in javnih uslužbencev, ki opravljajo naloge varstva obalnega morja pred onesnaženjem, ter uslužbencev, ki zagotavljajo delovanje informacijskih sistemov, ki so opredeljeni kot kritična infrastruktura.

Posebno zavarovanje uslužbencev Uprave Republike Slovenije za pomorstvo se nanaša na tiste uslužbence, ki opravljajo nevarno delo. Nevarna dela, ki jih opravljajo pristaniški nadzorniki, pomorski inšpektorji in javni uslužbenci, ki opravljajo naloge varstva obalnega morja pred onesnaženjem, ter drugi uslužbenci, so določena v oceni tveganja za posamezno delovno mesto. Delovna mesta pa so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Te uslužbenice

se zavaruje za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt, trajna izguba splošne delovne zmožnosti ali začasna izguba delovne zmožnosti.

K 5. členu:

Redakcijski popravek. Določba se popravi tako, da se črta vrsta pristojbine glede na obdobje mesečno ali letno. Določba se po popravku glasi, da upravljalec pristanišča, ki oddaja privez jahti ali čolnu, ki nista vpisana v slovenski ladijski register, pobira pristojbino hkrati s plačilom priveza za plovilo. Upravljalec pristanišča pobira pristojbino na podlagi Pravilnika o pristojbini za uporabo objektov za varnost plovbe (Uradni list RS, št. 61/20), kjer je določena vrsta in višina pristojbine. Pristojbina za ladje je določena glede na vrsto in velikost ladje, po osnovi obračuna, enkratno, mesečno ali letno, za čolne pa se plačuje letno glede na dolžino čolna.

K 6. členu:

Med pristanišča za posebne namene se doda novo kategorijo pristanišča, in sicer šolsko pristanišče. V bližini Fakultete za pomorstvo in promet in srednje šole Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran je Center za usposabljanje na morju, ki uporablja del obale z akvatorijem za namene izobraževanja in usposabljanja pomorskega kadra (glej tudi obrazložitev k 7. členu).

K 7. členu:

Zaradi določitve nove kategorije pristanišča za posebne namene (glej obrazložitev k 6. členu), to je šolsko pristanišče, se določi, čemu je šolsko pristanišče namenjeno. To je namenjeno izvajanju usposabljanja in izobraževanja ter pristajanju, shranjevanju, prezimovanju in oskrbovanju plovil, ki se uporabljajo za usposabljanje in izobraževanje.

K 8. členu:

Določba, s katero se določajo pogoji za odprtje pristanišča za javni promet ali posebne namene, to je za pridobitev obratovalnega dovoljenja, se prenovi. Vsebina določbe je vezana na vsebino 64. člena Pomorskega zakonika, ki določa pogoje za gradnjo ali obnovo objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda obratovalno dovoljenje po pridobljenem uporabnem dovoljenju na pisno vlogo investitorja oziroma upravjalca pristanišča. Vsebina vloge je predpisana s podzakonskim aktom ministra. Bistven del vloge predstavljajo dokazila o varnosti plovbe in varnem privezu plovil, s skupnim imenom maritimna študija, ki jih mora investitor oziroma upravljalec pristanišča predložiti, če niso bila predložena v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja iz 64. člena Pomorskega zakonika. Stranka mora vlogi priložiti še tista dokazila, ki jih ne more pridobiti organ sam: načrt globin, pravila upravljanja pristanišča in vzdrževanja reda v pristanišču, dokumenti o zagotovljeni požarni varnosti, pridobljeno uporabno dovoljenje ter druge dokumente predpisane s podzakonskim aktom. Nekatere dokumente pa mora v skladu s pravili splošnega upravnega postopka organ pridobiti sam: vodno dovoljenje in načrt upravljanja z odpadki.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko v postopku izdaje obratovalnega dovoljenja odredi tudi izvedbo poskusne vplovitve in/ali izplovitve ter priveza tipičnega plovila, in sicer v primerih, pri katerih obstaja veliko dejavnikov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe in jih je treba preveriti v praksi.

Obratovalno dovoljenje se izda tudi če se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih je bilo izdano obratovalno dovoljenje. Investitor oziroma upravljalec pristanišča mora o tem nemudoma obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo, ki lahko v primeru bistvenih sprememb pristaniške infrastrukture, namena pristanišča ali spremenjenih pogojev obratovanja, ki lahko vplivajo na varnost plovbe, odredi predložitev maritimne študije. Tej primeri so sprememba vrste in tipa plovil, za katere je pristanišče namenjeno, povečanje prometne obremenitve, sprememba postavitve plavajočih naprav, potreba po preverbi statične nosilnosti, idr.

K 9. členu:

Redakcijski popravek. Določba 41.a člena se dopolni tako, da morajo poleg pristaniških delavcev tudi druge osebe, ki zagotavljajo nemoteno delovanje pristanišča med stavko ravnati v skladu s predpisi o varnosti pomorskega prometa ter zaščititi na ladjah in v pristaniščih za zagotovitev minimalnega obsega pristaniških storitev, s katerim se zagotavlja varnost ljudi, premoženja in okolja, ter pretovor živih živali, hitro pokvarljivega blaga in nevarnega tovora.

K 10. členu:

Zaradi uskladitve s spremembami določb, ki se nanašajo na izvajanje vzdrževanja objektov za varnost plovbe znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in ne več kot gospodarska javna služba, se določba dopolni tako, da se določi, da gospodarska javna služba vzdrževanja objektov za varnost plovbe

samo izbirna občinska gospodarska javna služba in se izvaja v marinah in športnih pristaniščih. Glej tudi obrazložitev k 2. členu tega zakona.

K 11. členu:

Zaradi uskladitve s spremembami določb, ki se nanašajo na izvajanje vzdrževanja objektov za varnost plovbe znotraj Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in ne več kot gospodarska javna služba, se črtajo določbe, da se vzdrževanje objektov za varnost plovbe v koprskem tovornem pristanišču izvaja kot gospodarska javna služba. Glej tudi obrazložitev k 2. členu tega zakona.

K 12. členu:

Določba o pristojnostih Uprave Republike Slovenije za pomorstvo glede stalnega nadzora nad izvajanjem reda v pristaniščih in preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda se dopolni tako, da se določi, da Uprave Republike Slovenije za pomorstvo zagotavlja tudi storitev spremljanja in upravljanja pomorskega prometa z uporabo tehničnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: služba VTS). Službo VTS na območju teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: območje VTS) opravljajo pristaniški nadzorniki.

K 13. členu:

Določi se zakonska podlaga za uporabo tehničnih sredstev nadzora pomorskega prometa, namen obdelave podatkov, ki lahko vključuje tudi osebne podatke in podatke, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost, ter roke hrambe. Podatki, katerih namen obdelave je zagotavljanje varnosti plovbe ter iskanje in reševanje na morju, se brišejo v 30 dneh od pridobitve, razen če so potrebni zaradi preiskovanja pomorske nesreče, kazenskega postopka ali postopka o prekršku. Izrecno se določi prepoved uporabe podatkov ter sledenje plovilom v druge namene. Izvajanje stalnega videonadzora se omeji na način, da pri tem ni možna identifikacija posameznika ali plovila (izvajanje panoramskega snemanja). Kamere, s katerimi se izvaja stalno snemanje, morajo biti ves čas usmerjene stran od obalnih območij. Le v izrednih okoliščinah v primeru iskanja in reševanja, ali kadar je to nujno potrebno za varnost plovbe, kot na primer grozeča nevarnost pomorske nesreče, se lahko videonadzor fokusira na kritično območje. Ker pri takem videonadzoru lahko pride do možnosti določljivosti posameznikov, se izrecno določi časovno omejenost izvajanje takega ukrepa.

K 14. členu:

Dosedanji tretji odstavek, ki določa obseg pooblastil glede nadzorstva, ki ga imajo pristaniški nadzorniki, ni potreben, zato se ga nadomesti z novim. Pristaniški nadzorniki imajo položaj nosilcev javnega pooblastila, kar glede odločanja o prekrških pomeni, da so tudi prekrškovni organ (45. člen Zakona o prekrških, Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US). Zato posebno oziroma dodatno določanje njihove pristojnosti za odločanje o prekrških ni potrebno.

Namesto te določbe se zaradi boljše izpeljave postopkov nadzora dodajo pristaniškim nadzornikom pravice pri izvajanju pooblastil. Zaradi učinkovitejšega opravljanja nalog nadzorstva nad varnostjo plovbe se za pristaniške nadzornike določijo pravice, na podlagi katerih smejo fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete, ki so predmet nadzora. Nadalje uporabljati naprave za nadzor hitrosti in pozicije plovil in uporabljati naprave, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo. Reproducirajo lahko listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente. Omogoči se jim tudi vpogled v evidence, ki jih vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo. Brez teh pooblastil ne morejo učinkovito izvajati nadzora nad varnostjo plovbo. Gre za nekatera od pooblastil, ki jih imajo inšpektorji po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14). Dokazi se hranijo v skladu s pravili hrambe dokumentarnega gradiva v državni upravi. Pri tem mora biti zagotovljeno varstvo osebnih podatkov, kot to velja za vsako drugo gradivo. Roki hrambe so določeni v klasifikacijskem načrtu. Postopek uničenja dokazov je podrobno urejen za Uredbo o upravnem poslovanju, ki posebej ureja tudi uničenje varovanih podatkov.

K 15. členu:

Doda se nov člen, s katerim se določi, kaj zajema služba VTS. Ta zajema interakcijo z udeleženci pomorskega prometa in odzivanje na razmere na območju VTS z namenom zagotavljanja in izboljšanja varnosti in učinkovitosti plovbe, varnosti človeškega življenja na morju, zaščite morskega okolja ter izvajanja iskanja in reševanja na morju na območju VTS. Za zagotovitev interakcije z udeleženci pomorskega prometa usposobljeni pristaniški nadzorniki (operaterji VTS) sprejemajo in posredujejo podatke o pomorskem prometu ter odrejajo prepovedi, izdajajo odredbe, opozorila in navodila.

Območje VTS, v katerem se izvaja služba VTS, se objavi na način, ki je običajen v pomorstvu, in sicer, s posredovanjem informacije Mednarodni pomorski organizaciji, v obvestilih za pomorščake, pomorskih kartah v klasični in elektronski obliki in na spletnih straneh v skladu z smernicami IALA.

Obveznosti sodelovanja s službo VTS veljajo za plovila, ki se nahajajo na območju VTS in za katera je predpisano sodelovanje s službo VTS. Ta plovila morajo posredovati predpisane podatke, kot so identifikacija plovila in trenutni položaj, namembno pristanišče, informacija o pravilnem delovanju navigacijske in ostale opreme za zagotovitev varne plovbe, točka vhoda na območje VTS in planirana točka izhoda iz območja, če je plovilo v tranzitu, predvideni plan plovbe do koprskega pristanišča oziroma do izhodne točke za plovila v tranzitu itd.

Poleg tega morajo upoštevati prepovedi, odredbe, opozorila in navodila, kot so na primer sprememba smeri in hitrost, svetovanje, naj se približa ali oddalji od drugega plovila, naj se umakne z območja ali lokacije, odrejanje sidrne točke, navodilo, da počaka na prihod pilota, itd.

Plovilu ni treba ravnati v skladu z odreditvijo operaterjev VTS, če bi se s tem ogrozilo človeška življenja, varnost plovbe ali morskega okolja, o čemer obvesti službo VTS. V primeru, da poveljnik ali upravljevec plovila meni, da bi po njegovem mnenju strokovno usposobljene in odgovorne osebe upoštevanje navodila predstavljalo ogrožanje varnosti plovbe, njegovega ali drugega plovila in bi upoštevanje navodil lahko povzročilo nastanek nevarne situacije ali možnost nesreče.

Določi se, da lahko predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v izjemnih primerih začasno omeji izvajanje službe VTS. Primeri, ko bi predstojnik omejil izvajanje, so tehnične omejitve, kot so okvare ali motnje na tehnični opremi, ki omogoča izvajanje službe VTS, primeri hekerskih napadov, nezadostno število usposobljenih nadzornikov zaradi bolezni ali drugih razlogov, itd.

Podrobnosti delovanja oziroma tehnična pravila službe VTS, usposobljenost in naloge operaterjev VTS, način komunikacije z udeleženci v pomorskem prometu ter drugimi organi, primere začasne omejitve izvajanja službe VTS, se uredi s podzakonskim aktom ministra, pristojnega za pomorstvo, ki bo sprejet na podlagi dopolnjene Uredbe o nadzoru pomorskega prometa (Uradni list RS, št. 94/10, 26/12 in 84/15).

K 16. členu:

Redakcijski popravek. Določba se izboljša tako, da se določi, da lahko pristaniški nadzornik v primerih, ko ugotovi, da oseba ni usposobljena za upravljanje čolna ali je ogrozila varnost oseb v pomorskem prometu, odredi na stroške lastnika plovila spremstvo ali vleko plovila do najbližjega ustreznega pristanišča. O tem se obvesti izvajalca vleke ali drugo asistenco na morju, ki na stroške kršitelja odstrani oziroma odvleče čoln v najbližje varno pristanišče. V takem primeru bo pristaniški nadzornik na plovilu kontaktiral izvajalca spremstva ali vleke in mu naložil, da v najkrajšem možnem času pospremi ali odvleče plovilo v najbližje varno pristanišče.

K 17. členu:

Redakcijski popravek. Po vzoru 16. člena tega zakona se za primere, ko čoln ne izpolnjuje pogojev glede sposobnosti za plovbo in ko so pomanjkljivosti take narave, da ogrožajo varnost čolna, oseb na njem in ostale udeležence v pomorskem prometu, uporabi tretji odstavek 59. člena Pomorskega zakonika. Ta določa, da lahko pristaniški nadzornik odredi na stroške lastnika plovila spremstvo ali vleko plovila do najbližjega ustreznega pristanišča.

K 18. členu:

Po vzoru ureditve v Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 156/21 – uradno prečiščeno besedilo in 161/21 – popr.) se prenovijo določbe o prepovedi upravljanja plovila pod vplivom alkohola. Jasno se določi postopke in ukrepe pristaniških nadzornikov ter predvidi ukrepe, če na čolnu ni druge osebe usposobljene za upravljanje čolna. Ureditev se izboljša zaradi varnosti vseh udeležencev vključenih v postopek preverjanja alkoholiziranosti in zagotovitve, da se ta izvede na način, da ni ogrožena varnost plovbe.

Oseba, ki upravlja čoln, ne sme upravljati čolna, niti ga začeti upravljati, če je pod vplivom alkohola. Določi se, da ima oseba, ki upravlja čoln, lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kaže znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Oseba, ki upravlja čoln za javni prevoz potnikov ali čoln za gospodarski namen, ne sme imeti alkohola v organizmu. Določi se, da je pod vplivom alkohola tudi oseba, ki upravlja čoln, če tudi pri manjši koncentraciji alkohola kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Vplivnost alkohola se ugotavlja z ustreznimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom. Če se s preizkusom ugotovi, da ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu pristaniški nadzornik prepove nadaljnjo plovbo in upravljanje čolna. Pristaniški nadzornik lahko tudi začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna, ki se imetniku vrne najkasneje 24 ur od odvzema oziroma po iztreznitvi. Zoper druge udeležence pomorskega prometa, ki so očitno pod vplivom alkohola in ovirajo ali ogrožajo pomorski promet, pa sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje pomorskega prometa. Po vzoru 16. člena tega zakona se za primer alkoholiziranosti uporabi tretji odstavek 59. člena Pomorskega zakonika, ki določa, da lahko pristaniški nadzornik odredi na stroške lastnika plovila spremstvo ali vleko plovila do najbližjega ustreznega pristanišča.

K 19. členu:

Nova 63.a in 63.b člen sta ravno tako oblikovana po vzoru ureditve v Zakonu o pravilih cestnega prometa. V 63.a členu se ločeno uredi primere, ko voditelj čolna ali član posadke ne sme upravljati čolna, niti ga začeti upravljati, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za upravljanje čolna. Če pristaniški nadzornik sumi na uporabo prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi odredi hitri test na prepovedane droge. Če je hitri test pozitiven, pristaniški nadzornik osebi odredi strokovni pregled na prepovedane droge in odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Po vzoru 16. člena tega zakona se za primer vpliva psihoaktivnih snovi uporabi tretji odstavek 59. člena Pomorskega zakonika, ki določa, da lahko pristaniški nadzornik odredi na stroške lastnika plovila spremstvo ali vleko plovila do najbližjega ustreznega pristanišča.

Z novim 63.b členom se določi postopek, ki ga izvede pristaniški nadzornik če ugotovi, da ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno. Preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pristaniški nadzornik odredi neposrednemu udeležencu pomorske nesreče. Če pristaniški nadzornik s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku (v nadaljnjem besedilu: indikator alkohola v izdihanem zraku) ugotovi, da ima oseba, ki upravlja čoln, v organizmu več alkohola od predpisanega, izpolni zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušena oseba. Če ta oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, mu pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled. Če ga preizkušena oseba odkloni, se vpiše vzrok odklonitve v zapisnik, prav tako pa se šteje, da se strinja z rezultatom preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku. Oseba, ki ji je bil odrejen preizkus, mora ravnati po odredbi pristaniškega nadzornika. Če preizkus odkloni, ji pristaniški nadzornik prepove nadaljnje upravljanje čolna in začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Če zaradi zdravstvenega stanja ali drugega objektivnega vzroka, oseba ne more opraviti preizkusa, mu pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled. Če zdravnik, ki opravi strokovni pregled, ugotovi, da je pod vplivom alkohola, pristaniški nadzornik prepove osebi, ki upravlja čoln, nadaljnjo plovbo in ji začasno odvzame listino o usposobljenosti za upravljanje čolna. Pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled tudi v primeru, če oseba ne opravi odrejenega preizkusa po navodilih proizvajalca. Za odklonitev preizkusa ali strokovnega pregleda šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje osebe, ki upravlja čoln, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa oziroma strokovnega pregleda ali poškoduje oziroma uniči vzorec za analizo. Pristaniški nadzornik izpolni zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti tudi v primeru, če oseba, ki upravlja čoln, odkloni neposredno odrejen preizkus z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ali strokovni pregled. Osebi, ki kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu, rezultat preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pa kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, odredi pristaniški nadzornik strokovni pregled, pri katerem se smiselno uporabljajo določbe Zakona o pravilih cestnega prometa.

K 20. členu:

Določba o gradnji ali obnovi objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju, se uskladi z Gradbenim zakonom (Uradni list RS, št. 199/21), ki v 42. in 43. členu ureja pridobivanje projektnih pogojev in mnenj. Določba se prenovi tako, da se določi, da je za gradnjo ali obnovo objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju, treba pridobiti projektne pogoje in mnenje z vidika varnosti plovbe, ki jih izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Investitor predloži Upravi Republike Slovenije za pomorstvo vlogo z idejno zasnovo, na podlagi katere Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda projektne pogoje. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v postopku idejno zasnovo preuči z vidika, ali je potrebna izdelava maritimne študije.

Pred izdajo mnenja Uprave Republike Slovenije za pomorstvo mora predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev varnosti plovbe in varen privez plovil. Skupek teh dokazil, ki ne predstavljajo novosti, se v skladu z mednarodno oblikovano prakso imenuje maritima študija. Maritima študija je že uveljavljena v mednarodni strokovni praksi kot strokovna ocena, ki združuje vse elemente posega v pristanišče in je pomemben element pri presojanju varnosti pristanišča. Maritima študija mora biti izdelana v skladu s predpisi, mednarodno sprejetimi tehničnimi standardi ter pravili stroke in zadnjim stanjem tehnike. Tej predpisi so tehnična pravila in smernice strokovnih organizacij, kot na primer Stalno mednarodno združenje kongresov navigacije (Permanent International Association of Navigation Congresses, PIANC), Mednarodni pomorski forum naftnih družb (Oil Companies International Marine Forum, OCIMF), Mednarodno združenje za pomorske navigacijske pripomočke (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities (IALA), Mednarodne varnostne smernice za naftne tankerje in terminale (International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals, ISGOTT).

Maritima študija zajema navigacijske značilnosti območja obravnave (pogoji magnetizma, orientacijske točke, prometne in plovne smeri, globine, sidrišča, navigacijska in komunikacijska podpora, pomorski

promet, bistvene značilnosti plovne poti, izogibanje trčenju), hidrografske značilnosti (globine, tip morskega dna), meteorološke in oceanografske značilnosti (vetrovi, valovanje, morski tokovi, morske mene, vidljivost), tehnične značilnosti plovil (vrsta in namen, dimenzije, vrsta pogona, druge tehnične značilnosti), tehnične značilnosti obale (opis, značilnosti objektov, opis in nosilnost privezov, oprema), ukrepe za zagotavljanje varnosti plovbe (analize plovnih poti in akvatorija, širina plovne poti, območje zaustavitvene poti, manevrski prostor za obračanje plovila, oddaljenost od obstoječih drugih pristanišč, globine na plovni poti in mestu priveza, navigacijske označbe, vpliv vetra morskih tokov in valovanja, skupno delovanje in ocena mejnih pogojev, zahteve glede pristana, bokobranov in privezne opreme obale, drugi ukrepi za zagotavljanje varnosti, ravnanje z balastnimi vodami, ukrepi za zagotavljanje varnosti med manevriranjem in režim plovbe, varnost plovbe med manevriranjem in postankov v izrednih okoliščinah), analizo dogodka pričakovanih pomorskih nesreč (potopitev, nasedanje, trk, okvare ali poškodbe konstrukcije ali strojev, požar, eksplozija, onesnaženje, materialne in telesne poškodbe), ukrepe za zmanjšanje nevarnosti in postopke v izrednih okoliščinah (analizo izpostavljenosti privezanih plovil neugodnim vetrovom, prostorsko situiranje in modeliranje valobranov) ter zaključke glede varnosti plovbe. Podrobna vsebina se določi s podzakonskim aktom ministra.

Če Uprava Republike Slovenije za pomorstvo posebej zahteva, mora maritimna študija vsebovati tudi uporabo simulacijske informacijske opreme. Primeri, ko se zahteva uporabo simulacijske informacijske opreme, so primeri, ko je potrebno z matematičnimi modeli simulirati določene ekstremne situacije in obremenitve pristaniške infrastrukture in izvesti izračune, ki jih ni možno opraviti brez napredne informacijske tehnologije.

Upravaljalec ali investitor vloži vlogo za pridobitev mnenja, kateri mora biti predložena maritimna študija, če je bila zahtevana v projektnih pogojih in dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo pregleda maritimno študijo in preuči, ali je dokumentacija izdelana v skladu s predloženimi projektnimi pogoji in zaključki maritimne študije.

Pri izdelavi maritimne študije sodelujejo strokovnjaki z izkušnjami na področju varnosti plovbe in varnega priveza plovil, gradbene ali pomorske stroke ter uporabe simulacijskega modeliranja pomorskega prometa v pristaniščih ali drugih delih morja. Po vzoru petega odstavka 14. člena Gradbenega zakona se določi, da vsak strokovnjak za svoj del s podpisom jamči, da maritimna študija izpolnjuje predpisane zahteve. Za sklenitev zavarovanja pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju ali tretji osebi v zvezi z maritimno študijo, se smiselno uporabljajo predpisi o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki podrobno ureja zavarovanje za primer škode. Vsebino projektnih pogojev, maritimne študije in izkušnje strokovnjakov, ki sodelujejo pri pripravi maritimne študije predpiše minister.

Investitor mora prijaviti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo med gradnjo vsake tri mesece, ali pogosteje, ter ob zaključku del, vse spremembe meja obale ali morskih globin. Podatke o spremembah meja obale ali morskih globin, ki morajo biti v skladu s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO), mora investitor posredovati Geodetskemu inštitutu Slovenije. Ta preveri skladnost podatkov s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO). Geodetski inštitut Slovenije ob morebitni neskladnosti zahteva od investitorja ustrezne dopolnitve ali popravke podatkov.

K 21. členu:

Določbo prvega odstavka se dopolni tako, da ladja, ki prihaja iz tujine v pristanišče Republike Slovenije, mora Upravi Republike Slovenije za pomorstvo poleg prijave prihoda in navedenih podatkov (o ladji, tovoru, ladijskih zalogah, članih posadke in njihovih osebnih predmetih, zdravstvenem stanju in potnikih), sporočiti tudi druge podatke v skladu z mednarodnimi pogodbami. Zakon o ratifikaciji Memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije, Vlado Republike Hrvaške in Vlado Italijanske republike o sistemu obveznega javljanja ladij v Jadranskem morju (Adriatic traffic) (Uradni list RS – MP, št. 27/00), ki določa obveznosti ladij glede poročanja, ne določa prekrškov, zato se določi navezavo na mednarodne pogodbe, iz katerih izhajajo obveznosti ladij glede sporočanja.

Za drugim odstavkom se določi se možnost, da se družbi, ki upravlja tujo ladjo in nima sedeža v Republiki Sloveniji, lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo osebno vroča dokumente preko poveljnika ali družbi tudi tako, da jih vroči v varen elektronski predal pomorske agencije, ki je opravila prijavo prihoda ladje. Pomorska agencija mora prejeti dokument nemudoma poslati stranki. Taka posebna ureditev postopka osebnega vročanja se nanaša samo na odločbe, sklepe ter druge dokumente, ki jih Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda v upravnem ali prekrškovnem postopku.

Določba tretjega odstavka se dopolni tako, da se določi, da mora ladja, ko odplove iz pristanišča v tujino, poleg prijave odhoda in posredovanja seznama potnikov, ki so se vkrcali ali izkrcali, posredovati tudi druge podatke, ki jih zaradi varnosti plovbe določi vlada, ali so določeni z mednarodnimi pogodbami. Tej podatki so določeni v Zakonu o ratifikaciji Memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije, Vlado Republike Hrvaške in Vlado Italijanske republike o sistemu obveznega javljanja ladij v Jadranskem morju (Uradni list RS – MP, št. 27/00).

Glede na popravek določbe 12. in 15. člena tega zakona se redakcijsko popravi in dopolni tudi podzakonski akt vlade, ki se nanaša na službo VTS, ki izvaja nadzor, spremljanje in upravljanje. To je Uredba o nadzoru pomorskega prometa, ki je pravna podlaga za določitev sistema izvajanja službe VTS.

K 22. členu:

Med organe, ki jim Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotavlja brezplačni dostop do podatkov, ki jih posredujejo ladje, z neposredno računalniško povezavo in uporabo ustrezne tehnologije, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog, se doda tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje, zdravstvena, fitosanitarna in veterinarska inšpekcija.

K 23. členu:

Redakcijski popravek. Jasno se določi, da je lastnik oziroma imetnik čolna zavezanec za odstranitev poškodovanega, nasedlega ali potopljenega plovila ali plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja. Na novo se določi, da če zavezanec za odstranitev ni znan, stroške odstranitve krije Uprava RS za pomorstvo. Doda se, da se za odstranitev poškodovanega, nasedlega ali potopljenega plovila oziroma plavajoče naprave uporabljajo določbe o dviganju potopljenih stvari iz III. poglavja Sedmega dela zakonika.

K 24. členu:

Črta se določba, da lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo za vsak posamezen primer glede na vrsto ladje in izkušnost poveljnika določi za katere ladje pomorska pilotaža ni obvezna. S sprejetjem Pravilnika o pomorski pilotaži (Uradni list RS, št. 82/20 in 89/20 – popr.) ni več meril, na podlagi katerih Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda odločbo o oprostitvi, zato je zakonska določba brezpredmetna. Določba se v praksi ni izvajala, ker je postopek izdaje tovrstne odločbe zamuden v primerjavi z dinamiko najave, prihoda in vplutja ladij ter potrebo po opravljeni storitvi pilotaže.

K 25. členu:

Redakcijski popravek. Po vzoru 16. člena tega zakona (sprememba tretjega odstavka 59. člena Pomorskega zakonika) se določba redakcijsko izboljša, da se določi, da pristaniški nadzornik lahko na stroške lastnika plovila odredi spremstvo ali vleko plovila do najbližjega ustreznega pristanišča tudi v primerih, ko ugotovi, da tuj čoln nima listine o sposobnosti za plovbo in ta sposobnost ni ugotovljena s pregledom čolna.

K 26. členu:

Redakcijski popravek. Doda se pravna podlaga za podzakonski akt vlade, s katerim se predpiše ustrezno strokovno usposobljenost pomorščakov, ki je že določena z Uredbo o pooblastilih pomorščakov (Uradni list RS, št. 85/14 in 131/21).

Pravna podlaga za podzakonski akt, ki ga izda minister za zdravje s soglasjem ministra za infrastrukturo, se dopolni z merili za oblikovanje najvišje cene za zdravstvene preglede pomorščakov. Veljavna pravna podlaga se nanaša na splošne in posebne zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, način, postopek in pogoje opravljanja predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov ter obvezne imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim. Dopolnitev pravne podlage je urejena po vzoru Pravilnika o zdravstvenih pogojih voznikov motornih vozil (Uradni list RS, št. 14/18 in 17/22). S Pravilnikom o zdravstvenih pregledih pomorščakov (Uradni list RS, št. 72/17 in 4/20) bodo na podlagi te dopolnitve določena tudi merila za oblikovanje cene zdravstvenih pregledov pomorščakov, ki se trenutno razlikuje in je prepuščena izvajalcem storitve pregledov pomorščakov.

K 27. členu:

Redakcijski popravek. Konvencija o delu v pomorstvu, 2006 (Konvencija MOD št. 186), ki je bila ratificirana in objavljena v Uradnem listu RS – MP, št. 2/16, je bila spremenjena leta 2014, 2016 in 2018. Sprememba kodeksa iz leta 2014 in 2016 je že ratificirana in objavljena v Uradnem listu RS – MP, št. 3/20. V izogib nadaljnjim spremembam zakona se predlaga navedbo, da velja konvencija z vsemi spremembami.

K 28. členu:

Z določbo se prenesejo spremembe kodeksa Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2018. Sprememba se nanaša na pravilo 2.1 Pogodbe o zaposlitvi pomorščakov, ki določa, vsaka članica sprejme predpise, ki zahtevajo, da ladje, ki plujejo pod njeno zastavo, izpolnjujejo naslednjo zahtevo. Veljavnost pogodbe o zaposlitvi pomorščaka se nadaljuje, ko je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega ropa ladje ne glede na to, ali je datum, določen za njen iztek, potekel ali je katera od strank podala obvestilo o njeni začasni ali dokončni prekinitvi. Poleg tega se sprememba nanaša tudi na pravilo 2.2 Plače. Pravilo določa, da če je pomorščak zadržan v ujetništvu na ladji ali izven nje zaradi piratstva ali oboroženega ropa ladje, se plače in druge upravičenosti po pogodbi o zaposlitvi pomorščakov, ustreznem kolektivnem sporazumu ali veljavni domači zakonodaji, vključno z nakazilom katerih koli

dodelitev, še naprej izplačujejo v celotnem obdobju ujetništva, dokler pomorščak ni izpuščen na prostost in ustrezno vrnjen v domovino v skladu z določbami o repatriaciji, ali če pomorščak umre med ujetništvom, do dneva smrti. Za izraz piratstvo in oboroženi rop ladje se uporabljajo določbe Konvencije o delu v pomorstvu (s spremembami) (glej tudi obrazložitev k prejšnjemu členu).

K 29. členu:

Redakcijska uskladitev s 63., 63.a in 63.b členom Pomorskega zakonika (18. in 19. člen tega zakona). Doda se določba, s katero se določi, da se za postopek ugotavljanja psihofizičnega stanja člana posadke, vpliva alkohola ali psihotropnih snovi smiselno uporabljajo določbe 63., 63.a in 63.b člena Pomorskega zakonika.

K 30. členu:

Redakcijski popravek. Besedilo določbe se uskladi v delu, ki se nanaša na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, ki se je preimenovala v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Poleg tega se o določitvi imena ladje ne vodi več poseben upravni postopek. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo določi ime ladje v odločbi o vpisu, s čimer se zmanjšajo administrativna bremena.

K 31. členu:

Za namen pridobivanja točnih in ažurnih podatkov se omogoči povezava zbirke slovenskega ladijskega registra s poslovnim registrom Slovenije in registrom frekvenc za radijska dovoljenja, ki so matične zbirke za podatke, ki se po zakonu vpisujejo v slovenski ladijski register. Točnost in ažurnost podatkov, kot so matična številka, sedež, klicni znak in MMSI številka, je pomembna za varnost pravnega prometa, ki je eden bistvenih namenov javnosti zbirke. Poleg tega je zbirka vir podatkov za druge pristojne organe za potrebe izvajanja upravnih in drugih postopkov.

K 32. členu:

Lastniku ali solastniku ladje, ki ni državljan Republike Slovenije ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, se omogoči, da lahko namesto pooblaščenca za sprejemanje upravnih in sodnih pisanj v Republiki Sloveniji sporoči naslov varnega elektronskega predala, ki ustreza zahtevam pravnega oziroma upravnega postopka. Če lastnik ali solastnik ladje po njenem vpisu prekliče pooblastilo in ne imenuje drugega pooblaščenca za sprejemanje pisanj, se sodna pisanja vročajo s pritrditvijo na sodno desko, upravna pisanja pa na desko Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in na državnem portalu eUprava.

K 33. členu:

V list B, slovenskega ladijskega registra, kjer se vpisujejo podatki o lastniku plovila, se doda določba, da se lahko na podlagi privolitve lastnika vpisujejo tudi podatki za stike za nujne primere, kot so elektronski naslov ali telefonska številka. V praksi prihaja do situacij iskanja in reševanja na morju ali varstva človeškega življenja ali morskega okolja, ko je treba lastnike čolnov zelo hitro obvestiti o njihovi ogroženosti ali ogroženosti drugih udeležencev pomorskega prometa ali morskega okolja. Ker vsa plovila nimajo klicnega znaka ali MMSI številke, se omogoči kontakt lastnika tudi preko drugih poti. Za potrebe sodnega ali upravnega postopka se v primerih iz 210. člena tega zakona vpisuje tudi varen elektronski predal. Namen je, da se olajša vročanje upravnih in sodnih pisanj v tujino izven Evropske unije. Ker pa zakonodaja sedaj omogoča tudi elektronsko vročanje, je primerno in praktično, da se namesto imenovanja pooblaščenca omogoči tudi možnost določitve varnega elektronskega predala. Ti podatki niso javni in se ne smejo uporabiti za druge namene.

K 34. členu:

Kot prekršek se določi obratovanje pristanišča brez obratovalnega dovoljenja, saj ne izpolnjuje formalnih pogojev za varno obratovanje.

K 35. členu:

Določba se redakcijsko popravi glede na materialno določbo 65. člena Pomorskega zakonika. Določi se sankcija za ribiško plovilo, ki ni opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS) ali če ga ne uporablja, in za plovilo, ki se nahaja v območju VTS, a ne sodeluje s službo VTS. Dodatno se določi sankcija za neizobešanje zastave Republike Slovenije, in sicer za tuje in domače ladje, ter za neizpolnitev obveznosti obvestitve pomorskega inšpektorja o pomanjkljivostih, ki jih je ugotovil pristojni organ tuje države. Ker se v novem členu globe za upravljanje plovila pod vplivom alkohola ali psihotropnih snovi predpisuje lestvično glede na količino alkohola v telesu, se določba, ki se nanaša na globo za odgovorne osebe in posameznike, v tej določbi črta. S tem se prepreči podvajanje določb.

K 36. členu:

Globa za upravljanje čolna brez ustrezne usposobljenosti se iz globe v razponu med 160 do 500 eurov poviša v enkratni znesek 500 eurov. Po višini je globa usklajena z globo za vožnjo brez voznškega dovoljenja v cestnem prometu po vzoru 3. točke prvega odstavka v povezavi z 8. odstavkom 56. člena Zakona o voznikih, ki določa globo 500 eurov za prekršek voznika, ki nima voznškega dovoljenja. Razlog za povišanje globe je predvsem v trendu naraščanja zaznanih kršitev upravljanja plovil brez ustrezne usposobljenosti. Število kršitev se je v zadnjih dveh letih podvojilo v primerjavi s kršitvami v prejšnjih letih (iz 10 primerov v letu 2019 na 21 oziroma 20 primerov v letih 2020 oziroma 2021). Upravljalci plovil brez ustreznega potrdila o usposobljenosti za upravljanje čolna ogrožajo varnost plovbe in s tem človeška življenja, posledično je glede na zaznan trend povišanje predpisane globe primerno za namen preprečevanja tovrstnih kršitev.

K 37. členu:

Zaradi prenovitve določb o prepovedi upravljanja plovila pod vplivom alkohola in prsihotropnih snovi (63., 63.a in 63.b člen Pomorskega zakonika), se oblikuje oziroma doda nov člen za prekrške, ki se nanašajo na upravljanje plovila pod vplivom alkohola ali psihotropnih snovi. Globe se določijo primerljivo z Zakonom o pravilih cestnega prometa v različnih razponih glede na količino izmerjenega alkohola. Posebej so določene globe za osebe, ki upravljajo plovilo za prevoz potnikov ali plovilo za gospodarski namen. Ker so globe predpisane stopenjsko, se s plačilnim nalogom izreče globa glede na izmerjeno količino alkohola in namen uporabe plovila. Posebej se določijo tudi globe za ravnanje v nasprotju z odredbami pristaniških nadzornikov ali policistov.

Za prekršek se z globo 300 eurov kaznuje oseba, ki upravlja plovilo, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Z globo 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, z globo 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka in z globo najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zrak.

Če oseba upravlja plovilo za javni prevoz potnikov ali plovilo za gospodarski namen, se globe za posamezno kršitev povečajo na 600 eurov, 1.200 eurov, 1.800 eurov oziroma 2.400 eurov.

Oseba, ki odkloni preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola se kaznuje za prekršek z globo 900 eurov oziroma najmanj 1.200 eurov, če odkloni strokovni pregled za ugotavljanje alkohola ali psihotropnih snovi.

K 38. členu:

Doda se globa za odgovorno osebo in poviša globa določena za fizično osebo, ki povzroči nesrečo. S tem se določi globa, ki je primerljiva z Zakonom o pravilih cestnega prometa, ki v devetem odstavku 110. člena predpisuje globo za opustitev dolžnih ravnanj ob prometnih nesrečah v višini 1.200 eurov.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 39. členu:

Določi se enoletno obdobje od uveljavitve tega zakona, v katerem vlada ter minister, pristojen za pomorstvo, in minister, pristojen za zdravstvo, izdajo podzakonske akte iz tega zakona. Vlada izda spremembe in dopolnitve Uredbe o nadzoru pomorskega prometa iz 21. člena tega zakona (osmi odstavek 65. člena Pomorskega zakonika). Minister za infrastrukturo izda pravilnik iz 8. in 20. člena tega zakona (39. in 64. člena Pomorskega zakonika), in sicer Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pristanišča za varnost plovbe in varen privez plovil, ki se nanaša na prenovitev Odredbe o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pristanišča za varnost plovbe in varen privez plovil. Minister za zdravje v soglasju z ministrom za infrastrukturo izda spremembe in dopolnitve Pravilnika o zdravstvenih pregledih pomorščakov iz 24. člena tega zakona (152. člena Pomorskega zakonika).

K 40. členu

Določi se, da dovoljenja za odprtje pristanišča za javni promet ali za posebne namene (obratovalno dovoljenje) oziroma soglasja z vidika pogojev za varnost plovbe, ki jih izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo na podlagi 39. člena oziroma 64. člena Pomorskega zakonika, izdana pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo v veljavi.

K 41. členu:

Zaradi določitve izvajanja vzdrževanja objektov za varnost plovbe v okviru Uprave Republike Slovenije za pomorstvo se določi prehodno obdobje, v katerem se še uporablja Uredba o načinu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe (Uradni list RS, št. 36/13, 35/14

in 24/18), na podlagi katere je bila podeljena koncesija za izvajanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe. Po izvedenem postopku sklenitve javno naročniškega javno-zasebnega partnerstva po odprtem postopku je Vlada Republike Slovenije izdala odločbo o podelitvi koncesije za izvajanje gospodarske javne službe vzdrževanja objektov za varnost plovbe, št. 01405-2/2021/4 z dne 28. 4. 2021. Po preteku pogodbe, ki je bila sklenjena 31. 5. 2021 za obdobje dveh let, to je do 31. 5. 2023, izvaja vzdrževanje objektov za varnost plovbe Uprava Republike Slovenije za pomorstvo. Glej tudi obrazložitev k 2. členu tega zakona.

K 42. členu:

Z dnem uveljavitve spremembe 3. člena tega zakona, ki določa, da so na enotnem državnem portalu e-Uprava javno dostopni podatki o izgubljenih, uničenih in ukradenih listinah, ki so po veljavni zakonodaji dostopni na spletni strani Uprave RS za pomorstvo, preneha veljati 15. člen Pravilnika o pomorskih knjižicah (Uradni list RS, št. 5/02, 96/03 in 80/07). Ta določa, da se tistemu, ki je izgubil ali kako drugače ostal brez pomorske knjižice, lahko izda nova pomorska knjižica, ko se ugotovijo okoliščine, v katerih je bila pomorska knjižica izgubljena ali pogrešana in ko se prekliče v Uradnem listu Republike Slovenije. S spremembo 26.b člena Pomorskega zakonika ta določba pravilnika ni več relevantna, saj se določi, da so zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa na spletu javno dostopni podatki o izgubljenih, uničenih in ukradenih listinah. Na zahtevo stranke pa se izda novo listino. Glej tudi obrazložitev k 3. členu tega zakona.

K 43. členu:

Določi se začetek veljavnosti določb tega zakona, in sicer petnajsti dan po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Za določbo 58.a člena, ki se nanaša na izvajanje službe VTS, pa se določi, da se začne izvajati po uveljavitvi podzakonskega akta vlade, to je Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o nadzoru pomorskega prometa.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen

V tem zakonu imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

1. plovilo je stvar, ki je namenjena za plovbo po morju;
2. plavajoča naprava je stvar, ki je stalno privezana oziroma zasidrana ali položena na morsko dno in ni namenjena za plovbo (plavajoči hoteli, restavracije, delavnice, skladišča, pontonski mostovi, plavajoče ploščadi, kopališčne ploščadi, privezne in signalne boje, školjčičišča in druge naprave za izkoriščanje morja);
3. ladja, razen vojaške ladje, je plovilo, ki je usposobljeno za plovbo po morju in meri v dolžino 24 metrov ali več;
4. trgovska ladja je ladja, ki se uporablja za gospodarske namene;
5. potniška ladja je plovilo, s katero se sme prevažati več kot 12 potnikov;
6. tovorna ladja je trgovska ladja, ki je namenjena prevozu tovorov;
7. tanker je ladja, namenjena prevozu tekočin in plinov;
8. ribiška ladja je ladja, ki je namenjena in opremljena za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu;
9. znanstvenoraziskovalna ladja je ladja ali drugo plovilo, opremljeno za znanstvena ali druga raziskovanja morja, morskega dna ali njegovega podzemlja;
10. jedrska ladja je ladja na jedrski pogon ali ladja, opremljena z jedrsko napravo;
11. javna ladja je ladja v lasti ali uporabi države, ki ni vojaška ladja, uporablja pa jo država oziroma njen organ izključno v negospodarske namene;
12. vojaška ladja je plovilo, ki pripada vojski, je pod poveljstvom vojaškega častnika, katere posadka je vojaška oziroma pod vojaško disciplino in ima zunanja razpoznavna znamenja vojaških ladij;
13. sestav tujih vojaških ladij je več tujih vojaških ladij, ki plovejo skupaj pod poveljstvom enega vojaškega častnika;
14. ladja v gradnji je stvar od trenutka položitve gredlja ali podobnega gradbenega postopka, do vpisa v ladijski register;
15. čoln je plovilo, ki meri v dolžino manj kot 24 metrov;
16. ribiški čoln je čoln, ki je namenjen in opremljen za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu;
17. mednarodno potovanje je potovanje iz slovenskega pristanišča v tuje pristanišče in obratno;
18. ladjar je oseba, ki je kot posestnik ladje nosilec plovbnega podjema; dokler se ne dokaže nasprotno, se šteje, da je ladjar oseba, za katero je v register ladij vpisano, da je lastnik;

19. SDR (special drawing right, posebna pravica črpanja) je obračunska enota, kot jo je definiral Mednarodni denarni sklad;
20. potnik je vsaka oseba na ladji ali čolnu, razen otrok, ki so stari manj kot eno leto, oseb, zaposlenih na ladji, v katerikoli lastnosti;
21. jahta je ladja, ki je namenjena športu ali razvedrilu, ne glede na to ali se uporablja za osebne ali gospodarske namene, in ki sme poleg posadke prevažati do 12 potnikov;
22. ladja v razpemi je trgovska ladja, ki več kakor 30 dni ne opravlja gospodarskih dejavnosti iz ekonomskih razlogov ali zaradi svoje nesposobnosti za plovbo;
23. olje je vsako obstojno olje, posebno surova nafta, težko dizelsko olje in olje za mazanje, ne glede na to, ali se prevažajo na ladji kot tovor ali kot gorivo za pogon;
24. dolžina ladje je največja dolžina ladje, brez pritiklin;
25. akvatorij je vodni prostor, ki služi pristanišču;
26. ro-ro je plovilo s posebnimi prostori za vozila;
27. hitro potniško plovilo je plovilo, ki ima posebne tehnične lastnosti, zaradi katerih doseže visoke hitrosti.

Določbe tega zakona, ki se uporabljajo za javne ladje, veljajo tudi za čolne, ki se uporabljajo za upravne namene.

Določbe tehničnih pravil mednarodnih konvencij se v najnovejši različici objavijo na spletni strani ministrstva, pristojnega za pomorstvo, in Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

Določbe tega zakona, ki veljajo za ladje, se uporabljajo tudi za čolne in plavajoče naprave, če tako določajo mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije.

Ta zakon prenaša v slovenski pravni red določbe naslednjih direktiv Evropske unije:

- Direktiva 2009/15/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije, pooblaščenec za tehnični nadzor in pregled ladij, ter za ustrezne ukrepe pomorskih uprav (prenovitev) (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 47), zadnjič spremenjena z Izvedbeno direktivo Komisije 2014/111/EU z dne 17. decembra 2014 o spremembi Direktive 2009/15/ES v zvezi z določenimi kodeksi in povezanimi spremembami določenih konvencij in protokolov, ki jih je sprejela Mednarodna pomorska organizacija (IMO) (UL L št. 366 z dne 20. 12. 2014, str. 83);
- Direktiva 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pomorski inšpekciji države pristanišča (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 57), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2017/2110 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2017 o sistemu inšpekcijskih pregledov za varno izvajanje linijskih prevozov z ro-ro potniškimi ladjami in visokohitrostnimi potniškimi plovili ter spremembi Direktive 2009/16/ES ter razveljavitvi Direktive Sveta 1999/35/ES (UL L št. 315 z dne 30. 11. 2017, str. 61, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/16/ES);
- Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 146);
- Direktiva Sveta 97/70/ES z dne 11. decembra 1997 o vzpostavitvi usklajenega varnostnega režima za ribiška plovila dolžine 24 metrov in več (UL L št. 34 z dne 9. 2. 1998, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditve regulativnemu postopku s pregledom – Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109);
- Direktiva 2009/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o varnostnih predpisih in standardih za potniške ladje (prenovitev) (UL L št. 163 z dne 25. 6. 2009, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/411 z dne 19. novembra 2019 o spremembi Direktive 2009/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta o varnostnih predpisih in standardih za potniške ladje glede varnostnih zahtev za potniške ladje, ki opravljajo notranja potovanja (UL L št. 83 z dne 19. 3. 2020, str. 1);
- Direktiva Sveta 98/41/ES z dne 18. junija 1998 o registraciji oseb, ki potujejo s potniškimi ladjami, ki plujejo v pristanišča držav članic Skupnosti ali iz njih (UL L št. 188 z dne 2. 7. 1998, str. 35), zadnjič spremenjena z Direktivo 2017/2109/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2017 o spremembi Direktive 98/41/ES o registraciji oseb, ki potujejo s potniškimi ladjami, ki plujejo v pristanišča držav članic Skupnosti ali iz njih, in Direktive 2010/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta o formalnostih poročanja za ladje, ki priplujejo v pristanišča držav članic in/ali izplujejo iz njih (UL L št. 315 z dne 30. 11. 2017, str. 52);
- Direktiva (EU) 2017/2110 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2017 o sistemu inšpekcijskih pregledov za varno izvajanje linijskih prevozov z ro-ro potniškimi ladjami in visokohitrostnimi potniškimi plovili ter spremembi Direktive 2009/16/ES ter razveljavitvi Direktive Sveta 1999/35/ES (UL L št. 315 z dne 30. 11. 2017, str. 61);
- Direktiva 2001/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. decembra 2001 o določitvi usklajenih zahtev in postopkov za varno nakladanje in razkladanje ladij za prevoz razsutega tovora (UL L št. 13 z dne

16. 1. 2002, str. 9), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1);

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2010/65/EU z dne 20. oktobra 2010 o formalnostih poročanja za ladje, ki priplujejo v pristanišča držav članic in/ali izplujejo iz njih, in o razveljavitvi Direktive 2002/6/ES (UL L št. 283 z dne 29. 10. 2010, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1239 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vzpostavitvi evropskega okolja enotnega okenca za pomorski sektor in razveljavitvi Direktive 2010/65/EU (UL L št. 198 z dne 25. 7. 2019, str. 64);
- Direktiva 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/75/EGS (UL L št. 208 z dne 5. 8. 2002, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2014/100/EU z dne z dne 28. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet (UL L št. 308 z dne 29. 10. 2014, str. 82);
- Direktiva 2003/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o posebnih zahtevah glede stabilnosti ro-ro potniških ladij (UL L št. 123 z dne 17. 5. 2003, str. 22), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L št. 255 z dne 30. 9. 2005, str. 11), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2005/35/ES o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L št. 280 z dne 27. 10. 2009, str. 52);
- Direktiva 2008/106/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov (prenovitev) (UL L št. 323 z dne 3. 12. 2008, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/1159 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spremembi Direktive 2008/106/ES o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov in o razveljavitvi Direktive 2005/45/ES o vzajemnem priznavanju spričeval pomorščakov, ki jih izdajo države članice (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 94);
- Direktiva 2009/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa in o spremembi Direktive Sveta 1999/35/ES in Direktive 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 114) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/18/ES);
- Direktiva 2009/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o zavarovanju lastnikov ladij za pomorske zahtevke (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 128);
- Direktiva 2009/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skladnosti z zahtevami države zastave (UL L št. 131 z dne 28. 5. 2009, str. 132);
- Direktiva Sveta 1999/63/ES z dne 21. junija 1999 o sporazumu o razporejanju delovnega časa pomorščakov, sklenjenim med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ESCA) in Federacijo sindikatov delavcev v prometu Evropske unije (FST) (UL L št. 167 z dne 2. 7. 1999, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L št. 124 z dne 20. 5. 2009, str. 30);
- Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L št. 124 z dne 20. 5. 2009, str. 30), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta (EU) 2018/131 z dne 23. januarja 2018 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF), o spremembi Direktive 2009/13/ES v skladu s spremembami iz leta 2014 Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006, kot jih je odobrila Mednarodna konferenca dela 11. junija 2014 (UL L št. 22 z dne 26. 1. 2018, str. 28) in
- Direktiva 2013/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o nekaterih odgovornostih države zastave za zagotovitev skladnosti s Konvencijo o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 in njenega izvrševanja (UL L št. 329 z dne 10. 12. 2013, str. 1).

26. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je pristojna za:

- posamezne naloge v zvezi z razvojem pristaniške infrastrukture, ki je v lasti Republike Slovenije;

- nadzor nad varnostjo plovbe, nad izvajanjem reda v pristaniščih in preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda;
- organiziranje radijske službe bedenja ter službe spremljanja ter nadzora plovbe;
- izdajanje dovoljenj za obratovanje pristanišč;
- urejanje pomorskega prometa;
- strokovni nadzor nad rednim vzdrževanjem objektov za varnost plovbe in plovnih poti, nad rednim vzdrževanjem pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet ter nad rednim zbiranjem odpadkov s plovil;
- izdajanje soglasij za gradnjo in obnovo objektov na obali ali v morju z vidika varnosti plovbe;
- izdajanje dovoljenj za vodne prireditve in druge aktivnosti na vodi v območju pristanišča;
- izdajanje pilotskih izkaznic in vodenje registra pilotov;
- odrejanje obvezne pilotaže ter obvezne vleke plovil in določanje potrebnega števila vlačilcev za izvajanje vleke, gašenje in reševanje;
- izdajanje dovoljenj ladjam za poskusno vožnjo;
- ugotavljanje sposobnosti čolnov dolžine do 12 metrov za plovbo;
- ugotavljanje usposobljenosti oseb za upravljanje čolnov in ladij, izdajanje ustreznih listin, izvajanje strokovnih izpitov ter izdajanje pomorskih knjižic in vodenje evidenc o izdanih listinah;
- izdajanje dovoljenj za stalni privez, sidranje ali položitev plavajoče naprave na morsko dno, izdajanje dovoljenj za dviganje potopljenih stvari;
- sprejemanje zapisnika o rojstvu, smrti in sprejeti izjavi poslednje volje, ki jih sestavi poveljnik ladje;
- vodenje ladijskega registra in vodenje vpisnika morskih čolnov ter potrjevanje ladijskih knjig;
- izdajanje dovoljenj za prosti promet z obalo in izdajanje dovoljenj za odhod ladje;
- pobiranje pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe;
- izvajanje iskanja in reševanja na morju v skladu z veljavnimi predpisi;
- vodenje koordinacije državnih organov, ki izvajajo pristojnosti na morju.

Izvajanje nalog iz zadnje alineje prvega odstavka tega člena določi vlada z uredbo.

Program strokovnega usposabljanja oziroma izpita, način preizkusa usposobljenosti, sestavo izpitne komisije, pristojbine in cene tiskovin ter podrobnejši način izvajanja nalog iz prvega odstavka tega člena predpiše minister ter določi plačilo za delo in povračilo stroškov izpitnih komisij.

26.b člen

Evidenca o izdanih listinah iz 26. člena tega zakona, ki jih vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, so:

- evidenca o pomorskih knjižicah,
- register pilotov,
- evidenca potrdil o usposobljenosti za upravljanje s čolni,
- evidenca pooblastil, ki se ne izdajo na podlagi mednarodnih konvencij,
- evidenca pooblastil, potrdil in overitev o priznanju, ki se izdajajo na podlagi mednarodnih konvencij.

Osebni podatki v evidenci iz prve alineje prejšnjega odstavka se obdelujejo za namene preverjanja istovetnosti imetnika pomorske knjižice. Osebni podatki v evidencah iz druge do pete alineje prejšnjega odstavka se obdelujejo za namen spremljanja imetnikov in njihove pravice do opravljanja pomorske pilotaže, upravljanja plovil oziroma del na ladji. Osebni podatki v evidencah in registrih iz prejšnjega odstavka se obdelujejo tudi zaradi njihovega posredovanja organom in organizacijam, ki imajo za izvajanje zakonsko določenih nalog te podatke pravico obdelovati.

Na podlagi evidenc iz prejšnjega odstavka se vodi evidenca o osebah, ki so jim bile izdane listine, oziroma pomorščakov.

Evidenca o pomorskih knjižicah obsega naslednje podatke: osebno ime, datum in kraj rojstva, državljanstvo, spol, višino ter barvo las in oči, stalno oziroma začasno prebivališče, datum izdaje in veljavnosti ter serijsko številko pomorske knjižice.

Register pilotov obsega naslednje podatke: osebno ime, EMŠO, datum in kraj rojstva, stalno oziroma začasno prebivališče, številko in datum vloge, datum izpita, uspeh, dosežen na izpitu, datum izdaje in veljavnosti ter serijsko številko pilotske izkaznice, podatke o odvzemu pilotske izkaznice, podatke o preklicu pilotske izkaznice zaradi izgube, kraje ali uničenja, območje pilotaže in podatke za stike (naslov, elektronski naslov in telefonska številka). Podatki o osebnih imenih pilotov z veljavnimi pilotskimi izkaznicami, o območjih pilotaže in njihovi podatki za stike so javni.

Evidenca o listinah o usposobljenosti za upravljanje s čolni in evidenca pooblastil, ki se ne izdajajo v skladu z mednarodnimi konvencijami, obsega naslednje podatke: osebno ime, EMŠO, datum in kraj rojstva, stalno oziroma začasno prebivališče, državljanstvo, številko in datum vloge, vrsta in datum izpita, uspeh, dosežen na izpitu, datum izdaje in serijsko številko listine, podatke o preklicu listine zaradi izgube, kraje ali uničenja, o odvzemu listine in izrečenih ukrepih prepovedi vožnje motornega vozila. Evidenca o listinah o usposobljenosti za upravljanje s čolni vsebuje tudi fotografijo.

Evidenca pooblastil, potrdil in overitev o priznanju, ki se izdajajo na podlagi mednarodnih konvencij, obsega naslednje podatke: osebno ime, datum rojstva, spol, stalno ali začasno prebivališče, državljanstvo, vrsta listine, številka, služba in morebitne omejitve, datum izdaje, veljavnost, datum zadnje obnovitve, začasni ali trajni odvzem, preklic listine zaradi izgube, kraje ali poškodovanja, zapisi o spremembah pooblastila in datum spremembe ter datum opravljanja izpita za pridobitev pooblastila ali potrdila. Ob soglasju stranke se v evidenci iz tega odstavka zajame in shrani skenirana kopija lastnoročnega podpisa stranke za potrebe izdaje pooblastil po Mednarodni konvenciji o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov, 1978 (Uradni list SFRJ–MP, št. 3/84, v nadaljnjem besedilu: konvencija STCW). Zajem ne vključuje biometričnih lastnosti podpisa.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotovi pristojnim organom v državah članicah EU in drugih pogodbenicah konvencije STCW ter družbam, ki upravljajo ladje, podatke o statusu pooblastil in overitev o priznanju ter oprostitev, ki jih potrebujejo zaradi preverjanja verodostojnosti in veljavnosti pooblastil, overitev ali oprostitev, izdanih poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1–1 in V/1–2 iz Priloge I konvencije STCW, ki so jim jih pomorščaki predložili za priznanje na podlagi pravila I/10 konvencije STCW ali za pridobitev zaposlitve na ladji.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda na zahtevo države pogodbenice STCW pisno potrdilo o verodostojnosti ali pisno zavrne verodostojnost pooblastil, overitev o priznanju ali katerih koli drugih listinskih dokazil o usposabljanju, ki so bila izdana v Republiki Sloveniji.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo Evropski komisiji letno v elektronski obliki zagotovi podatke, registrirane do 31. decembra prejšnjega leta, iz Priloge V Direktive 2008/106/ES. Ti podatki se posredujejo le za statistične analize.

Za zagotovitev varstva osebnih podatkov Uprava Republike Slovenije za pomorstvo vse osebne podatke iz prejšnjega odstavka posreduje v anonimni obliki, kar stori s programsko opremo, ki jo zagotovi ali odobri Evropska komisija, in zagotovi, da so merila za zbiranje, posredovanje, hrambo, analiziranje in širjenje podatkov oblikovana tako, da je mogoče izvesti statistično analizo.

Evidenca in registri iz devete, trinajste in šestnajste alineje prvega odstavka 26. člena tega zakona se za namen pridobivanja točnih in ažurnih podatkov povežejo s Centralnim registrom prebivalstva, Evidenco vozniških dovoljenj, Registrom davčnih zavezancev in evidencami po predpisih o šolstvu za prevzem naslednjih podatkov: osebno ime, EMŠO, davčna številka, datum in kraj rojstva, državljanstvo, prebivališče, območje dvojezičnosti, zaposlitev, šolska izobrazba in vozniško dovoljenje z omejitvami.

Vloga za izdajo listin iz tega člena mora vsebovati vse podatke, ki se vodijo v evidencah o izdanih listinah, razen podatka o EMŠO, če je stranka tujec, ki nima EMŠO. Vloga za izdajo listin iz devete in trinajste alineje prvega odstavka 26. člena tega zakona mora vsebovati tudi dve fotografiji. Podatki za stike se pridobivajo iz vlog na podlagi pisnega soglasja subjekta.

Zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa so na spletni strani Uprave Republike Slovenije za pomorstvo javno dostopni podatki o izgubljenih, uničenih in ukradenih listinah iz tega člena: organ, pristojen za izdajo listine, serijska številka, datum izdaje in veljavnosti, datum naznanitve pogrešitve, uničenja ali kraje.

30. člen

Za uporabo objektov za varnost plovbe na pomorskih plovnih poteh plačujejo lastniki oziroma uporabniki plovil pristojbino.

Pristojbino iz prejšnjega odstavka plačujejo zavezanci Upravi Republike Slovenije za pomorstvo. Pristojbina za uporabo objektov za varnost plovbe je prihodek državnega proračuna.

Upravljalca pristanišča, ki oddaja privez jahti ali čolnu, ki nista vpisana v slovenski ladijski register, mora pobirati mesečno ali letno pristojbino hkrati s plačilom priveza za plovilo.

Upravljalca pristanišča iz prejšnjega odstavka mora pobirati in odvajati pristojbino tudi, če jahti ali čolnu ne zaračunava plačila svojih storitev.

Upravljalca pristanišča nakazuje pobrano pristojbino na poseben račun, namenjen pristojbini za uporabo objektov za varnost plovbe, do 25. dne v mesecu za pretekli mesec in mora hkrati predložiti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo mesečno poročilo, iz katerega mora biti razvidno število zavezancev in znesek pobrane pristojbine.

Minister določi višino pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe ter pogoje in način plačila.

37. člen

Pristanišča za posebne namene so:

- športna pristanišča;
- turistična pristanišča (marine);
- krajevna pristanišča;
- druga pristanišča.

38. člen

Turistično pristanišče (marina) je pristanišče, namenjeno za pristajanje, shranjevanje, prezimovanje in oskrbovanje ladij, namenjenih za šport in razvedrilo in čolnov.

Športno pristanišče je pristanišče, namenjeno za športne dejavnosti.

Krajevno pristanišče je namenjeno privezu in shranjevanju plovil, ki je organizirano v obliki komunalnih privezov, mestnega pristanišča, lokalnega pristanišča ali mandrača.

Druga pristanišča so pristanišča, ki jih za opravljanje svoje dejavnosti uporabljajo gospodarski subjekti, niso pa namenjena javnemu prometu.

39. člen

Pristanišča smejo biti odprta za javni promet ali za posebne namene, če je Uprava Republike Slovenije za pomorstvo pred tem ugotovila, da so izpolnjeni predpisani pogoji za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda po ugotovitvi, da so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in če je za pristanišče pridobljeno uporabno dovoljenje, dovoljenje za odprtje pristanišča za javni promet ali za posebne namene (obratovalno dovoljenje). Dovoljenje se izda na pisno vlogo investitorja oziroma upravljalca pristanišča.

Upravljalca pristanišča mora nemudoma obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo, če se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih je bilo izdano obratovalno dovoljenje.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v celoti ali delno preklicuje veljavnost obratovalnega dovoljenja, če ugotovi, da pristanišče ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz prvega odstavka tega člena. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe iz tega odstavka.

Pogoje za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil predpiše minister.

41.a člen

Med stavko morajo pristaniški delavci v skladu s predpisi o varnosti pomorskega prometa ter zaščitni na ladjah in v pristaniščih, zagotavljati minimalni obseg pristaniških storitev, s katerim se zagotavlja varnost ljudi, premoženja in okolja, ter pretovor živih živali, hitro pokvarljivega blaga in nevarnega tovora.

43. člen

Na področju pomorskega prometa se v pogojih gospodarske javne službe izvajajo naslednje storitve:

- redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet;
- redno zbiranje odpadkov s plovil;
- redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti;
- pomorska pilotaža;
- obvezna vleka plovil.

Gospodarska javna služba iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka je obvezna gospodarska javna služba. Gospodarska javna služba iz četrte in pete alineje prejšnjega odstavka je izbirna gospodarska javna služba in se izvaja samo v koprskem tovornem pristanišču.

44. člen

Gospodarska javna služba na področju pomorskih dejavnosti koprskega tovornega pristanišča so naslednje storitve:

- redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet;
- redno zbiranje odpadkov s plovil;
- redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti;
- pomorska pilotaža;
- obvezna vleka plovil.

Izvajanje gospodarske javne službe iz tega člena zagotavlja Republika Slovenija. Pomorsko pilotažo in obvezno vleko plovil zagotavlja Republika Slovenija kot izbirno gospodarsko javno službo. Kadar se pomorska pilotaža in obvezna vleka plovil izvajata kot gospodarska javna služba, drugi izvajalci na območju izvajanja gospodarske javne službe teh storitev ne smejo opravljati.

Republika Slovenija zagotavlja izvajanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe in plovnih poti tudi v drugih pristaniščih, namenjenih za javni promet, krajevnih pristaniščih, vojaških pristaniščih in izven območij naštetih pristanišč, razen pristanišč iz drugega odstavka 45. člena tega zakona.

57. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo opravlja stalen nadzor nad izvajanjem reda v pristaniščih in preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda, varnostjo plovbe, opravljanjem pomorskega prometa in vzdrževanjem objektov za varnost plovbe in plovnih poti.

Za opravljanje nalog nadzorstva iz prejšnjega odstavka so pooblašteni pristaniški nadzorniki pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

Pristaniški nadzornik je lahko oseba, ki ima najmanj srednjo pomorsko izobrazbo prometne smeri, opravljen strokovni izpit za naziv častnik, zadolžen za krovno stražo na ladjah z bruto tonažo 500 ali več ali častnik stroja zadolžen za stražo v strojnici na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več in opravljen izpit iz poznavanja splošnega upravnega postopka.

Pristaniški nadzornik ima predpisano uniformo in službeno izkaznico, ki jo izda predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Način in pogoje nošenja uniforme, službene oznake in obrazec službene izkaznice predpiše minister.

Minister predpiše pogoje za opravljanje varnega prometa in vzdrževanje reda v pristaniščih in ostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda na območju Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za obrambo, opravlja nadzor nad izvajanjem reda v vojaškem pristanišču.

58. člen

Nadzorstvo nad varnostjo plovbe, ki ga izvajajo pristaniški nadzorniki pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, obsega nadzorstvo nad:

1. člani posadke čolnov;
2. prevozom oseb in blaga s čolni;
3. izvajanjem plovbnega režima plovil;
4. čolni glede njihove sposobnosti za plovbo;

5. vzdrževanjem in zaznamovanjem plovnih poti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije in stanjem objektov za varnost plovbe na njih;
6. plavajočimi napravami, glede varnosti za njihovo uporabo in glede njihove plovne sposobnosti;
7. izvajanjem pilotaže in obvezne vleke ladij.

Pristaniški nadzornik ima pravico zahtevati in dobiti na vpogled dokumente, ki se nanašajo na čoln, in dokumente oseb, ki upravljajo s čolnom. Pristaniški nadzornik ima prost dostop do obale zaradi izvajanja svojih pristojnosti.

V primeru ugotovitve prekrška iz 7. točke prvega odstavka 976. člena, ki ga stori oseba iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, iz 1., 3. in 9. točke prvega odstavka 978. člena, ki ga stori oseba iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, 984., 985., 986., 987., 988. in 989. člena tega zakona, ki ga pristaniški nadzornik osebno zazna ali ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav, lahko pristaniški nadzornik izda plačilni nalog.

Pritožba zoper odločbo pristaniškega nadzornika v upravnem postopku ne zadrži izvršitve.

V primerih ugotovitve nepravilnosti iz 182. člena tega zakona, razen nepravilnosti iz prvega odstavka tega člena, pristaniški nadzornik o tem obvesti pomorskega inšpektorja.

59. člen

Če pristaniški nadzornik pri nadzoru pomorskega prometa ugotovi, da oseba, ki upravlja čoln ni za to usposobljena ali je s kršitvijo predpisov neposredno ogrozila varnost ljudi, ji prepove nadaljnje upravljanje čolna.

Pristaniški nadzornik lahko zaseže listino za upravljanje s čolnom in dovoljenje za plovbo, če sumi, da je listina ponarejena. Ob zasegu listine izda osebi potrdilo o zasegu. Pristaniški nadzornik listino izroči pristojnemu organu, pri katerem poteka nadaljnji postopek. Če zoper osebo, ki ji je bila listina zasežena, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, listino osebi vrne.

Pri izreku ukrepa iz prvega in drugega odstavka tega člena pristaniški nadzornik v spremstvu usmeri plovilo v najbližje ustrezno pristanišče.

62. člen

Če pristaniški nadzornik pri nadzoru ugotovi, da čoln ne izpolnjuje pogojev glede sposobnosti plovbe, odredi, da se nepravilnosti odpravijo v določenem roku. V primeru, da so pomanjkljivosti take narave, da ogrožajo varnost čolna, oseb na njem in ostale udeležence v pomorskem prometu, čolnu prepove nadaljnjo plovbo in ga v spremstvu usmeri v najbližje ustrezno pristanišče.

63. člen

Če pristaniški nadzornik ob nadzoru ugotovi, da oseba, ki upravlja čoln, nima predpisane listine o usposobljenosti za upravljanje čolna ali je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil, ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za plovbo, ali je v takem psihofizičnem stanju, da bi lahko ogrozila varnost plovbe, ji prepove nadaljnje upravljanje čolna.

Oseba, ki upravlja čoln je pod vplivom alkohola, če ima v organizmu nad 0,5 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu. Če pa rezultat preizkusa s sredstvi in napravami za ugotavljanje alkohola kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, oseba, ki upravlja čoln pa kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje pri upravljanju čolna ali je s tem ogrožena varnost plovbe, odredi pristaniški nadzornik strokovni pregled.

Preizkus alkoholiziranosti se ugotavlja s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Stroške preizkusa plača oseba, ki upravlja čoln oziroma oseba, ki je bila preizkušena, če se izkaže, da ima v organizmu več alkohola, kot to dovoljuje ta zakon, v nasprotnem primeru stroški preizkusa bremenijo organ, ki je odredil preizkus.

O preizkusu se vodi zapisnik, ki ga podpiše tudi oseba, zoper katero je bil odrejen preizkus. Če oseba odkloni podpis, se vzrok odklonitve vpiše v zapisnik in odredi strokovni pregled.

Oseba zoper katero je odrejen preizkus s sredstvi ali napravami mora ravnati po odredbi nadzornika. Če preizkus odkloni ali ga ne opravi tako, kot je predpisal proizvajalec sredstev ali naprav, pristaniški nadzornik to vpiše v zapisnik in mu prepove nadaljnje upravljanje čolna. Če zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, ne more opraviti preizkusa ali če ga ne opravi po navodilih proizvajalca, mu pristaniški nadzornik odredi strokovni pregled.

Če oseba oporeka rezultatu preizkusa se odredi strokovni pregled. Stroške prevoza osebe do kraja, kjer se opravi strokovni pregled in stroške pregleda plača oseba, zoper katero je bil odrejen preizkus, če se izkaže, da ima v organizmu več alkohola na kilogram krvi ali miligramov alkohola v litru izdihanega zraka, kot to dovoljuje ta zakon, v nasprotnem primeru bremenijo stroški prevoza, pregleda in analize organ, ki je pregled odredil.

Če pristaniški nadzornik sumi, da je oseba pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za upravljanje čolna, odredi preizkus s posebnimi sredstvi oziroma napravami ali strokovni pregled in prepove nadaljnje upravljanje s čolnom. Stroške prevoza do kraja, kjer se opravi preizkus oziroma strokovni pregled in stroške pregleda in preizkusa, plača oseba, zoper katero se opravlja preizkus oziroma pregled, če se ugotovi, da je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

64. člen

Za gradnjo ali obnovo objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju, je potrebno soglasje z vidika pogojev za varnost plovbe, ki ga izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Izvajalec gradbenih ali drugih del je dolžan prijaviti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo med gradnjo vsake tri mesece ter ob zaključku del vse spremembe meja obale ali morskih globin. Podatki o spremembah meja obale ali morskih globin morajo biti v skladu s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO).

Podatke iz prejšnjega odstavka Uprava Republike Slovenije za pomorstvo posreduje Geodetskemu inštitutu Slovenije, da preveri njihovo skladnost s standardi za hidrografske izmere Mednarodne hidrografske organizacije (IHO). Geodetski inštitut Slovenije ob morebitni neskladnosti predlaga Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, da od izvajalca gradbenih ali drugih del zahteva ustrezne dopolnitve ali popravke podatkov.

65. člen

Ladja, ki prihaja iz tujine in je namenjena v pristanišče Republike Slovenije, mora Upravi Republike Slovenije za pomorstvo prijaviti prihod, sporočiti podatke o ladji ter ji ob prihodu posredovati splošno izjavo, izjavo o tovoru, izjavo o ladijskih zalogah, izjavo o osebnih predmetih članov posadke, seznam članov posadke, zdravstveno izjavo in seznam potnikov. Ladja, ki prevažata nevarno blago, mora pred prihodom v pristanišče ali izplutjem iz pristanišča Republike Slovenije posredovati Upravi Republike Slovenije za pomorstvo tudi deklaracijo o nevarnem tovoru, ki jo v skladu s predpisi Evropske unije predpiše vlada. Vlada v skladu s predpisi Evropske unije določi podatke, ki jih mora ladja posredovati po elektronski poti v enotno okno, ki ga upravlja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, in rok za prijavo prihoda ladje in posredovanje podatkov. Posredovani podatki so zaupni in se jih lahko uporablja na način, ki jih v skladu s predpisi Evropske unije predpiše vlada. Podatki se hranijo elektronsko pet let od odhoda ladje iz pristanišča.

Ladji, ki prihaja iz tujine, ni dovoljen promet z drugimi ladjami, organi in osebami na obali, dokler ne dobi od Uprave Republike Slovenije za pomorstvo dovoljenja za prost promet z obalo.

Ko ladja odplove iz pristanišča v tujino, mora prijaviti odhod vsaj eno uro pred izplovitvijo in v skladu s prvim odstavkom tega člena posredovati seznam posadke in seznam potnikov samo za tiste osebe, ki so se vkrcale na ladjo ali izkrcale iz nje medtem, ko je bila ladja v pristanišču.

Na potniški ladji, ki izpluje iz pristanišča Republike Slovenije, mora družba, ki upravlja ladje, za namen iskanja in reševanja na morju zbrati podatke o številu vkrcanih oseb ter jih pred izplutjem posredovati poveljniku ladje in v nacionalno enotno okno. Če je namembno pristanišče oddaljeno več kot 20 morskih milj,

zbrani podatki obsegajo ime in priimek, spol, državljanstvo in datum rojstva vkrcanih oseb, na podlagi privolitve potnika pa tudi podatke o posebni negi ali pomoči ter številko za stik za nujne primere. Družba, ki upravlja ladje, mora zagotoviti, da se podatki o posebni negi ali pomoči sporočijo poveljniku pred izplutjem ladje. Vse podatke je treba zbrati pred izplutjem ladje in jih posredovati v nacionalno enotno okno v 15 minutah po izplutju ladje. Družba, ki upravlja ladje, hrani zbrane podatke najpozneje do prihoda ladje v naslednje pristanišče, in sicer do prejema podatkov v nacionalnem enotnem oknu, nato pa jih mora samodejno in nemudoma izbrisati. Določbe tega odstavka se uporabljajo tudi za ladje, ki plujejo pod zastavo Republike Slovenije in izplujejo iz pristanišča izven Evropske unije v pristanišče Evropske unije, ter za ladje, ki izplujejo iz pristanišča izven Evropske unije v pristanišče Republike Slovenije. Način vodenja in tehnične zahteve sporočanja podatkov predpiše minister.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo in drugi organi, pristojni za iskanje in reševanje na morju, imajo neposreden dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka in jih lahko obdelujejo samo za namen iskanja in reševanja na morju, nato pa jih morajo samodejno in nemudoma izbrisati. Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotovi, da se zbrani podatki hranijo v nacionalnem enotnem oknu do trenutka, ko se potovanje ladje varno konča, oziroma najpozneje 60 dni po izplutju ladje iz pristanišča ter v primeru nesreče do končanega preiskovalnega ali sodnega postopka.

Ladja, ki vpluje v pristanišče Republike Slovenije, mora biti opremljena s samodejnim sistemom identifikacije (AIS), sistemom zapisovanja podatkov (VDR) in sistemom dolgega dometa za prepoznavanje in sledenje ladjam (LRIT) in jih mora uporabljati v skladu z mednarodnimi pogodbami in predpisi Evropske unije.

Ribiško plovilo, ki meri v dolžino več kot 15 metrov in pluje pod zastavo Republike Slovenije, mora biti opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS) ne glede na to, kje se nahaja. Tuje ribiško plovilo, ki meri v dolžino več kot 15 metrov, mora biti opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS), če ribari v notranjih morskih vodah ali teritorialnem morju Republike Slovenije ali iztovarja svoj ulov v pristanišču Republike Slovenije. Samodejni sistem identifikacije (AIS) mora ribiško plovilo uporabljati v skladu z mednarodnimi pogodbami in predpisi Evropske unije.

Vlada v skladu s predpisi Evropske unije podrobneje določi, katere ladje in ribiška plovila morajo biti opremljena v skladu s petim in šestim odstavkom tega člena, ter podrobneje predpiše naprave iz petega in šestega odstavka tega člena in način izvajanja sistema za nadzor plovbe (VTS).

Plovilo, ki se uporablja pri obvezni pilotaži in vlačilec, ki se uporablja pri obvezni vleki, ali ki vleče plovilo z nevarnim tovorom zaradi vplutja ali izplutja v slovensko sidrišče ali pristanišče, mora biti opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS), ki mora med obvezno pilotažo in obvezno vleko delovati.

65.a člen

Izjava o osebnih predmetih članov posadke iz prvega odstavka prejšnjega člena vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, naziv, osebne predmete, ki se carinijo, ali so predmet prepovedi ali omejitev.

Seznam članov posadke iz prvega odstavka prejšnjega člena vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, spol, naziv, državljanstvo, datum in kraj rojstva in vrsta ter serijska številka osebnega dokumenta, datum veljavnosti osebnega dokumenta in podatke o vizi.

Seznam potnikov iz prvega odstavka prejšnjega člena vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, spol, državljanstvo, datum in kraj rojstva, vrsta in serijska številka osebnega dokumenta, datum veljavnosti, podatki o vizi, pristanišče vkrcanja in izkrcanja.

Priloga k zdravstveni izjavi iz prvega odstavka prejšnjega člena vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, naziv, starost, spol, državljanstvo, pristanišče vkrcanja, vrsta bolezni, datum začetka simptomov, zdravila in terapije pacientu in morebitne pripombe.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, pomorski inšpektorji, policija, organ, pristojen za carino, Statistični urad Republike Slovenije in zdravstveni inšpektorat imajo pri svojem delu pravico do neposrednega dostopa do podatkov iz tega člena, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih zakonsko določenih nalog. Tem organom zagotavlja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo brezplačni dostop do podatkov z neposredno računalniško povezavo in uporabo ustrezne tehnologije.

Podatki iz tega člena se v skladu s predpisi Evropske unije posredujejo v sistem, ki je dostopen državam članicam Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora. Koncesionar v koprskem tovornem

pristanišču, ki ima koncesijo iz četrtega odstavka 32. člena tega zakona, ima pravico dostopa do podatkov iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki so potrebni za zagotavljanje varnega izvajanja pristaniških storitev in niso osebni podatki ali podatki, ki so poslovna skrivnost. Osebe, ki v pristanišču opravljajo naloge kontrole dostopa do pristanišča v skladu s predpisi o zagotavljanju zaščitnih ukrepov na ladjah in v pristaniščih, imajo možnost elektronsko preveriti, ali je oseba z določenim imenom in priimkom, ki vstopa ali izstopa iz pristanišča, na seznamu potnikov ali članov posadke.

Priloga k zdravstveni izjavi se posreduje v nacionalni sistem SafeSeaNet oziroma nacionalno enotno okno, če je to nujno zaradi ozdravitve člana posadke ali potnika, ki je hudo bolan ali v smrtni nevarnosti, ali zaradi preprečitve širjenja nalezljivih bolezni.

75. člen

Poškodovana, nasedla ali potopljena plovila in plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja, je treba po nalogu Uprave Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorskega inšpektorja odstraniti.

81. člen

Če to narekuje varnost plovbe, odredi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo za določene vrste in velikosti ladij ali vrsto in naravo blaga, ki ga prevažajo, oziroma za posamezna območja plovbe ter vremenske razmere, obvezno pilotažo.

Pilotaža ni obvezna za ladje, ki se uporabljajo za upravne namene in za domače vojaške ladje.

Pilotaža ni obvezna za ladje bruto tonaže do 500 in za ladje, ki jih glede na njihovo vrsto in izkušnost poveljnika določi za vsak posamezen primer Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

145. člen

Listine o sposobnosti čolna za plovbo, ki jih izdajo tuje države, se priznavajo ob vzajemnosti.

Če čoln nima listine o sposobnosti za plovbo, mu pomorski inšpektor ali pristaniški nadzornik plovbo prepove, dokler ta sposobnost ni ugotovljena s pregledom.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za čolne, katerih stanje očitno ne ustreza veljavni listini o njihovi sposobnosti za plovbo. Hkrati s prepovedjo plovbe pomorski inšpektor ali pristaniški nadzornik odvzame listino o sposobnosti za plovbo in izda potrdilo o odvzemu. Odvzeta listina o sposobnosti za plovbo se vrne, ko je s pregledom ugotovljena sposobnost za plovbo.

Ko je čoln po drugem odstavku tega člena pregledan, dobi listino o sposobnosti za plovbo.

Pri izreku ukrepa iz drugega in tretjega odstavka tega člena pristaniški nadzornik v spremstvu usmeri plovilo v najbližje ustrezno pristanišče.

152. člen

Član posadke ladje, ki je vpisana v slovenski ladijski register, je lahko tisti, ki si je pridobil ustrezno listino o strokovni usposobljenosti.

Pooblastilo za dela na ladji lahko dobi le tisti, ki je telesno in duševno zmožen opravljati dela na ladji in ni zasvojen z alkoholom, mamili ali psihotropnimi substancami, kar se ugotovi z zdravniškim pregledom, kontrolira pa s periodičnimi pregledi.

Splošne in posebne zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, način, postopek in pogoje opravljanja predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov ter obvezne imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim predpiše minister, pristojen za zdravstvo, s soglasjem ministra.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo odvzame listino o strokovni usposobljenosti pomorščaku:
- trajno, če je trajno zdravstveno nesposoben,

- začasno za obdobje zdravstvene nesposobnosti ali za največ pet let na podlagi pravnomočne odločitve pristojnega organa zaradi ogrožanja varnosti človeškega življenja, premoženja ali okolja pri izvajanju nalog na ladji.

Zoper odločbo o odvzemu listin iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba. Pritožba ne zadrži izvršitve. Neveljavno listino mora imetnik vrniti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

154. člen

Na ladji ne sme delati oseba, ki še ni dopolnila 16 let starosti.

Pogodbo o zaposlitvi skleneta član posadke in ladjar ali njegov zastopnik.

Član posadke lahko pred podpisom in po podpisu pogodbe o zaposlitvi pri posrednikih zaposlovanja iz 154.b člena tega zakona zahteva pojasnila in nasvete o vsebini pogodbe ter o pravicah in obveznostih, ki iz nje izhajajo.

Pogodba o zaposlitvi se sklene v dveh izvornikih, eden za ladjarja in eden za člana posadke.

Na ladji morajo biti članom posadke na voljo listine v skladu s Konvencijo o delu v pomorstvu, 2006 (Konvencija MOD št. 186) (Uradni list RS – MP, št. 2/16, v nadaljnjem besedilu: Konvencija o delu v pomorstvu), v slovenskem in angleškem jeziku.

154.d člen

Pogodba o zaposlitvi mora vsebovati:

- a) ime in priimek, datum in kraj rojstva člana posadke;
- b) ime in naslov ladjarja;
- c) kraj in datum sklenitve pogodbe o zaposlitvi;
- č) delo, ki ga bo član posadke opravljal;
- d) znesek plače člana posadke ali formulo, uporabljeno za izračun plače, in določbo o izplačilu najmanj enkrat na mesec;
- e) določbo, da se članu posadke omogoči prenos celotne ali dela plače na družinske člane;
- f) število dni plačanega letnega dopusta ali formulo, ki se uporablja za njegov izračun, in način izrabe letnega dopusta;
- g) določbe o prenehanju pogodbe, in sicer:
 - za pogodbo za nedoločen čas: pogoji, pod katerimi imata stranki pravico odpovedati pogodbo z odpovednim rokom, ki za ladjarja ni krajši kot za člana posadke;
 - za pogodbo za določen čas: datum prenehanja pogodbe,
 - za pogodbo za eno potovanje: namembno pristanišče in čas, ki mora preteči po prihodu, preden je član posadke izkrcan;
- h) dokazilo o zdravstvenem varstvu in socialni varnosti ter finančnem poroštvu za zagotovitev povratnega potovanja v skladu s Konvencijo o delu v pomorstvu, ki ga članu posadke zagotovi ladjar, in način zagotavljanja;
- i) določbe, ki se nanašajo na pravico člana posadke do povratnega potovanja v skladu s 155. členom tega zakona, in sicer:
 - okoliščine, v katerih so člani posadke upravičeni do povratnega potovanja;
 - najdaljše trajanje dela na ladji, po katerem je član posadke upravičen do povratnega potovanja, ki ne sme biti daljše od 12 mesecev; in
 - natančno določene pravice člana posadke, ki se nanašajo na namembni kraj, način prevoza, bivanje in hrano, stroškovne postavke in druge ukrepe, ki jih zagotovi ladjar;
- j) sklicevanje na morebitno kolektivno pogodbo in
- k) druge podatke v skladu z zakonodajo Republike Slovenije.

Dokazilo o zdravstvenem varstvu in socialni varnosti ter finančnem poroštvu za zagotovitev povratnega potovanja iz točke h) prejšnjega odstavka je lahko v obliki zavarovanja, ki ga dajejo člani mednarodnega združenja vzajemnih zavarovalnih skladov (P&I klubi), ali v obliki drugega učinkovitega zavarovanja.

157. člen

Član posadke mora opravljati dela na ladji v skladu s svojimi dolžnostmi, ki jih predpisujejo zakon in pravila navigacije.

Delo mora opravljati tako, da ne ogroža varnosti prometa in ne poškoduje ladje ali tovora na njej, ne ogroža varnosti potnikov ali drugih oseb na ladji in ne onesnažuje okolja z ladje.

Član posadke, ki je v takem psihofizičnem stanju, pod vplivom alkohola ali drugih psihotropnih snovi, da je nesposoben za opravljanje del v zvezi z varnostjo plovbe, ne sme upravljati plovila, niti opravljati drugih del v zvezi z varnostjo plovbe. Najmanj štiri ure pred nastopom ladijskega stražarjenja je članom posadke prepovedano vsako uživanje alkohola.

Šteje se, da je član posadke pod vplivom alkohola, če je na podlagi določb 63. člena tega zakona ugotovljeno, da ima v organizmu več kot 0,5 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

204. člen

Ladja, ki je vpisana v register, mora imeti ime in klicni znak.

Potniška ladja bruto tonaže nad 100 in ladja bruto tonaže nad 300 mora imeti številko IMO.

Dve ladji ne smeta imeti enakega imena in klicnega znaka.

Odločbe o imenih plovil izdaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, odločbe o klicnih znakih pa Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije.

Čoln in plavajoča naprava mora imeti označbo, lahko pa ima tudi ime.

208. člen

Register je javna knjiga, ki je sestavljena iz vpisnikov ladij, čolnov in plavajočih naprav. Vsak vpisnik sestavljata glavna knjiga in zbirka listin.

Vsak ima pravico pod nadzorom pooblaščenega delavca pregledovati podatke iz glavne knjige.

Organ, pristojen za vodenje registra, je dolžan izdati osebi, ki to zahteva, proti določenemu plačilu, potrdilo o stanju vpisov v vpisniku.

Potrdila iz prejšnjega odstavka so javne listine.

Zbirko listin sme pregledovati oziroma zahtevati prepis listine, samo oseba, ki ima za to upravičen interes.

Dobroverne osebe ne zadenejo pravne posledice, ki izvirajo iz nepravilnosti podatkov iz registra.

Register se lahko vodi kot elektronska zbirka podatkov.

210. člen

Ladja, ki ni trgovska, je lahko vpisana v register, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je v več kakor polovični lasti državljanov Republike Slovenije, držav članic Evropske unije ali pravnih oseb s sedežem v Republiki Sloveniji ali v državah članicah Evropske unije;
2. je v več kakor polovični lasti tuje osebe, katere ladjar je oseba iz prejšnje točke, če se z vpisom strinja lastnik ladje.

Trgovska ladja se lahko vpiše v register, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. ni starejša od 12 let,
2. ni zelo rizična ladja v skladu z mednarodnimi konvencijami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, in predpisi Evropske unije,
3. ustreza zahtevam mednarodnih konvencij, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, in predpisom Evropske unije,
4. zoper ladjo ni izdana prepoved vplutja v skladu s predpisi Evropske unije,
5. ladjar ni na seznamu nizke ali zelo nizke učinkovitosti, ki je objavljen v skladu s predpisi Evropske unije.

Če lastnik ali solastnik ladje ni državljan Republike Slovenije ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, mora pred vpisom ladje v register imenovati pooblaščenca za sprejemanje upravnih in sodnih pisanj v Republiki Sloveniji. O imenovanju pooblaščenca mora obvestiti organ, pristojen za vodenje registra. Če lastnik ali solastnik ladje po njenem vpisu prekliče pooblastilo in ne imenuje drugega pooblaščenca za sprejemanje pisanj, se sodna pisanja vročajo s pritrditvijo na sodno desko, upravna pisanja pa na desko Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

V register se ne more vpisati jedrska ladja.

215. člen

V list B se vpisujejo ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež lastnika ladje in njegove omejitve glede prostega razpolaganja z ladjo. V list B se vpisujejo tudi EMŠO oziroma matična in davčna številka lastnika, ki ni rezident Republike Slovenije, ter davčna številka pravne osebe, ki niso javni podatki.

V list B se vpisujejo tudi ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež ladjarja v primerih vpisa iz 2. točke prvega odstavka 210. člena tega zakona.

V list B vpisnika ladij v gradnji se lahko vpišeta tudi ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež ladjarja in naročnika.

976. člen

Z globo od 4.000 eurov do 250.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, z globo od 4.000 eurov do 150.000 eurov pa se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik:

1. če ne organizira kontrole nad opravljanjem nalog za zagotovitev varnosti plovbe (1. točka 25. člena);
2. če ne zagotovi trajne kontrole nad varnostjo plovbe (2. točka 25. člena);
3. če ladja po ukazu pristojnega organa ne krene takoj na kraj požara oziroma nesreče (68. člen);
4. če se izvrši dejanje, ki ogroža varnost ljudi ali plovil, onesnaži okolje, poškoduje obalo, naprave in objekte, ki služijo za varnost plovbe, ter dejanje, ki je v nasprotju s predpisanim redom v pristaniščih in drugih delih teritorialnega morja oziroma notranjih morskih vodah (69. člen);
5. če ne odstrani po nalogu pristojnega organa s plovne poti poškodovana, nasedlo ali potopljeno plovilo, ki ovira ali ogroža varnost plovbe (75. člen);
6. če ne postavi in vzdržuje luči in znamenj za zaznamovanje stalnih ali začasnih ovir na plovni poti (prvi odstavek 29. člena);
7. če iz plovila izpušča, odlaga ali odmetava v morje odpadke, snovi ali predmete, ki bi lahko ovirali ali ogrožali varnost plovbe ali onesnaževali okolje (76. člen);
8. če ne izpolnjuje pogojev za varnost plovbe in varen privez plovil (39. člen).

Z globo od 600 eurov do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 400 eurov do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 4., 5. ali 7. točke prvega odstavka tega člena.

978. člen

Z globo od 2.100 eurov do 35.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

1. če upravlja plovilo oziroma opravlja druga dela v zvezi z varnostjo plovbe oseba, ki je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi (63. člen);
2. če pri tem, ko opravlja izkrcevanje, prekrcevanje ali vkrcevanje olj ali drugih tekočih kemikalij, ne izvrši potrebnih varnostnih ukrepov za preprečevanje onesnaženja morja in širjenja izlitih tekočin v morje (71. člen);
3. če ladje, čolni in drugi plovni objekti, ki plovejo ali sidrajo, ne spoštujejo predpisa o obvezni oddaljenosti od obale ali označbe potapljača ali plujejo ali sidrajo v območju, kjer je to prepovedano (77. člen);
4. če se opravlja pilotaža v nasprotju z določili 78., 79., 83., 84. in 85. člena ter vleka v nasprotju z 88. in 89. členom tega zakona;
5. če takoj po prihodu ladje v prvo slovensko pristanišče ne zaprosi za izmeritev slovenske ladje, zgrajene, kupljene ali predelane v tujini za slovenskega naročnika, ki ni bila izmerjena v tujini po določbah tega zakona (111. člen);
6. če ne zaprosi za izmeritev slovenske ladje, ki se gradi v slovenski ali tuji ladjedelnici, takoj ko so na ladji vgrajeni opločje, krov in pregraje (112. člen);

7. če ne zaprosi za ponovno izmeritev slovenske ladje pred koncem predelave, ki spreminja bruto ali neto tonažo oziroma največji dovoljeni spodriv ali nosilnost ladje, ali ne stori tega po prihodu ladje v prvo slovensko пристanišče, če se ladja predeluje v tujini, izmeritev ladje v tujini pa ni bila opravljena po določbah tega zakona (tretji in četrti odstavek 113. člena);
8. če izroči v plovbo ali ima v plovbi ladjo brez katerekoli ali brez veljavne ladijske listine in knjige, predpisane v tem zakonu (66.b, 67., 117., 118., 119.a, 120., 121., 125., 125.a, 128., 129., 136., 137. in 151. člen);
9. če oseba, ki upravlja čoln, med plovbo ne ravna skladno s predpisi in tehničnimi pravili o varnosti plovbe, varstvu človekovega življenja in okolja (143. člen);
10. če kot člana posadke vkrca na ladjo nekoga, ki nima pomorske knjižice in pisne pogodbe o zaposlitvi (prvi odstavek 153. člena);
11. če član ladijske posadke opusti dolžnost obvestitve dežurnega častnika ladje ali poveljnika o dogodkih kot predpisuje 158. člen;
12. če poveljnik ladje ravna v nasprotju z določili 162., 163. in 164. člena;
13. če položaj tovorne črte ali nadvodja ne ustreza podatkom iz listin iz 183. člena tega zakona ali če ladja ni naložena v skladu z dobljeno tovorno črto oziroma črto nadvodja ali če tovor ni pravilno razporejen (184. člen);
14. če ladja nima imena in pristanišča vpisa (204. in 205. člen);
15. če dvigne potopljeno stvar, čeprav je nima pravice dvigniti (prvi odstavek 777. člena);
16. če na plovilu, ki ima radijsko postajo, ni organizirano bdenje v skladu s predpisi o radijskem prometu (tretji odstavek 31. člena);
17. če pristaniških pristojbin ne objavi javno, če zanje ne dobi soglasja ali če jih zaračunava v nasprotju s soglasjem (prvi in drugi odstavek 56. člena);
18. če ne pridobi soglasja z vidika pogojev za varnost plovbe (prvi odstavek 64. člena);
19. če ne prijavi podatkov na predpisani način (drugi odstavek 64. člena);
20. če plovila in plavajoče naprave ovirajo javni promet v pristanišču (prvi odstavek 74. člena);
21. če pluje v pristaniškem območju, ki služi mednarodnemu prometu brez dovoljenja (drugi odstavek 74. člena);
22. če opravlja vodne prireditve in druge aktivnosti brez dovoljenja (tretji odstavek 74. člena);
23. če ladja ne spoštuje pogojev obvezne pilotaže in obvezne vleke plovil (81. in 88. člen);
24. če se po opravljenem nadzorstvu nad gradnjo oziroma predelavo ali katerem koli pregledu ladje spremeni ali predela ladijski trup, njene stroje, naprave ali oprema brez soglasja klasifikacijskega zavoda (99. člen);
25. če pluje ladja zunaj določenih meja plovbe ali v nasprotju z določenimi pogoji (91. in 101. člen);
26. če prevažata potnike z ladjo, ki ni potniška, ali vkrca več potnikov, kakor je določeno (102. in 104. člen);
27. če potniška ladja ne spoštuje določil o zbiranju, hranjenju in zagotavljanju podatkov o osebah na ladji (četrti odstavek 65. člena in prvi odstavek 66. člena);
28. če ladja, ki vpluje v pristanišče Republike Slovenije, ni opremljena s samodejnim sistemom identifikacije (AIS), sistemom zapisovanja podatkov (VDR) in sistemom dolgega dometa za prepoznavanje in sledenje ladjam (LRIT) ali jih ne uporablja v skladu z mednarodnimi pogodbami in predpisi Evropske unije (peti odstavek v povezavi s sedmim odstavkom 65. člena);
29. če lastnik oziroma uporabnik plavajoče naprave nima dovoljenja za stalni privez, sidranje ali položitev plavajoče naprave na morsko dno (prvi odstavek 149. člena) in če se dejavnosti opravljajo v nasprotju z 12. členom tega zakona;
30. če opravlja pomorsko pilotažo ali obvezno vleko oseba v nasprotju z drugim odstavkom 44. člena;
31. če ne sporoči podatkov na predpisani način (prvi odstavek 65. člena);
32. če ne vrne vseh ladijskih listin in knjig (372.a člen);
33. če plovilo, ki se uporablja pri obvezni pilotaži ali vlačilec, ki se uporablja pri obvezni vleki ni opremljeno s samodejnim sistemom identifikacije (AIS), oziroma če ta med obvezno pilotažo ali obvezno vleko ne deluje (osmi odstavek 65. člena);
34. če potniška ladja ni opremljena z ustreznim samodejnim sistemom identifikacije (AIS) oziroma če ga ne uporablja (tretji odstavek 66. člena).

Z globo od 600 eurov do 10.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 400 eurov do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 15., 18., 19., 20., 21., 22., 29., 30., 31. ali 32. točke prvega odstavka tega člena.

Z globo od 10.000 do 80.000 evrov se kaznuje za prekršek izvajalec pristaniške storitve, ki je pravna oseba, če:

- finančna sredstva ne odražajo preglednosti finančnih odnosov v skladu z 11. členom Uredbe 2017/352/EU,

- se pristojbine za storitve ne določijo na pregleden, objektivni in nediskriminatorni način ter niso sorazmerne s stroškom opravljene storitve v skladu z 12. členom Uredbe 2017/352/EU,
- se pristojbine za infrastrukturo ne zaračunavajo v skladu s 13. členom Uredbe 2017/352/EU.

Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

985. člen

Z globo od 160 do 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. odkloni preizkus s sredstvi ali napravami ali strokovni pregled, da se ugotovi, ali je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi (63. člen);
2. upravlja čoln in za to ni usposobljena (144. člen);
3. upravlja čoln, ki ni vpisan v vpisnik čolnov (217. člen);
4. nima dovoljenja za plovbo (drugi odstavek 141. člena) ali plačane pristojbine iz 30. člena tega zakona (142. člen).

988. člen

Če je zaradi prekrška pri vožnji s čolnom nastala nesreča, ki je imela za posledico premoženjsko škodo ali lahko telesno poškodbo, se pravna oseba oziroma samostojni podjetnik kaznujeta z globo 2.100 eurov, posameznik pa z globo 600 eurov.

Enako se kaznuje posameznik, ki je povzročil nesrečo in ne da svojih podatkov drugemu udeležencu za uveljavljanje odškodninskih in drugih zahtevkov ali zapusti kraj nesreče pred prihodom pristojnega organa, razen če bi s tem oviral varnost plovbe, ali zaradi reševanja in nudenja pomoči.